

225/33
KNJIŽNICA
DOMŽALE
p.o. 8

ŠTEVILKA 33

MENGSAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

LETNIK IV • OKTOBER / VINOTOK • 1996

♪ **FRANC KOMPARE**
in njegovih 87 let

 IZBIRAMO KANDIDATA
ZA POSLANCA V DRŽAVNEM ZBORU

KNJIŽNICA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 58
1230 DOMŽALE

kočna

trgovsko podjetje d.d. • Ekslerjeva 8 • Kamnik

PE MODNA HIŠA
(Medvedova 1a, tel. 831 404)

PESTRA IZBIRA

JESENSKO - ZIMSKE KONFEKCIJE!

NAJVEČJA IZBIRA ZIMSKIH PLAŠČEV V KAMNIKU -
za mrzle zimske dni
svoj plašč med plašči priznanih proizvajalcev
po ugodnih cenah pri nas izberite si!

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO!

AVTOMOBILSKI
PROGRAM

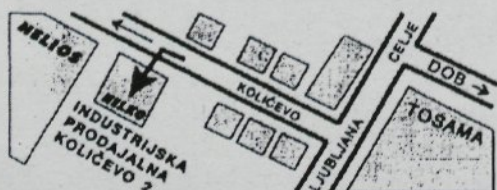

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE

Informacije po telefonu: 061 715 233

TEHNIKA

telefon: 737 147

OPREMA

telefon: 737 006

KOVIN TEHNA

Drage bralke, spoštovani bralci!

Se še spominjate zadnjih volitev pred dvema letoma? Povsod plakati, transparenti, predvolilni in volilni sbodi, letaki, pisma, obljube in napovedi, ... Takrat so bile lokalne volitve, izbirali smo najboljše ljudi za "lokalno oblast". V teh dneh spremljamo predvolilne boje kandidatov za poslance v državni zbor. Veliko poklicanih, malo izbranih, bi lahko rekli. Bomo mi drugačni!? Zakaj pa ne?

Politične stranke, ki so zastopane v mengeškem svetu, so se lahko s svojimi kandidati predstavile v tej številki našega mesečnika. Vse se za to niso odločile, večina pa vendarle. Vrstni red so predstavniki posameznih strank izžrebali. Po svoji vesti bomo pretehtali in se odločili za najboljšega, za najboljšo stranko, za tistega, v katerem že sedaj vidimo poslanca in ne postlanca, kakor morda škodoželjno radi rečemo gospem in gospodom, ki v imenu ljudstva odločajo o naši usodi...

Življenje pa teče naprej. Borimo se za ljubi kruhek, katerega rezina je različno debela. Včasih se počutimo nepotrebne... Karkoli naredimo, naleti na suba in neplodna tla, ker so drugi tako želeli. Žitno klasje na naslovnici zadnjega Mengšana je dobro obrodilo. Skrbna gospodinja je spekla izvrsten kruh. Povezana družine je temelj današnje družbe, mar ne?

Kako je uspel letošnji Mihaelov sejem in prireditve, povezane z njim? Je sprememba datuma res bila potrebna?! Preberite!

Razgovor smo tokrat namenili Francu Komparetu, ki je davno presegel občinske, pa tudi državne meje. S trobento je nastopal na številnih odrih, s tem pa promoviral tudi Mengeš. Zakaj so nekateri, čeprav veliki ljudje, v naših očeh premajhni, da bi jim namenili prostor v našem časopisu? Je posredi nevoščljivost ali pa zavestno zavračanje njihovih uspehov, da bi tako povišali sebe?!

Veliko novega na področju kulture, društev, športa. Posamezniki se združujejo v skupine z istim ciljem oz. enako usmeritvijo. Imate idejo še za kakšno društvo? Morda društvo zbiralcev trofej...

Do danes neimenovane, zamolčane ali celo zatajevane žrtve medvojnega in povojnega nasilja so dobile svoj spomenik tudi v Mengšu. Verjetno je postavljen pozno, ne pa prepozno. Videlo ga bo malo ljudi. Ob pogledu nanj bomo razmišljali, čemu je bilo sploh to potrebno? Je res, da so morali biti zaradi ideje potisnjeni v pekel vojne?

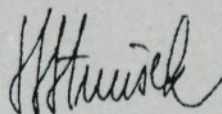
Mengšani smo dostojno praznovali teden vseživljenjskega učenja. Reportaža bo zaradi pomembnosti ideje in celotnega projekta predstavljena novembra.

Ob zaključku izražamo žalost ob smrti akademika dr. Antona Trstenjaka. Njegov obisk pri nas imamo še vedno v spominu. Iskrene in globoke misli, napredne in prodorne ideje so ga postavile za zgled svetovni psihološki znanosti. Bomo vsaj sedaj posegli po kateri izmed njegovih knjig?

Spoštovani! Navrgla sem nekaj misli. V razmislek in kot povabilo, da Mengšana preberete! Nam boste napisali pismo? Labko namesto vas priskrbimo odgovor na nerešeno vprašanje? Poskusimo!

Na Martinovo nedeljo pa le izpolnimo državljansko dolžnost in pojdimo na volišča. Po tem se vsaj ne bomo mogli jeziti, da delajo vse po svoje! O rezultatih pa naslednjič. Naj bo naša roka mirna, ko bomo obkrožili svojega kandidata za poslanca!

Tatjana Sivec Strmšek

kazalo

UVODNIK	3
VOLITVE	4
JANEZ TRDINA	10
RAZGOVOR	12
OBČINSKI SVET	15
OBČINSKA UPRAVA POROČA	17
ŽIVLJENJE V OBČINI	19
PODJETNIŠTVO	22
RAZPIS	17
PRI SOSEDIH	24
ŽUPAN NA OBISKU	25
ŠEGE IN NAVADE	27
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	28
NAŠ VRTEC	29
DRUŠTVA	30
KULTURA	31
ŠPORT	38
POTOPISI	42
IGRE BREZ MEJA	46
VAŠA POŠTA	47
DOBROTA NE POZNA MEJA	51
ZDRAVJE	52
SMEH NI GREH	52

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasiło ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek
(odgovorna urednica, tel. 737 317)
Ljubica Rožman, Milica Tomšič, Jože Vahtar,
Blaž Janežič, Franc Veider (članj)

Glavna urednica Uradnega vestnika:

Marta Drčar, tel. 737 081

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Ekmešič

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. 715 033

Fotografija na naslovnici: Peter Škrlep

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš.
Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov.
Prejemajo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš
brezplačno na dom.

Distribucija:

Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke lahko oddajate osebno v sprejemni pisarni
Občine Mengeš v času uradnih ur (ponedeljek, sredo,
petek) ali neposredno članom uredniškega odbora.

Lahko pa jih pošljete tudi po pošti na naslov:
Glasiło Mengšan, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš.

MENGEŠ V LETU

2000

" KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE LETA 2000 "

Občina Mengeš turističen kraj na mengoškem polju; 7514 prebivalcev; prvič omenjen 1154; z obvoznico prometno povezan z Ljubljano; urejeno mestno jedro; poznan po kvalitetni pitni vodi ... (več na internet naslovu)

<http://www.lds.si>

HITREJE V
LJUBLJANO-
NAJ SE
LJUBLJANA
PRIBLIŽA MENGEŠU

MENGEŠ
POTREBUJE
OBVOZNIČO

KVALITETNA
PITNA VODA ZA
VSE OBČANE

NOVA
TELOVADNICA

DRZNO?
VENDAR IZVEDLJIVO

VAS KANDIDAT V OBČINI MENGEŠ

Jože

LENIČ

ILDS

LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

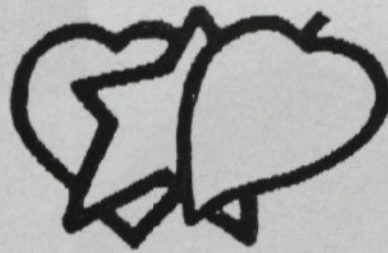
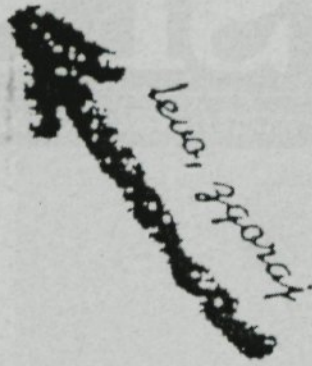
*V parlament
grem*

DELAT!

ZA VAS!

POŠTENO!

Janko

**ZDRUŽENA LISTA
SOCIALNIH
DEMOKRATOV
PREDSTAVLJA:**

LILI SMREKAR
kandidatko za poslanko v Državni zbor

Liljana Smrekar, rojena leta 1945,
dipl. inž. kemije,
zaposlena v Helios Domžale,
voditeljica športne aerobike,
mami dveh otrok.

Njeni politični cilji so:

- skrajšani 4 do 6-urni delavnik za matere z otroki od 1. do 3. leta starosti
(to je realno bolj izvedljiva ugodnost kot podaljšani porodniški dopust),
- zagotoviti ugodne kreditne pogoje za podjetja, ki odpirajo nova delovna mesta,
- preprečiti nezakonito odpuščanje delavcev,
- urediti civilno služenje vojaškega roka z opravljanjem družbeno koristnih del,
- brezplačne knjige za osnovno in srednjo šolo,
- zdravstveno zavarovanje, ki ne bo slabše, kot je bilo pred letom 1990,
- pokojninsko zavarovanje, dovolj dobro za dostojno preživetje v jeseni življenja.

LILJANA SMREKAR - NOV VETER V PARLAMENT!

URADNI VESTNIK

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

O SPREJEMU PRIPOMB NA OSNUTEK UREDITVENEGA NAČRTA M5 POKOPALIŠČE MENGEŠ

■ Občinski svet Občine Mengeš sprejme pozitivno stališče do pripomb na osnutek Ureditvenega načrta M5 pokopališče Mengeš.

Številka: 173/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Sprejme se predlog Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-raziskovalnega zavoda "Vrtec" Mengeš v I. obravnavi, s sprejetimi pripombami.

Številka: 174/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Sprejme se predlog Odloka o podelitvi koncesije za opravljanje muzejske dejavnosti na področju Občine Mengeš v I. obravnavi, s sprejetimi pripombami.

Številka: 175/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Sprejme se informacija o načinu prenosa lastninskih upravičenj na zgradbi Zdravstvene postaje Mengeš, Zoranina ulica 3.

Številka: 176/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

O POZITIVNEM MNENJU K PODPISU POGODBE Z IZVAJALCEM RAZVOJNI ZAVOD DOMŽALE

■ Občinski svet Občine Mengeš daje pozitivno mnenje k podpisu pogodbe za izdelavo sprememb in dopolnitev DDP Občine Mengeš z izvajalcem Razvojni zavod Domžale ob izpolnitvi predlaganih dopolnitev predloga pogodbe za projektantska dela.

Številka: 177/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Občinski svet ugotavlja, da na razpolago ni toliko transparentnih mest kot jih stranke potrebujejo. Zato se sprejme sklep, da se transparentov v volilni kampaniji kot obliko oglaševanja ne uporablja.

Številka: 178/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na 20. redni seji dne 2. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Sproža se pobuda, da ustanovitelj Zdravstvenega doma Domžale Občina Domžale spremeni in dopolni Odlok o ustanovitvi Zdravstvenega doma Domžale in sproži postopek za spremembe in dopolnitve Statuta ZD Domžale tako, da v obeh aktih zagotovi v organu upravljanja zavoda - v Svetu zavoda, da bodo vključeni med predstavnike ustanovitelja tudi predstavniki Občin Mengeš, Lukovica in Moravče.

■ Prav tako naj se v obeh aktih zagotovi udeležba navedenih občin v postopku imenovanja direktorja Zdravstvenega doma Domžale in sicer, da morajo k imenovanju direktorja sprejeti soglasje tudi že omenjene občine.

Številka: 179/96

Datum: 2. oktobra 1996

Predsednik

OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Alojzij Janežič

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

SKLEP

■ Sprejme se odlok o dopolnitvi Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Mengeš.

Številka: 180/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

S K L E P

■ Na podlagi 50. člena Zakona o financiranju občin in 3. člena Pogodbe o obračunavanju in pobiranju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, odbor predlaga vrednost točke za obdobje od 1.7.1996 do 31.12.1996

- vrednost točke je 0,15 Sit
- limit odmere za leto 1996 je 500 Sit

Številka: 181/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

S K L E P

O NAMEŠČANJU REKLAMNIH PANOJEV

■ Vsi reklamni panoji morajo biti nameščeni tako, da so obrnjeni navzven gledano z cestišča tako, da ne ovirajo razobežanja zastav.

■ Na drogovih JR, ki so nameščeni neposredno v križišču, se ne dovoli namestitev reklamnega panoja.

■ Sklepi so obvezujoči za izvajalca - Podjetniško združuje Mengeš.

Številka: 182/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in

21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

S K L E P

ZA POTREBE OGLAŠEVANJA IN SPOROČANJA S TRANSPARENTI NA PODROČJU OBČINE MENGEŠ

■ Se določi dva transparentna mesta in sicer:

1) Stalno transparentno mesto križišče Lovec - GGD na Slovenski cesti, ki naj se uporablja izključno za nameščanje transparentov za kulturne prireditve društev in organizacij z področja Občine Mengeš in potreb prireditev, ki so občinskega pomena.

2) Stalno transparentno mesto na Slovenski cesti 3, ki naj se uporablja za nameščanje transparentov v reklamne namene podjetnikov in organizacij iz področja Občine Mengeš in drugod.

V obeh primerih je potrebno predhodno pridobiti soglasje lastnika, če je motena njegova posest.

3) V času od 1.9. do 30.9. se to transparentno mesto nameni opozorilo voznikom - Varnosti otrok, pred tem in po tem datumu pa se po vrstnem redu prispelih vlog in izdanih soglasij ustrezne občinske službe nameščajo transparenti navedenih uporabnikov.

Številka: 183/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

S K L E P

■ Občinski svet Občine Mengeš ne sprejme odstopa g. Berčiča in mu daje vso podporo ter ga poziva, da svojo vlogo o odstopu umakne in nadaljuje z začetim delom.

Mnenje občinskega sveta se objavi v občinskem glasilu Mengšan.

Številka: 197/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 6/94 - odločba US RS, št. U-I-13/94 - 95, 45/94 - odločba US RS, št. U-I-144/94-18 in Uradni list RS, št. 57/94 in 15/95) in 21. člena Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) je Občinski svet Občine Mengeš na nadaljevanju 20. redne seje dne 9. oktobra 1996 sprejel naslednji

S K L E P

O IMENOVANJU ODBORA ZA OBELEŽEVANJE 200 - LETNICE JAVNEGA ŠOLSTVA V MENGŠU

■ Občinski svet Občine Mengeš imenuje Odbor za obeleževanje 200 - letnice javnega šolstva v Mengšu v naslednji sestavi:

- 1) g. Slavko Gaber
Minister za šolstvo in šport
- 2) g. Janez Dular
Minister za kulturo
- 3) g. Janez Per
župan Občine Mengeš
- 4) g. Peter Janežič
podžupan Občine Mengeš
- 5) g. Alojzij Janežič
predsednik Občinskega sveta Občine Mengeš
- 6) ga. Nastja Poljšak
tajnik občinske uprave Občine Mengeš
- 7) g. Branko Lipar
ravnatelj Osnovne šole Mengeš
- 8) g. Roman Maligoj
upokojeni ravnatelj OŠ Mengeš
- 9) g. Matej Zevnik
mengeški župnik
- 10) g. Branko Belčič
direktor Lek Mengeš
- 11) g. Alex Luckmann
direktor Filc Mengeš

■ Vodje poslanskih skupin:

12) g. Peter Gubanc	LDS
13) g. Jože Vahtar	SLS
14) g. Jožef Pajnič	SKD
15) g. Janez Dimec	ZLSD
16) g. Primož Podlogar	SNS

Številka: 198/96
Datum: 9. oktobra 1996

*Predsednik
OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ
Alojzij Janežič*

SKD

Mag. MARGARETA ATELŠEK,

rojena v Ljubljani pred dobrimi štiridesetimi leti, že več kot 20 let živi z družino – možem in dvema hčerkama v Mengšu.

Po poklicu je magistra organizacije dela. Zaposlena je v družbi MI AMIGO, kjer opravlja delo vodje Centra za mlajše odrasle, v popoldanskem času pa uči tuje jezike in strokovne predmete na različnih izobraževalnih institucijah. Pri svojem delu se srečuje z ljudmi vseh generacij in socialnih položajev.

Z zadovoljstvom in uspehom opravljate pomembno, humano delo. Kako to, da ste se kljub temu odločili za kandidaturo na državnozborskih volitvah?

Čutim, da pri svojem delu lahko premalo pomagam tistim, ki ostajajo na robu družbe, nepomembni. Sedaj jim lahko samo posredujem nove vsebine in jih poskušam motivirati za nadaljnje izobraževanje, za objektivno gledanje na trenutno gospodarsko in politično situacijo v svetu. Skušam jih usmeriti v delo in razmišljanje, ki jim bo povrnilo samozavest, zaupanje vase in boljšo prihodnost. Velik del odgovornosti za svojo prihodnost prevzemajo sami. Ničesar pa pri svojem sedanjem delu ne morem storiti za tisti del odgovornosti, ki jo nosi država. To lahko storim le v parlamentu.

Kakšen je potem vaš cilj v poslanski funkciji, če boste izvoljeni za poslanko?

Obljubim lahko le tisto, za kar sem usposobljena in bom lahko tudi storila. Zavzemala se bom za LJUDI. Svoje sedanje delo z mladimi brezposelnimi bom razširila na državni nivo, kjer se bom zavzemala za:

- večje možnosti izobraževanje brez omejitev – izobraževanje mora biti dostopno vsem, ne glede na starost in socialni položaj,

- večje možnosti za delo in zaslužek.

Da bi to dosegli, se bom zavzemala za:

- razbremenitev gospodarstva,

- pravni red z jasnimi pravili.

Med dvema milijonoma državljanov v Sloveniji je le 580.000 zaposlenih. Ostali so upokojeni, invalidi, brezposelni, učenci, dijaki in študenti. Vseh skupaj je skoraj milijon in pol. Vsi so zvesti in pripadni Sloveniji. Mnogi so zanjo trpeli, delali, se borili za lepši jutri in danes upravičeno pričakujejo, da bodo mirno in človeka dostojno preživeli čas po upokojitvi, zato bom vedno zagovarjala tako socialno politiko, ki bo:

- upokojenim omogočala človeka dostojno življenje,

- varovala socialno ogrožene ljudi,

- poskrbela za tiste, ki so potrebni družbene pomoči, to so bolni in prizadeti.

Zavzemala se bom za zviševanje pokojnin in drugih nadomestil v skladu z gospodarsko rastjo, brez možnosti zniževanja. Zato je potrebno povečati nadzor nad upravi-

čenostjo prejemnikov in zmanjšati porabo javnih sredstev. Sposobnim mora biti dana možnost delati, ne pa jih siliti v pasivno čakanje, obup in izgubo osebnega dostojanstva.

Kaj pa skrb za kmeta, ceste, kulturno dediščino, okolje in drugo?

Skrb za človeka pomeni možnost za razvoj, lažje delo, ustrezen davčni sistem, ne le za mladega inženirja, ampak tudi za kmeta, svobodnega umetnika, podjetnika. Po cestah se vozi ČLOVEK, ki mora varno priti v službo in se vrniti domov, k DRUŽINI, temeljni vrednoti vsakega našega državljana. Kulturna dediščina nas spominja na pomembne oblikovalce naše preteklosti, na tisočletne krščanske vrednote. Nihče nima pravice naše kulturne dediščine uničevati. Treba jo je negovati in ji dati ustrezno mesto v naši družbi. Varstvo okolja je skrb vsakogar. To ni eden od samostojnih ciljev dela naše stranke. Vključen je v vsako delo. Brez zagotavljanja čistega okolja ni razvoja ni vstopa v Evropo. Kot je pogoj za gradnjo hiše gradbeno dovoljenje, je pogoj za tehnološki razvoj varstvo okolja. Tega preprosto ni mogoče obravnavati ločeno. To in vse drugo je vprašanje pristojnosti. Ne obljudim ceste od ene do druge hiše, ker je to vprašanje v pristojnosti vsake občine, lokalne interese in želje pa bom z vso zavzetostjo posredovala naprej in se zavzemala za razvoj svoje regije.

Kako gledate na vlogo ženske v politiki?

V politiko vstopam, ker menim, da imamo ženske glede na svoje poslanstvo premajhno vlogo. Kot matere in žene doživljamo problematiko brezposelnosti, neizobraženosti in socialnega varstva popolnoma drugače kot moški. Prepričana sem, da je ravno to področje tisto, ki ga moramo prevzeti ženske, če želimo, da bo šel razvoj Slovenije tudi v to smer.

Tega ne morem storiti sama. Samo z vašim glasom, spoštovane mame, babice, žene, očetje, dedki, možje, študentke in študentje, z glasom vernih in verujočih, bom imela kot ženska možnost v parlamentu v pretežno moški sredini vplivati na tiste odločitve, ki so za nas še posebej pomembne, ker so nam blizu. Če bom na volitvah izvoljena za poslanko, se bom potrudila, da bodo vrata moje pisarne vedno odprta vsakemu, ki bo to želel.

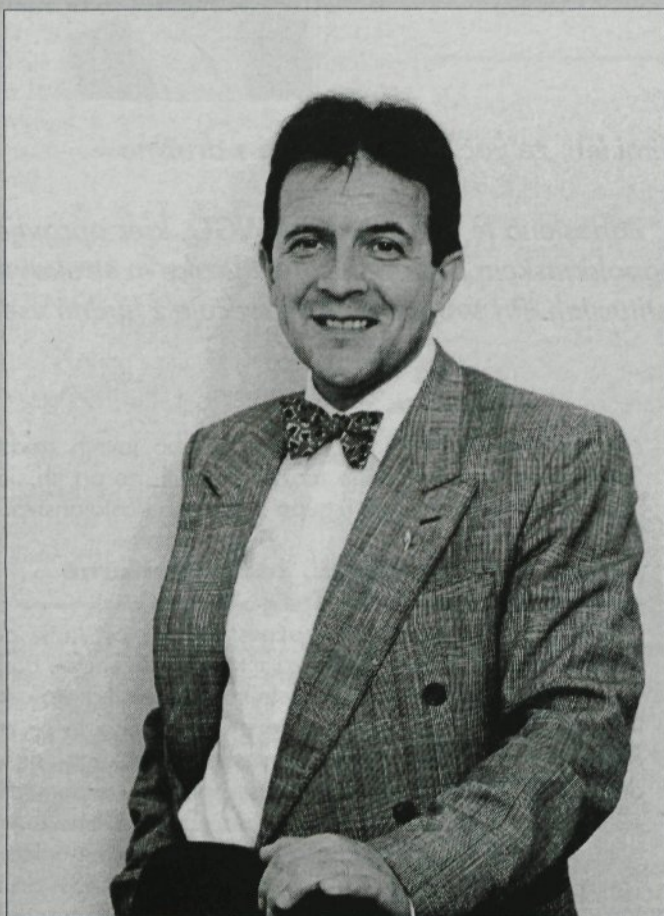
pogovarjala se je Marija Primc

ČAS JE ZA SPREMEMBE

SDS

NAROČNIK OGLASA JE VOLILNI ŠTAB SDS

Dr. Miha Brejc,

- doktor organizacijskih ved,
- univerzitetni profesor in dekan
Visoke upravne šole, Univerze v Ljubljani,
- več kot dvajset let znanstveno-raziskovalnega
in strokovnega dela na področju državne in
poslovne uprave doma in v tujini,
- avtor številnih znanstvenih in strokovnih knjig
in člankov,
- predsednik občinskega sveta v Domžalah,
- podpredsednik socialdemokratske stranke in
predsednik njenega sveta za analizo in
strategijo.

Starost: 49 let

Poročen, oče dveh otrok in tudi že dedek.

Dr. Miha BREJC **kandidat SDS**

Po odočitvi sveta SDS kandidiram v dveh okrajih,
ki se raztezata od Trzina do Trojan ter od Mengša do Moravč.
Kandidiram v okolju, ki ga dobro poznam, tu sem doma, tu živi moja družina in tu se zelo dobro
počutim. Malokje je na tako majhni površini toliko lepega.
Tu poznam tudi veliko ljudi in vem, kakšne so naše možnosti za razvoj. Svoje znanje in dolgoletne
izkušnje bi rad uporabil za hitrejši razvoj teh krajev.

Srečanje in pogovor o prihodnosti Slovenije - predvolilni golaž v Mengšu

Vse ljudi dobre volje vabimo na sproščen pogovor o prihodnosti Slovenije z vodilnimi predstavniki ter člani in sodelavci strokovnega sveta Socialdemokratske stranke Slovenije. **Glavni gost srečanja bo podpredsednik stranke in kandidat v našem volilnem okraju dr. Miha Brejc**, poleg mag. Vinka Vodopivca (pomočnik direktorja v direkciji za državne ceste), Slavka Kmetiča (predsednik sindikata strojevodij), Francija Žnidaršiča (predsednik odbora za obrambo strokovnega sveta, bivši državni sekretar v Ministrstvu za obrambo) in dr. Ludvika Čanžka (30-letne švicarske izkušnje o temi "Slovenija ni Švica, lahko pa bi bila").

Pogovor bo v športnem centru Fit-Top v Mengšu, **v torek, 5. novembra 1996, ob 17.00 uri**. Po pogovoru bo družabno rekreativno srečanje ob domačem predvolilnem golažu. Pristrčno vabljeni!

OO SDS Mengeš

Razgovor

DR. Miha BREJC

Dr. Miha Brejc je bil na lokalnih volitvah v Domžalah izvoljen za predsednika Občinskega sveta Domžale. Je univerzitetni profesor in dekan Visoke upravne šole Univerze v Ljubljani, v socialdemokratski stranki pa je podpredsednik SDS in predsednik Sveta za analizo in strategijo. Veliko obveznosti in dovolj razlogov za pogovor.

Leta 1994 ste bili izvoljeni za predsednika Občinskega sveta nove občine Domžale. Kako ocenjujete delo Občinskega sveta, ki ga vodite?

Po dveh letih vodenja Občinskega sveta občine Domžale že lahko rečem, da je bilo potrebno veliko truda in potrpljenja, da smo najprej doumeli razlike med nekdanjimi občinami in sedanjo lokalno samoupravo in nato začeli z dejansko preobrazbo nekdanjih občin. Pokazalo se je, da so poslanci v Državnem zboru sprejeli zelo pomanjkljiv zakon, ki še danes povzroča številne težave. Res je, da vsega ni bilo mogoče predvideti vnaprej, vendar pa bi Drnovškova vlada in poslanci morali razumeti, da gre za eno najbolj zapletenih reform slovenske države, za katero je potrebno veliko

SDS

SocialDemokrati Slovenije

znanja in dovolj časa. Niti prvega niti drugega ni bilo dovolj, a smo kljub temu uspešno začeli z reformo lokalne samouprave. Praksa je pokazala, da bo potrebno zakon o lokalni samoupravi dopolniti in spremeniti, vsaj kar zadeva financiranje, delitev pristojnost itd. V takšnih razmerah lahko ocenim, da je bilo delo občinskega sveta dobro, manj zadovoljen pa sem z delom občinske uprave.

Menda so v nekaterih okoljih nasprotovali drobitvi nekdanjih občin?

Nasprotovanja so bila tako v nekaterih političnih strankah, zlasti v Združeni listi, ponekod pa so bili proti tudi krajani. Meni se zdi sedanja ureditev ustrežnejša, nenazadnje pa to tudi ni čisto nič novega. Moj oče, Tomo Brejc, je bil nekoč poslanec v teh krajih in spominjam se, kako se je upiral, ko so občini Mengeš in občini Moravče vzeli status in jih združili v eno občino Domžale. Boljševistični režim je kmalu po koncu druge svetovne vojne uničil lokalno samoupravo, kakršna je bila v teh krajih desetletja. Skoraj 40 let kasneje pa imamo spet takšno ureditev kot nekoč in s tem imajo krajani možnost, da o lokalnih zadevah sami odločajo.

In kakšni so odnosi s sveti občin nekdanje domžalske občine?

Ker živim v Dobu pri Domžalah že skoraj dvajset let, so mi razmere na območju nekdanje domžalske občine dobro poznane. Ko je leta 1994 prišlo do delitve stare občine Domžale na štiri nove občine, je bilo potrebno na novo urediti vprašanja delovanja nekaterih javnih zavodov, posebej zapletena pa je delitev skupnega premoženja. Vzpostavili smo primerne osnove za sodelovanje in

nekatero skupne probleme smo tudi že rešili, vendar resnici na ljubo naj povem, da bistvenih problemov v zvezi z delitvijo skupnega premoženja še nismo zadovoljivo rešili.

Slišali smo, da delitev skupnega premoženja ne poteka, kot je bilo pričakovano, menda prav zaradi nasprotovanja domžalske občine?

Izhodiščno metodologijo za delitev skupnega premoženja za vse takšne primere je izdelala vladna služba za lokalno samoupravo. V letu 1995 so v Domžalah, Lukovici, Mengšu in Moravčah občinski sveti imenovali ustrezne komisije, ki naj bi pripravile skupni predlog delitve premoženja. Do tega ni in ni prišlo, zato sem dal pobudo, da se predsedniki svetov in župani teh občin sestanemo in poskušamo najti rešitev. Po več dolgotrajnih sestankih smo letos pred poletjem prišli do ključa delitve in se dogovorili za nadaljnji postopek, vendar si je nekaj dni zatem domžalska županja premislila. Od takrat dalje se ni nič bistvenega zgodilo. Kot kaže bo potrebno spet začeti s pogovori, drugače se nam lahko zgodi, da se bodo težave zaradi neurejenih lastninskih razmerij tako zaostrole, da bodo ovirale normalno izvajanje dejavnosti javnih zavodov, ki so predmet delitve.

Pravite, da te kraje poznate. Kaj vam je v Mengšu najbolj všeč in kaj bi po vašem mnenju bilo treba spremeniti?

Velika prednost Mengša je, da ima kraj dušo. Lepo strnjeno naselje s centralnim delom in ohranjenimi starimi hišami je povsem nekaj drugega, kot so Domžale, kjer so urbanisti porušili stare hiše in jih nadomestili z industrijsko stanovanjsko betonsko gmoto. Slaba stran Mengša pa je zelo prometna in nevarna cesta skozi mestno jedro. Možnosti sta dve. Pustiti stvari, kot so sedaj in širiti različne dejavnosti, ki bogatijo življenje na obeh straneh ceste, ali pa zgraditi obvoznico. Nobena rešitev ni enostavna, vendar meni je bolj všeč druga varianta, ker bi omogočila bogatejše življenje, pravzaprav močno poživitev mestnega jedra.

JANEZ TRDINA IN MENGŠANI

“... kadar dobim priliko, razgovarjam se kaj rad o domačem kraju,
ki mi bo ostal nad vse druge mil in drag do zadnjega trenutka mojega.”

Janez Trdina

3. PISMO JANEZA TRDINE ANTONU KOBLARJU

V Novem mestu, 30. dec. 87.

Velečestiti gospod kapelan!

Mengeški gospodarji in gospodinje pa niso pazili preskrbno samo na svoje otroke, da jim ne zablodijo na kriva pota, ampak tudi na družino svojo. Hlapec, ki je kvantal in ponočeval, dekla, ki je vasovala s fanti, morala sta oditi iz biše, predno jima je še preteklo leto. Z dobro družino pa se je postopalo jako blago. Imeli so jih popolnoma za domačine. Krub rezali so si sami, niti sadje ni jim se zapiralo. V tem obziru vladala je prav patriarbalna prijaznost. Otrokom ni bilo dovoljeno žaliti blapca ali deklo. Če sta zvrševala vestno dolžnosti svoje, živela sta tako prijetno, kakor da bi bila pri svojih roditeljih. Zato pa tudi družina niso silili v drugo službo. Ostali so radi po mnogo let pri istem gospodarju, nekateri so se pri njem postarali in umrli. Ako ga je kdo vpričo njih obrekoval, potegnili so se za poštenje njegovo tako krepko in goreče, kakor da branijo dobri glas očeta ali matere svoje. Te lepe razmere jele so se rušiti okoli 1840. l. – Mengeški kmetje držali so se za detinstva mojega sploh še načela: ora et labora! Molilo se je pogostoma doma in v cerkvi, doma razen drugih molitev pozimi vsak večer celi rožni venec, poleti pa mesto po 10 češčenib Marij samo po pet ali po dve. O največjih praznikih molil se je rožni venec tudi zjutraj. Ob nedeljah morali so hoditi družina in večji otroci po dvakrat v cerkev. Isto tako morali so biti pri maši usak sopraznik, pozimi, če ni bilo premrzlo, pa često tudi v delavne dni. Tisti, ki je šel k izpovedi in sv. obhajilu samo jedenkrat v letu, veljal je za jako slabega kristjana. Navadno prejemala sta se ta dva zakramenta pred veliko nočjo in pred božičem, mnogi pa so se ju udeležili vsake kvatre ali pa vsaj še o svojem godu. Trudili in potili so se naši kmetje za vsakdanji krub kakor voli, moglo bi se trditi, da preveč. Poleti ustajali so ob največjem delu že ob treh in so se ulegali šele ob desetih zvečer. Otrok smel je skakati brez posla, dokler je hodil v sami srajci. Ko je dobil blače, moral je že zibati, repo ribati, živini pokladati i.t.d. V sedmem letu znali so mnogi že kite plesti in so si prisluzili s tem vsak dan par starih krajcarjev, če so bili pridni. Življenje nekdanjih mengoških kmetov bilo je po takem jako delavno in krščansko ali nekoliko preveč prozaično in dolgočasno, ker so privoščili sebi in rodovinanam svojim premalo oddiba, vedrila in zabave. Rokodelci in obrtniki naši kratkočasili so se veliko volj in marsikdaj preko

mere. Kar se tiče njih, ne morem biti laudator temporis acti, kajti se je nabajalo med njimi že od nekdanj dovolj zrelih tičev, ki se niso brigali ni za božje ni za človeške zapovedi. O sobotnih večerih hodili so ti negodniki v vas k dekletom, dokler je postal, rekel bi očač Valvazor, aus de Lieb' ein Leib. Nezakonske matere so bile skoraj le dekke, najemnice, šivilje, kitarice in sebenjice. Hčere pravih kmetov obvarovala sta boljša vzgoja in materino oko, da je doletela malokatero ta sramota. Kakor v sobotne večere rogovilili so babjeki in pijanci tudi ob nedeljah popoldne in zvečer. Često pili so v krčmah zajedno z ljubiacami. Od vina, objesti in ljubosumnje unela se je kri pa so se začeli dregati in tipati z noži, kamenjem, koli in poleni. Borbe končale so se do malega vselej s krjujo in težkimi ranami, večkrat pa tudi s smrtjo. Marsikateri lopov ni se zadovoljil samo z jedno ljubico. Poznal sem Trzinca, kateremu so se rodili v jednom letu trije panrkti, vsak od druge matere. V Mengšu pa je živel in živi, kakor mi je povedal brat, še zdaj neki rokodelec, ki je bil in puncto amoris pravi Don Juan. Dobil si je v raznih vaseh 22 dulčinej! Naposled hotel se je vendarle oženiti. K župniku pa je prišlo protestirat celo krdelo bab. Zaman jim je dokazoval Kuralt, da vseh ljubic ne more vzeti, ali je itak bolje in lepše, da se poroči z jedno nego z nobeno. Na stopnicah vršila se je potem odločilna bitev med teknicami. Na borišču ostalo je brez števila izpuljenih las in nekoliko raztrganih peč, robcev in predpasnikov. Kuralt se je tako smejal, da je skoro počil. Razen domačih malopridnežev nadlegovali so Mengšane tudi tuji – po Jurčičevem romanu vsemu slovenstvu znani rokovnjači, ki so bili epigoni Jurčičevih. Če ni bilo v biši, v kojoj so prišli, nikogar doma, vzeli so vse, kar so mogli doseči. Na samem napadli so dobro oblečenega človeka tudi s silo. Navadno pa so šarili po vaseh kot nesramni in nadležni berači. Kruba niso marali, bolj zadovoljni so bili s pšenično moko in z jajci. Največkrat pa so zahtevali klobaso ali slanino. Kubali so si sami v hosti. Ko je rokovnjač z osornim glasom zapovedal Dragarici, da naj mu prinese précej par lepib mesenib klobas, ujezila se je žena in dejala, da jih ne da. Lopov zgrabi burklje in pritisne z njimi Dragarico za vrat k zidu. Ta hip stopi v kubinjo gospodar. Lopov niti zdaj ni pobegnil. Dragar ga je premagal šele po dolgem in ljutem boju. Ovadil ga je potem tudi gosposki, pa je dobil odgovor, naj ji ga pripelje zvezanega, drugače ga ne more kaznovati! Takrat ni bilo še

žandarjev, strabopetnih biričev pa se niso bali rokovnjači in takó nihče ni branil in varoval mirnega kmeta napadov njihovih. Teb ljudi me je bilo tako strah in groza, ko sem bil majben, da so mi se započila trdno v spomin imena vseh glasovitih rokovnjačev. Zvali so se Srakar, Gaber, Traven, Korbič, Bizjak, Lopatnik, Cestnik. Gabri so bili štirje, oče in trije sinovi: v rodu niso bili čisto nič poštenim mengeškimi Gabrom. Travna sem poznal dva. Oba sta bila socialna demokrata. Govorila sta, da previsoke kupe znižujeta, pregloboke jame pa napolnjujeta, to se pravi, da jemljeta bogatinom in dajeta revežem. Nekateri rokovnjači bili so jaki nadarjeni in premeteni. Jeden (menda Cestnik) znal je risati in slikati, zaprt na gradu sestavil je iz slame uro, ki je šla 24 ur. Med vsemi slovel je najbolj Bizjak po čudoviti svoji tatinski izurjenosti. Ko so ga terali v Gradiško, zaprli so ga v Postojni opoludne na neko dvorišče. Uklenjen ujel je tamo rejenega kopuna in ga prodal skoz okno mimo gredoči krčmarici! Ali vrnimo se zopet k poštenim Mengšanom in pogledajmo, kako so se hranili in oblačili pred 50 in 40 leti. Gospodinje kubale so jim obilne in jako tečne jedi: žgance, mlečen sok, mlečno kašo, fižol i. t. d. Prva kraljevska jed so bili žganci, ki so bili vsekdar dobro zabeljeni in v skledo visoko in rahlo natrešeni, da so se gibali kakor žolca. Ves živež je bil prosto pripravljen, ali okusen, da bi bil dišal tudi razvajanemu želodcu. Krub se je peklo v vseh kmetiških bišah črn, ajdov. Prva dva dni je bil jako sladak, pozneje pa precej pust, ali ljudje uživali so ga v slast, ker še niso bili omebkuzeni. Obrtniki in rokodelci imeli so bolj bel, zmesen krub. Kmetje stregli so si z belim, pšeničnim, samo o božiču, veliko noči in pustni dan. Kurenta slavili so tudi z velikanskimi flāncati (v mengeškem narečju: hvancati) in s celimi piramidami klobas, pleč in družega mesa. O veliki noči jedli smo orjaške, medene, cvebaste in orebove kolače, o cerkvenem proščenju ali žegnanju pa razen inih dobrot priljubljeni "bob" (majhne krofe). O binkoštih in ob novini speklo se je v vsaki hiši nekoliko hlebcev rženega kruba. Dolenjskega kresovanja, martinovanja in godovanja niso poznali Mengšani. O najtežjem delu se je brana nekoliko zboljšala. Mlatičem kubali so se na pr. štruklji in kdaj tudi nekoliko mesa. Inače prišlo je na mizo meso samo ob nedeljah in praznikih. V mnogih bišah jedli so v nedeljo zjutraj mesto navadnih žgancev godljo. Kri se je v mesarski naši vasi zmirom lahko dobila, razen nekotih poletnih mesecev. Kavó zanesli sta v Mengeš v kmetiške kočé najprej dve Kamničanki, ki sta se tja primožili, ali več desetletij ni ju nihče posnemal. Kolikor se spominjam, začele so jo srebati kmetice šele okoli l. 1850. Rokodelci in obrtniki seznanili so se z njo mnogo prej, ali niti pri njih ni se kubala vsak dan, nego zvečine o posebnih prilikah, o svečanostih in v bolezni. Vina popili so kmetje kaj malo ob delavnikih. Kdor je hodil take dni v krčmo, smatral se je za pijanca in zapravljivca, če ga tudi ni popil več nego jedno ali dve merici. Izmed delavcev dobivali so ga jedini kosci – seveda najslabšega.

Gospodar vzel ga je več skupaj, da ga je stal bokal samo 12 starih krajcarjev. V krčmah točilo se je po 16, 20 in 24 krajc. Kapljica bila je pristna in pousod dolenska. Morala je biti rdeča, belega vina Gorenjci takrat še niso čislali in marali. Zdrava in obilna brana je pa Mengšanom tudi teknila. Odlikovali so se sploh z močnim, žilavim, korenjaškim truplom. Kosti in mišice so jim bile kakor iz jekla. Brez velikega napora vzdigovali in nosili so težka bremena, kojih bi se bil kak meščan že od daleč ustrašil. Sosed naš Jožefovec šel je v gozd po drva. Ko mu je konj opešal, izpregel ga je in privlekel voz drv sam domov! Često kazala se je čudovita krepkost že v otročji dobi. Jaz se baš ne morem pobvaliti, ali nekateri izmed mengeških mojih součencev imeli so tako močne roke, da so zagnali kamen, stoječ pod zvonikom, do velikih lin, jeden pa celo do mrtvaškega zvona i. t. d. O delovni obleki ne bom govoril. Brez madežev in krp ni mogla ostati, ali razdrapan in cunjast ni hodil nihče rad. Ob nedeljah pa so se znali Mengšani postaviti, da jih je bilo veselje videti, zlasti fante in dekleta. Dolge in suknene hlače nosili so samo nekateri rokodelci, vsi drugi mladeniči pa kratke (do kolen) in irhaste. Črevlji so bili visoki, mehke golenice potegnile so se čez kolena. Na oprsniku (lajbču) svetili so se debeli in redki, ali pa drobni in gosti gumbi. Janke (pruštofe) nosili so suknene, črne ali višnjeve, ovratnik jim ni bil zavihan. Okoli vratu dejal se je lep, svilen robec žive barve, ki je gledal često pri drugem ali tretjem gumbu koketno izza oprsnika. Glavo pokrival je kastorast klobuk (poleti tudi čeden, črn slamnik) s srebrno zaponico in kitico rožmarina in dišca. Nekateri imeli so v posebnem hlačnem žepku še tudi nož in vilice, ali ta šega bila je močno izginila že za mladosti moje. Srajce plantale so ob delavnikih debele, hodne, ob nedeljah pa pražne ali z večine že tudi pavolnate. Po jedno pavolnato srajco imel je najslabši hlapec in do malega vsi otroci. Dekleta šopirila so se ob nedeljah in praznikih v kupivnih krilih visoke barve, v pavolnatih rokavcih, ki so bili za vratom in za pestmi često mrežasti, in v dragocenih, prekrasnih pečah, katerih niso bili še izpodrinili bedasti robci. Tu pa tamo jele so se prikazovati tudi lepe, suknene jopice in špenzerji. Vrat in njedra pokrivali so veliki, svileni robci, ki so veljali po 2 do 3 gold. starega denarja. Mesto narodnih starinskih čevljev zavladali so lahko in mehni šolnički. Pozimi nosili so skoro vsi možje, pa tudi mnogi fantje in mnoge žene – kožub. Krznarja imeli smo v vasi. Burnusi bili so tisti čas še povse neznani. Nekateri možaki zavijali so se v plašč, ali kožub je bil veliko bolj v čislju in priljubljen. Bolj postarni možje niso mogli prebiti brez kučme, na marsikateri glavi videla se je labka in topla polhovka. –

Znamenitih, starih običajev se ni obranilo mnogo v rojstveni moji vasi, ki se imenuje zdaj trg. Kresni večer zažigajo se grmade po vsem ogromnem, slavjanskem svetu. V Mengšu pa smo komaj poznali to navado. Zasvetilo se je sporadično na

kakem hribu, naša ravnina pa je ostala temna. Tem bolj pa smo častili z ognjem Kurenta, ki se zove pri nas Korant. Vse leto smo iskali in spravljali stare metle, da smo jih pustni večer vihteli plameneče s strašanskim kričanjem in krobotanjem pri Štravovem znamenju. Nekatero leto naredili smo si tudi Pusta iz slame, metel in cunj ter ga zaklali in sežgali svečano pri omenjenem znamenju. Kedar se je približevala nevihta, zvonilo je oblaku in pri Ogrinovem znamenju streljal je stari Ogrin z blagoslovljenim prahom, da prežene pretečo nezgodo. Matere nosile so na ognjišče leskove šibe, vzete iz butare cvetnedeljske ter jih zažigle v isti namen. Ob enem se je v vseh hišah glasno molilo, da bi nas Bog obvaroval toče. O ti priliki molil se je tudi jeden očenaš na čast sv. Hieronimu, katerega se drugokrati naši ljudje niso dosti spominjali. Sv. Miklavž in trije kralji razveseljevali so tudi mengeške otroke, ali o njih molčim, kajti so znane te radosti skoro po vsi slovenski domovini. Bodoči pot povedal Vam bom kaj malega o mengeškem praznoverju in še o nekaterih drugih rečeh. Z Bogom!

Presrčno pozdravlja Vas in vse Mengšane in Mengšanke ostajam pokorni Vaš sluga

J. Trdina.

iskrice

Ko pridete na obisk k prijatelju ali znancu, se ne mučite z razlago, kaj pijete in koliko. Namesto vas bo žena odgovorila, da ne pijete.

Nisem rekel, da tega nisem rekel. Rekel sem samo, da nisem rekel, da sem to rekel. Rad bi, da bi bilo to popolnoma jasno.

C. S.

FRANC KOMPARE in njegovih 87 let

“Kakšnih 87 neki, saj je pravkar praznoval okroglo 50-letnico življenja!” pravi nekdo, ki ga dobro pozna.

Že res, ampak saj so nas vendar starejši in izkušeni učili, da človekova najbolj ustvarjalna leta dvojno štejejo, še posebej takrat, ko opravlja nevarno delo ali pa dolge dneve in noči ustvarja nekaj, v čemer uživajo sedanje in mnoge kasnejše generacije. Potem ne govorimo več le o dvojnih letih, ampak o večnosti. In umetnost je večna. Ima tisoč in en obraz. Pravzaprav toliko, kolikor je oči, ki jo opazujejo, ali kolikor je ušes, ki jo poslušajo in src, ki jo občutijo. Včasih se prodaja za denar. Za kratek čas razveseli človeka, a ga ne obogati. Tudi trobenta Franceta Kompareta je le kup pločevine, instrument, ki ga lahko kupiš v trgovini in nosiš s seboj v kovčku ali torbi. Kaj bi govorili, saj vendar poznate tisti košček lesa, ki ga Karlo Collodi opisuje, kako zavržen leži v kotu, dokler mu umetnik ne vdibne duše in ne ustvari navibanega in neubogljivega Ostržka. Enako je s Komparetovo trobento, le da ni tako neubogljiva. Kot da čuti, kdaj mora zaigrati glasneje, kdaj tiše, kdaj poskočno in kdaj otožno in melanholično. Vsa ta sporočila ji nežno in občuteno vdibne Franc Kompare. Ne igra s prsti in ustnicami, ampak z dušo in srcem. Ob njegovih glasbi človek onemi, se razveseli, postane zamišljen, vedno pa začuti vznesenost in moč, kot da je sestavni del tiste lepote in veličine, ki pripada iz zvitega kosa pločevine. Občutek ima, da je velik in pomemben, zato se vsakdo, ki pozna njegovo glasbo, rad vrača na njegove koncerte, prisluhne njegovim kasetam in zgoščenkam.

Danes, ko praznuje 50-letnico svojega življenja in 37 let glasbenega ustvarjanja, nas je zanimalo, od kod toliko moči in volje za tako plodno delo. Čeprav smo ga kljub poletni vročini zmotili sredi dela, je v prijetnem razgovoru rad odgovoril na nekaj vprašanj.

◆ Kdaj in kako ste začeli igrati?

Pred 3 leti me je za igranje navdušil sedanji župan Janez Per, ko sva še v 6. razredu osnovne šole skupaj vozila les za mengeško igrišče. Najprej me je zanimala harmonika, vendar je Janez, ki je takrat igral že pol leta, rekel, da potrebujejo trobentača.

*Izvira ne moreš zaježiti,
samo vprašanje časa je,
kdaj voda priteče čezenj!*

FRANC KOMPARE

Takrat je igral tudi film "Ples na vodi", v katerem me je glavni igralec Harry James navdušil za igranje. V tistem času sem že obiskoval glasbeno šolo, tako da na glasbenem področju nisem bil ravno začetnik.

♦ **Kdaj ste se prvič pojavili v javnosti?**

Prvi nastop je bil za dan žena, 8.3.1959 v mengerskem kinu Dvor s prvo zasedbo ansambla "Vandrovčki". Takrat so igrali še pekovi sin Edo Završnik, Orlov Tone iz Velikega Mengša in Janez Per. Igrali smo za veselje. 1.5.1960 smo prvič igrali na veselici pri Matičku v Mengšu. Za seboj smo imeli leto in pol vaje, znali smo 16 skladb. Ljudje so bili navdušeni nad našim igranjem in ves repertoar smo v isti noči kar 9-krat preigrali. Nič nismo počivali in tudi utrujeni nismo bili. Veseli pa.

♦ **Izhajate iz številne družine. Ali se Vaši bratje in sestre tudi navdušujejo nad glasbo?**

V družini je osem otrok. Dva sta postala župnika, eden mizar, jaz sem začel kot avtomehaničar, sestre pa so uspele kot medicinska sestra, šivilja, fotografinja in trgovka. Vsi smo glasbeno nadarjeni. Poleg moje trobente tako v družini zaigramo še bobne, klavir, angleški rog in tudi zapojemo.

♦ **Na koga v življenju največkrat pomislite?**

Osrednja osebnost v mojem življenju je bil oče. Ko sem bil še zelo mlad, je zbolel za sklerozo multipleks, zato je bil za fizično delo nesposoben. Ko sem bil star trinajst let, sem že vozil pesek iz domače jame za številne hiše v Mengšu. Jamo smo odprli bratje sami nekega deževnega dne, ker smo hoteli zaslužiti. V tistem času oče kljub hudi bolezni ni dobival nobene podpore, ker sta dva njegova sinova, moja brata, študirala za duhovnika. To nam ni vzelo moči in volje, da ne bi kljub temu še naprej delali za slovenski narod v razvitih družtvih. Oče nam je s svojimi idejami vedno stal ob strani in je kljub bolezni predstavljal trden steber v družini.

♦ **Celo vaše življenje je nekako podjetniško obarvano. Začeli ste s peskom, nadaljevali z avtomobili, vse pa spremljali s pesmijo. Od kod izhaja vsa širina?**

V meni je bil vedno ustvarjalni duh, ki sem ga podedoval po stari materi. Ljudje me poznajo po tem, da sem iz tujine vedno nosil nove ideje. Ena od njih je bila zaščita vozil po posebni metodi, po kateri sem bil znan po vsej Sloveniji. V Mengšu sem vpeljal tudi nekaj novosti, kot so reklamne table in različne izdelke iz folije. Vsi izdelki so moderni in okolju prijazni.

Vzporedno sem se ukvarjal z glasbo. Trobenti sem ostal vedno zvest. Končal sem nižjo glasbeno šolo pri prof. Mehletu, ki je vodil godbo v Mengšu. Kasneje je bila ustanovljena mladinska godba v Mengšu, ki je bila ena najmočnejših v Sloveniji in je sodelovala tudi z domžalsko.

Glasbeni talent sem podedoval po očetu in očetovem stricu Antonu Šublju, ki je več kot 13 let pel v Metropolitanski operi v New Yorku. Kasneje je postal direktor Glasbene matice v Clevelandu, kjer je imel tudi svoj zbor in orkester. Po vsej Ameriki je zbiral glasbene talente za študij na Konzervatoriju. Na svojem prvem koncertu je pel skupaj s svojo materjo. To je bilo v cerkvi v Grobljah leta 1906, ko je bil še čisto majhen. Ljudje pravijo, da sem mu zelo podoben.

♦ **Morda se ta podobnost kaže tudi v tem, da ste tudi sami ustanovitelj pevskega zbora in ansamblov!**

Mogoče. Ustanovil sem mladinski pevski zbor, ki je prvi pel cerkvene popevke v cerkvi. Glasbo zanj je pisal župnik Gačnik, ki je imel enak zbor v Stranjah. V zboru sem dirigiral in igral, kasneje tudi v zboru v Homcu. Peli so mladi, stari od 14 do 22 let. Sedem parov iz zbora se je poročilo. Vsi se radi spominjamo tistih lepih dni, čeprav smo vse delali brezplačno. Tedensko smo imeli

dve vaji in obvezen nastop pri nedeljski maši. Kasneje smo gostovali tudi širom po Sloveniji. Vsako leto, 26. decembra, na Sv. Štefana dan, ko je imel župnik Štefan Babič god, nam je v zahvalo za trud prinesel za darilo Mohorjeve knjige. Radi smo jih brali in veliko smo se naučili iz njih.

Medtem sem ves čas igral tudi pri godbi. Kasneje sem ustanovil tudi Planinski kvintet (Alpen Echo), s katerim sem nekaj let igral v tujini. Veliko domače glasbe sem se naučil pri Vitu Muženiču. V njegovem ansamblu sem igral sedem let.

♦ Ali je za Vas tradicija pomembna? Izhajate iz velike družine in tudi sami ste ustvarili za današnje čase veliko družino.

Tradicija se nadaljuje sama po sebi, če so za to dani pogoji. Imam štiri otroke, ki uspešno nadaljujejo podjetniško in glasbeno tradicijo.

Sinu Mateju, drugemu po vrsti, sem predal obrt, ki jo uspešno vodi z mamo. Starejša hči Petra študira na Ekonomski fakulteti – smer turizem. Hči Nina študira filologijo – grščino in latinščino na Filozofski fakulteti. V Ljubljani študira petje in klavir in se pripravlja na solistično kariero. Veseli jo klasika in poje v Domžalskem komornem zboru, ki ga vodi prof. Leskovec. Kot solistka je pela sopran pri zboru Veter. Zelo sem ponosen nanjo. Izmed vseh v družini je podedovala največji talent.

Najmlajši Aljaž je že z osmimi leti začel igrati trobento. Ko je bil star deset let, je igral pri godbi. Star je šestnajst let in gre po mojih stopinjah. Končal je 1. letnik avtokleparske šole, dela šolo za trobento in ima že eno leto svoj ansambel Marela. To je mlad, nov ansambel, ki je prevzel ime po uspešnem ansamblu, ki sem ga ustanovil pred enajstimi leti. Z njim sem dosegel največ, kajti igrali smo po vsem svetu. Igrali smo Val Party na referendumu za združitev obeh Nemčij. Poslušalo

nas je preko 165.000 gledalcev in poslušalcev v direktnem prenosu preko TV SAT 1.

♦ Izdali ste veliko kaset. Vsaka nosi svoje sporočilo. Katere so Vam najbolj pri srcu?

Spoštujem načelo ali moto, da je glasba turizem, gostinstvo, in naš, slovenski adut, zato ima prva kaset naslov: "Bojan, Rok, Mateja z Marelo". Njeno sporočilo je: "Izredni Slovenci, naprej!"

Druga kaset z naslovom "Lipica" tudi govori o turizmu in o konjih. Izdana je bila ob 400-letnici Lipice.

Tretja kaset "Aljažu v spomin" govori o zanimivih Slovencih. Njen poudarek je na duhovnih vrednotah, oživljanju pripadnosti narodu, na močni narodni zavesti. Izdana je bila ob 100-letnici stolpa na Triglavu.

Četrta kaset je posvečena trem pomembnim slovenskim misijonarjem in ponovno poudarja tradicijo slovenstva.

♦ V času umetniškega ustvarjanja ste se posvečali več glasbenim zvrstem. Zakaj?

Že v času dirigiranja in igranja v svojem zboru pred 25-imi leti sem sodeloval z župnikom Gačnikom iz Stranj. Navduševal me je za domoljubno in cerkveno glasbo.

V narodni glasbi sem se čutil nekako neizpet. Ko sem nekoč peljal prof. Trstenjaka v Logatec na predavanje, ki ga je vodil moj brat, ki je tam župnik, mi je svetoval, naj mladim pustim, da bodo zabavali ljudi, sam pa naj se lotim nečesa resnejšega. Dobro se spominjam njegovih besed, da Evropa potrebuje Clydermana na trobenti. Ubogal sem ga in naslednje leto (1995) stopil na pot solistične kariere s trobento. Ustvaril sem glasbo, za katero pravi Vilko Avsenik, da pomiri dušo in ozdravi telo.

Izdal sem kaseti "Trobenta poje Ave Marija", "Trobenta poje za praznike" in istoimensko zgoščenko.

♦ Kako doživljate svojo glasbo in kako jo doživljajo Vaši prijatelji?

Prijatelj je mojo glasbo ocenil tako: "To so znane stvari za neznance in neznane za znance!" Sam ocenjujem, da je največja potrditev glasbenika v tem, da na instrumentu izvaja cerkveno, klasično, domačo in moderno glasbo s spremljavo, ki ne moti, ampak poudarja veličino nekega instrumenta (Duša Zore – Studio Napoleon, Kamnik). To lahko izvaja le človek z močno osebnostjo in s svojim stilom. To moč izražanja sem podzavestno pridobil od svojega očeta, ki je sedel v vozičku in govoril o doživljajih, ki niso bili ravno z rožicami postlani.

Moj prijatelj, velik Slovenec po duši, je nekoč rekel, da imamo Slovenci veliko srečo, saj smo eden redkih narodov, ki ima slovansko dušo in zahodno kulturo. To po mojem mnenju dokazujejo tudi naši veliki glasbeniki današnje dobe: Irena Grafenauer, Vinko Globokar, pevci klasiki in instrumentalisti. Med njimi je pomembna osebnost Matej Šarc iz Mengša in prav je, da v času, ko potrebujemo velike in izredne ljudi, predstavimo tudi njega.

♦ Kakšni so Vaši načrti za naprej?

Ravno te dni končujem najnovejšo zgoščenko in kaseto, ki poleg znamenite Larine pesmi vsebujeta še Tišino, Naš najboljši brat je Jezus, Prišel je čas slovesa in megahit Nothing compares to you. Kaseto bo izdana na željo firme Daewoo, s katero sodelujem že več kot eno leto. Ponosen sem, da se moja trobenta po tej poti sliši skoraj po vsem svetu. Poleg teh skladb so na kaseti in zgoščenki še novokomponirane skladbe Slavka Avsenika ml., s katerim sva se čudovito ujela. Z novo glasbo želim predstaviti ljudem občutke, ki so bili v nas mnoga leta zatri.

Januarja je Slavko Avsenik napisal skladbo "Severna stena Triglava". Oddal sem jo na natečaj Grand Prix 96 v Švici,

kamor je prispelo 263 skladb. Uvrstil sem se v finale in dobil največje število točk v instrumentalni izvedbi in med vsemi dosegel odlično deseto mesto. Ta uspeh je bil vzrok, da sem podpisal sodelovanje z največjo diskografsko hišo v Evropi – KOCH International. Za božič pripravljam nov projekt, novo glasbo.

❖ **Čeprav trdite, da se boste sedaj popolnoma posvetili samo še glasbi, pa je razen nje v Vašem življenju verjetno še kaj, kar je pomembno?**

Sem velik ljubitelj živali. Najraje imam konje. Posvetil sem jim kaseto "Lipica". Moja teta Minka se spominja številnih dogodivščin in pravi, da sem bil v mladosti vedno drzen optimist. Tudi takrat, ko sem očetu rekel, da peljem konja napojit, pa sem se odpeljal prav do Komende, kjer so bile konjske dirke. Že pri vhodu so mi rekli, da nisem vpisan kot tekmovalec, pa tudi vstopnice nimam, kaj šele, da bi plačal prijavnino. Pa sem jim odgovoril, da bom plačal potem, ko bom zmagal. In sem res. Takrat mi je bilo 10 ali 12 let.

❖ **Kakšno je Vaše sporočilo bralcem?**

"Slučaja ni. Uspeh je posledica trdega dela!"

Mengeš velja za glasbeno središče Slovenije. Bo že držalo, če poleg Franca Kompareta lahko naštejemo še številne umetnike. Mnogi med njimi so že priznani, nekateri še anonimni. Kraj je lahko majhen, pa kljub temu velik, če v njem prebivajo veliki ljudje in prav je, da jih spoznamo. Vsakogar, ki jih pozna, prosimo, da nam jih predstavi. Pa ne samo glasbenike. Vsakogar, ki se trudi narediti nekaj dobrega za naš kraj in vso Slovenijo. Francu Komparetu pa želimo še mnogo uspeha.

Lea A.

20. SEJA OBČINSKEGA SVETA IN NJENO NADALJEVANJE V MESECU OKTOBRU

Drugega in devetega oktobra je bila 20. seja Občinskega sveta in njeno nadaljevanje. V ponovno obširnem dnevnem redu je bilo kar nekaj pomembnih točk, s katerimi vas bom seznanila v tem prispevku.

Potekala je obravnava o pripombah na osnutek Ureditvenega načrta M5 Pokopališče Mengeš, ki so prispele v času javne razgrnitve oz. javne razprave. Sprejeti pripombi sta bili, da je potrebno v odloku precizirati lokacijo žarnih grobov. Na predlog Razvojnega zavoda Domžale bodo na področju ob cerkvi (staro otroško pokopališče) ter predel ob glavni peš komunikaciji ter vodotoku v smeri proti poslovitvenemu objektu. Druga pripomba se je nanašala na ozelenitev starega pokopališča in je upoštevana tudi v karti hortikulture ureditve, kjer je prikazana zasnova intenzivne zasaditve.

Na podlagi 44. člena Zakona o organiziranju in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ureja in predpisuje kriterije za ustanavljanje javnih vrtec, ima Občina Mengeš osnovo za ustanovitev svojega zavoda, ki bo enotno urejal vsa vprašanja vzgojnoizobraževalnega dela v Mengšu. Navedeni člen določa, da ima vrtec lahko najmanj 10 oziroma največ 30 oddelkov. Javni zavod VVZ Domžale s tem presega dovoljeno število oddelkov za več kot dvakrat, zato je nujno, da ustanovi nove javne zavode. Za Občino Mengeš je smiselno, da ustanovi svoj zavod. Tako je bil v prvi obravnavi predlog Odloka o ustanovitvi vzgojnovarstvenega zavoda "Vrtec Mengeš, ki bo vključeval vrtec Zoranina (Sonček) in Gobica. Z nekaj pripombami, ki jih je sprejela Statutarno-pravna komisija in vprašanjih in pripombah svetnikov glede vsebine akta, je bil predlog odloka sprejet v 1. obravnavi.

V prvi obravnavi je bil sprejet tudi predlog Odloka o podelitvi koncesije za opravljanje muzejske dejavnosti na področju Občine Mengeš. Ker je interes občine, da na svojem področju uredi delovanje muzejske dejavnosti in tako zaščiti vso bogato kulturno dediščino, je to vsekakor najbolj primeren način, da jo reši s podelitvijo koncesije, ki jo bo opravljal zavod Muzej Mengeš. Z dokončnim sprejemom odloka se bodo vprašanja, ki so določena v odloku, podrobno uredila s koncesijsko pogodbo, v kateri bo na podlagi sprejema programa določena tudi finančna obveznost občine kot koncedenta.

V enofaznem postopku je bila sprejeta sprememba Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Mengeš. Sprememba odloka se je nanašala le na to, da se vprašanja podeljevanja koncesij uredi s posebnim koncesijskim aktom, ki bo na enem mestu določal pogoje razpisa, podelitve, finančne obveznosti in druga vprašanja.

V nadaljevanju se je potekala razprava o odstopu g. dr. Hermana Berčiča od načrtovanega in sprejetega raziskovalnega projekta "Celostni razvoj športa v Občini Mengeš". Kljub pisni utemeljitvi vzroka za odstop, svetniki niso sprejeli njegovega odstopa, ampak so mu izrazili vso podporo ter ga pozvali, da svojo vlogo o odstopu umakne in nadaljuje z začetim delom.

Občinski svet, ki je 6. marca 1996 sprejel sklep, da se pristopi k izvedbi projekta "Celostni razvoj športa v Občini Mengeš", je že takrat jasno in resno pristopil k realizaciji kompleksne študije. Svetniki so v okviru razprave menili, da so žal lahko včasih zunanji negativni vplivi in drugi interesi "cokla" razvoja, ki ne služijo potrebam in ciljem, ki se jih želi doseči.

Po programu bo predvidoma konec meseca novembra osrednja slovesnost ob dvesto letnici javnega šolstva v Mengšu. V ta namen je občinski svet imenoval Odbor za obeleževanje 200 letnice javnega šolstva v Mengšu, ki ga sestavljajo minister za šolstvo in šport, minister za kulturo in posamezniki iz političnega in gospodarskega življenja v Občini Mengeš.

Hitro se približuje konec letošnjega leta, ki pomeni tudi, da je potrebno izdelati okvirni program dela Občinskega sveta za leto 1997. S sklepom so bila vsa delovna telesa Občinskega sveta in župan pozvani, da posredujejo svoje predloge, ki bodo osnova za pripravo in vključitev posameznih področij v program dela Občinskega sveta.

Marta Drčar

Tajnik občinskega sveta

CELOSTNI RAZVOJ ŠPORTA V OBČINI MENGEŠ

■ Občinski svet Občine Mengeš je v nadaljevanju 20. seje (9.10.1996) obravnaval vlogo g. Hermana dr. Berčiča, s katero je seznanil Občinski svet, da odstopa od odobrenega strokovnega projekta "Celostni razvoj športa v Občini Mengeš". Zaradi določenih nestrinjanj in mnenj posameznikov o potrebnosti takšnega projekta se je g. Berčič odločil, da odstopi kot vodja projekta.

■ Občinski svetniki so v okviru razprave med drugim povzeli, da je potrebno njihovo mnenje objaviti v glasilu Mengšan.

OBČINSKI SVET DAJE G. BERČIČU VSO PODPORO PRI IZVEDBI PREVZETE NALOGE "PROJEKT CELOSTNEGA RAZVOJA ŠPORTA V OBČINI MENGEŠ", KI PREDSTAVLJA PRVI TOVRSTEN PROJEKT V OBČINI MENGEŠ IN BO POTEKAL Z ZNANSTVENIM PRISTOPOM IN UVELJAVLJENIMI STROKOVNIMI MERILI. OBČINSKI SVET MENI, DA SO IZSLEDKI RAZISKAVE POTREBNI ZA PRAVILNO PLANIRANJE RAZVOJA ŠPORTA V OBČINI.

Občinski svet Občine Mengeš

PROMETNO UREJANJE OBMOČJA MENGŠA OB REGIONALNI CESTI R-322 IN R-322 A

■ Na skupnem sestanku (15.10.1996) predstavnikov Občine Mengeš in Direkcije Republike Slovenije za ceste so se dogovarjali glede aktivnosti za pričetek prometnega urejanja na regionalni cesti R-322 in R-322 a skozi naselje Mengeš.

■ Občina Mengeš je predstavila in zahtevala kratkoročne ukrepe za izvedbo prometno varnih prehodov za pešce, preveritev že semaforiziranega križišča pri Pavovcu z alternativno ureditvijo krožnega križišča, ureditev semaforizacije križišča Slovenske in Cankarjeve ulice, izvedbo pločnikov na mostu preko razbremenilnika Pšate na Kamniški cesti in popravilo mostu ter odpravo drsnega vozišča od mostu do križišča pri Pavovcu.

■ Direkcija Republike Slovenije za ceste bo naročila za predlagane ukrepe minimalno tehnično dokumentacijo.

■ Kot dolgoročni ukrep bo Direkcija RS za ceste pričela s postopki pridobivanja tehnične dokumentacije in lokacijskimi postopki za izgradnjo obvoznice Mengeš.

Občina Mengeš

Predstavitev Občine Mengeš na sejmu Gost Tur 96 v Mariboru

■ Na tradicionalni sejmski prireditvi Gost Tur 96, ki je potekala v Mariboru od 7. do 12. oktobra, se je v soboto 12. oktobra predstavila tudi Občina Mengeš. V sodelovanju z BSC Kranj, ki ima pod svojim okriljem tudi projekt Alpski svet Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp, nas je na sejmu čakal prijeten prostor. Člani Turističnega društva, Občine Mengeš, Gostilne Blaž in vrtnarstva Hubat z Dobena so razstavni prostor takoj ob prihodu primerno zapolnili s prinesenim prospektnim materialom, z izdelki drobne obrti od poslanih majolik, domačega peciva do avb narodne noše. Gospod Tone z Dobena je pripravil vse za svojo kulinarično pokušino slastnih domačih dobenskih klobas in zaseke, gospod Peter pa je okrasil prostor z izbranimi ikebanami. Ker je pač Mengeš znan po svoji glasbi, so Zupanove harmonikarice "urezale" skupaj z mladima harmonikarjema Klemnom in Mihom "eno ta domačo" in razstavni prostor je bil kar naenkrat poln obiskovalcev.

■ Komaj je bil razstavni prostor pripravljen, že so se začele aktivnosti, župan, gospod Janez Per in predsednik Turističnega društva gospod Zabret sta na tiskovni konferenci "sedmi sili" precej natančno predstavila Mengeš na gospodarskem, kulturnem in športnem področju, da pa ne bi vsega prenahitro povedanega pozabili, sta vsem dala še lično pripravljen predstavitveni material.

■ Novinarji so si dodobra ogledali tudi ponudbo na razstavnem prostoru, celotna ekipa pa je že odhitela na posebej pripravljen razstavni prostor v Halo D, kjer se je ob nastopu harmonikaric Zupan, Klemena in Mihe še enkrat predstavila Občina Mengeš.

■ Uspela predstavitev je očitno spodbudila organizatorje sejma, saj so s posebnim muzejskim vlakom odpeljali našo celotno ekipo še po mariborskih ulicah.

Občina Mengeš

Klemen
in Miha
s "cvetom
narodnih noš".

Tiskovna
konferenca.

Otvoritev skupne društvene sobe v I. nadstropju Kulturnega doma

V ponedeljek, 7. 10. 1996, ob 19.00 uri je v I. nadstropje Kulturnega doma župan Janez Per povabil vse predsednike društev, ki nimajo svojih društvenih prostorov na uradno otvoritev. Kar 10 takšnih društev je v Mengšu, ki bodo poslej, po vnaprej dogovorjenem urniku, koristila ta skupni prostor kot svoj prostor za sestanke, predavanja in podobno.

Precej prostora je in še lepo je urejen...

Po kratkem nagovoru župana, ki jim je predal sobo v uporabo, z željo po čim boljšem sodelovanju in delovanju društva, pa so spregovorili o načrtih, ki jih imajo posamezna društva še letos in že tudi v letu 1997.

Občina Mengeš

Priznanje ekipi IGER BREZ MEJA

Konec septembra je župan gospod Janez Per prejel dopis Turistične zveze Slovenije, s katerim so njega in ekipo, ki je sodelovala na Igrah brez meja, povabili v Vipavo na prijetno srečanje vseh nastopajočih na Igrah brez meja. Ker so imeli mnogi službene obveznosti, se je tako v četrtek, 3. oktobra, odpravilo manjše zastopstvo tekmovalcev z županom na pot v Vipavo. V veliki Vipavski kleti je predsednik Turistične zveze gospod Rožič kot prvi govornik pozval vse navzoče župane sodelujočih ekip in jim v znak zahvale za izjemno promocijo države Slovenije podelil posebne plakete. Ekipa TV Slovenije z Iger brez meja, ki je pripravila tudi kratko analizo o igrah, pa je vsem udeležencem podarila kasete s spoti vseh sodelujočih mest. "Zgodilo" se je še nekaj govorov, ki so jih dodali posamezni predstavniki sodelujočih mest in po dobrem pri-grizku so vsi skupaj še enkrat nazdravili uspešnemu tekmovalnemu in promocijskemu prispevku na letošnjih Igrah brez meja v Torinu.

Fotokopija priznanja

*Turistična zveza
Slovenije*
izrekla
Priznanje
ekipi iz
Mengša
za sodelovanje
na »Igrah brez meja 1996«
in njihov velik prispevek
pri promociji Slovenije
Ljubljana, oktober 1996

GLAVNI TAJNIK TZS:
MOSJE MČ BOŠTER

PREDSEDANIK TZS:
DR. MARIAN ROŽIČ

PO IV. MIHAELOVEM SEJMU

Obrtna dejavnost je v Mengšu še od nekdaj živahna. Včasih je bilo tudi kar nekaj pekov. Med prvimi Janez Šuštar, pa Franjo Tičar in za njim še dve generaciji. V času med vojnami je bilo več pekov; pri Cenetu sta imela pekarno Metka in Franc Gregorc, v Velikem Mengšu Jakob Dežela, Franc Grmovnik je kruh prodajal po hišah. Tisti, ki smo hodili še v staro osnovno šolo pri cerkvi, pa vemo, kako luštno je bilo zaviti v pekarno Ivana Pera po slanik ali dobro zapečeno žemljico. Žal v Mengšu že dolgo nimamo pekarnice, pa bi bil že čas, da bi se tega nekdo lotil. Med številnimi obrtniki, bi bil med tistimi, ki se jim ne bi bilo treba bati za zaslužek. Na razstavi z naslovom Od zrna do kruha, uglaseni na struno letošnjega IV. Mihaelovega sejma, smo videli, da številne gospodinje pod okriljem TD Mengeš to zelo dobro znajo. Sline so se nam cedile ob dobrotah Minke Videmšek, Mari Jagodic, Nadje Cetinski, Mojce Lagoja in Drage Skok. Pridružili so se jim še žene iz St. Egidena iz Avstrije, Pekarna Hrovat iz Komende, Pekarna Napredek iz Domžal, Pekarna Vir in Pekarna Žito iz Kamnika. Najbolj pa je treba pohvaliti mlade peke iz vrta Sonček in njihove vzgojiteljice, ki jih vzgajajo v veselju do tega dela. Večina izdelkov na razstavi je sodila med kulinarične umetnine.

Dogajanje letošnjega sejma je bilo predstavljeno v Zoranino ulico, s prejšnje lokacije starega jedra Mengša, ki je imela svoj čar minulega časa, vendar je bil prostor vse preveč utesnjen, za veliko število obiskovalcev žal neprimeren. Stojnice so bile ločene od gostinskega dela, ki si je našel dovolj prostora na parkiriščih, za kar gre zahvala zdravstveni postaji in Banki Domžale, ki sta odstopili prostor, kjer se je dalo v miru pregnati lakoto v dobro organizirani Kuhinji Topole. Nobene pritožbe krajanov ni bilo. Vsem hvala za strpnost in razumevanje.

Zanimivosti na sejmu ni manjkalo. Na predvečer, v petek 20. 9. 1996, so se predstavile godbe iz Malečnika in pritrkovalci z Vrhniko.

Razstava društva rejcev malih živali iz Kamnika je navduševala številne ljubitelje, predvsem mladi obiskovalci so odhajali z nasmejanimi obrazi in majhnimi zavitki z luknjicami.

Najbolj slovesno je bilo v soboto 21. 9. 1996. Mengeška godba je s svojimi veselimi melodijami že v zgodnjih dopoldanskih urah vabila na sejem. Zvoki godbe so za domačine znak, da se v Mengšu dogaja nekaj pomembnega. Naš župan Janez Per je po dvigu sejemske in mengeške zastave uradno otvoril sejem, razstavo kruha in peciva ter razstavo malih živali.

Aprimondia – Mednarodna čebelarstva zveza je zapisano na praporu, ki ga je ob pomoči botrice Marije Vrhovnik in botra župana razvilo čebelarstvo iz Mengša v otvoritvenem delu sobotnega programa. Društvo je postalo samostojno hkrati z ustanovitvijo Občine Mengeš. Imajo že okrog

1250 čebeljih družin. Za začetek organiziranega delovanja so si čebelarji iz Mengša izbrali letnico 1910. Iz tega časa je zapis o mengeških čebelarjih v kamniškem muzeju.

Dopoldansko vzdušje so z bogatim programom zapolnili Kamničani. S pesmimi in pastirskimi običaji so se nam predstavili Kamniški koledniki, planšarji, izdelovalci trničev in seveda kamniška mestna godba. Župana Tone Smolnikar in Janez Per sta si v znak dobrega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov izmenjala simbolična darila, spominsko darilo je izročil tudi predsednik odbora Mihaelovega sejma Štefan Borin.

Od vsega pa je bilo najbolj živahno v času Živ-Žava, ki so ga tudi tokrat pripravile domiselne vzgojiteljice iz mengeških vrtec Gobica in Sonček. Za vsakega otroka se je kaj našlo. Številni pozorni otroci so bili merilo, da je program pripravljen kvalitetno.

Kislo vreme nam ni pokvarilo sobotnega popoldneva, popestrili so nam ga prijetni zvoki narodnozabavnih ansamblov. Svojo glasbo so nam predstavili: kvintet Mesečina, Duo Objem, Zamejski kvintet iz Opčin, Sava z Jelko, ansambel Fram, Golob Ogris. Nekatere zagrizene plesalce so zasrbele pete in so si plesišče naredili kar na cestišču. Večer naj bi zaključila veselica, pa vreme tega ni dopuščalo.

Radni program sejma se je nadaljeval v nedeljo 22. 9. 1996 z mašo na prostem. Povabilu so se odzvali številni župani iz raznih mest po Sloveniji in predsedniki turističnih društev. Srečanje je minilo v izmenjavi mnenj in predlogov, kar je zelo pomembno za turistični razvoj Mengša in gospodarstva, saj je beseda tekla tudi o tem.

Uvod v prijetno, celo toplo nedeljsko popoldne, je bil koncert treh godb. Kaj zmorejo, so nam pokazale godba iz Dobrepolj, Železničarska godba iz Beljaka in Mengeška godba.

Hlebček kruha je bil včasih plačilo za delo. Kmečke vprege s prikazom opravil, ki so bila še pred iznajdbo sodobnih strojev potrebna za končni izdelek – hlebček, so privabile veliko obiskovalcev iz bližnjih in daljnjih krajev Slovenije. Kmečke vprege so spremljale narodne noše in sosednja turistična društva, za vzdušje je skrbela mengeška godba, na čelu pa je konjenik iz Rašice nosil zastavo Mengša. Največ izvirnosti in vloženega truda je pokazala skupina iz Topol. V primerni obleki in razpoloženju so ličkali koruzo, mleti, sejali in pekli. Čestitamo!

Ansambel Borisa Razpotnika je v nedeljsko popoldne vnesel veselo razpoloženje in najbolj vneti plesalci so zaplesali kar pod dežnikom.

“Pod streho” je pospravljen že IV. Mihaelov sejem. Vsako leto prinaša nove izkušnje in spoznanja. Številčnost in zadovoljstvo večine domačih in tujih obiskovalcev in 93 razstavljalcev – stojičarjev nam pove, da delo ni zaman in menimo, da postaja sejem osrednja turistična prireditev v Mengšu.

Delo Odbora, ki ga sestavljajo predstavniki Gasilskega društva Štefan Borin (predsednik Odbora) in Jože Žaragi, iz Turističnega društva Franc Zabret in Peter Krušnik, Mengeško godbo zastopa Lado Kosec, za finančno poslovanje skrbi direktorica HKS Vigred Zupančič, tajnica Silva Drešar, povezovalc programa radia BAC Matjaž Repnik, nad vsemi pa dobronamerno bdi ostro oko našega župana Janeza Pera, se začne že v spomladanskem času, intenzivnejše priprave pa v mesecu juliju. Redna tedenska srečanja so potrebna za razporeditev nalog, usklajevanje idej in poročanje o opravljenem delu. Vmes pa kilometri poti, kilogrami papirja, številni telefonski impulzi in zvrhan koš zavzetosti, pa je sejem pred vrati.

S pomočjo pokrovitelja Občine Mengeš, ostalih članov društev organizatorja, številnih sponzorjev in razumevajočih krajanov, je sejem, za nekoga manj, za drugega bolj, uspel.

**Za Odbor Mihaelovega sejma
Silva D.**

Foto: F. Zabret

Številni obiskovalci so spremljali letošnjo parado na Mihaelovem sejmu.

(Foto: F. Zabret)

Tudi na novi lokaciji “sejem bil je živ”.

(Foto: F. Zabret)

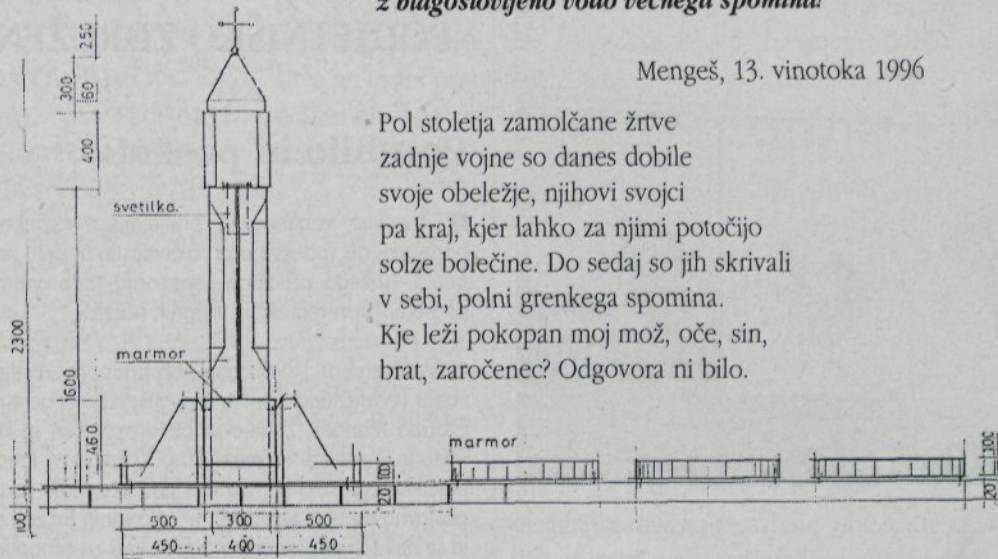
Topolčani so nazorno prikazali geslo letošnjega sejma – Od zrna do kruha.

Glavni pokrovitelj IV. Mihaelovega sejma je bila Občina Mengeš. Sopotkovitelji pa so bili Gorenjski glas, Pivovarna Union-področno skladišče Mengeš; Fist, d.o.o., Brodišče 4, Trzin; K&M, d.o.o., inženiring, transport, poslovne storitve, Cankarjeva 16, Mengeš; Kava bar Piccolo, Silva Koncilija s.p., Slovenska c. 60, Mengeš; Napredek Domžale; Servis Debevc, Gorenjska c. 13, Mengeš; Vigred Hranilno kreditna služba, Slovenska 24, Mengeš; M-Trgoavto Trgovina Burnik, Prešernova 3, Mengeš; Makra PDI, d.o.o., OIC, Blatnica 12, Trzin; Renault Avto Car, d.o.o., Svetičeva 1, Mengeš; LB-Banka Domžale, Akrol Alojz Kosec, s.p., Prešernova 8, Mengeš; Medic Canon servis, trgovina, Glavičeva 11, Mengeš, Zavarovalnica Triglav; Roletarstvo Kosec, Steletova 4, Mengeš; Kosec Franc & Miha, prevozi, gradbena mehanizacija, gradbeništvo, Jalnova 4, Mengeš; MBB, d.o.o., izdelovanje vseh vrst nadgradenj na motornih vozilih, popravilo in vzdrževanje; Gorenjska cesta, Mengeš; Kmečki turizem Šorn, Dobeno 8, Mengeš in ETI Svit Kamnik.

SVETILNIK – KLIČEMO VAS PO IMENU!

*"S bizopom jib pokropi,
z vejico roženkravta in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo večnega spomina!"*

Mengeš, 13. vinotoka 1996

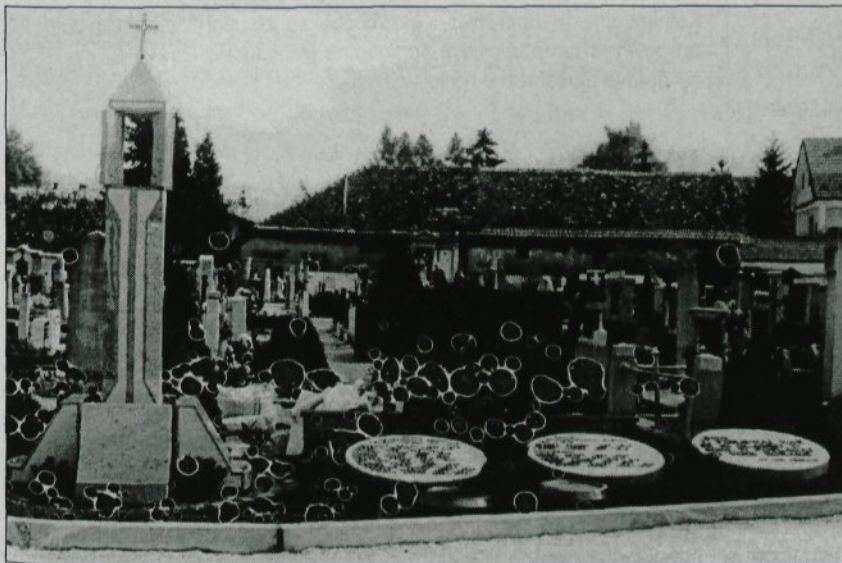

Pol stoletja zamolčane žrtve zadnje vojne so danes dobile svoje obeležje, njihovi svojci pa kraj, kjer lahko za njimi potočijo solze bolečine. Do sedaj so jih skrivali v sebi, polni grenkega spomina. Kje leži pokopan moj mož, oče, sin, brat, zaročenec? Odgovora ni bilo.

Toplo je sijalo sonce na božjo njivo pri cerkvi sv. Mihaela v Mengšu. S polaganjem vencev in šopkov ob odsevu mnogih rdečih sveč se je začel obred. Govorniki so osvetljevali pretekle dogodke, zaradi katerih so mnogi izgubili življenje in njihova imena so danes zaznamovana na nagrobnih ploščah. Globoko so se nas dotaknile besede obeh mladih recitatorjev, katerim življenje še ni grenil spomin vojnih grozodejstev.

Z občutenimi pesmimi so slovesnost spremljali blagodneči glasovi Zvona, tako tudi pri sveti maši za pokojne žrtve. Marsikomu se je v očeh isknila solza ob zadnji pesmi na pokopališču, "Oj Doberdob, slovenskih fantov grob".

Z duhovnikovim blagoslovom obeležja so bile žrtve simbolično pokopane v sveti zemlji.

Iz daljave pa je k zadnjemu slovesu zadonela trobenta "K TEBI ŽELIM MOJ BOG".

NAM VSEM DRAGI – POČIVAJTE V MIRU!

*tekst: Franc Veider
foto: Polona Leskovec*

ŽIVLJENJE V OBČINI

LOČANI, LOČANI SO TO... !

■ "Rad imam stare šega in navade, predvsem pa sem zaljubljen v ljudske običaje, ki se nanašajo na kmečka opravila", je rekel Tone Skok iz Loke in se s konjsko vprego in svojimi tremi otroki z velikim veseljem udeležil sprevoda ob Mihaelovem sejmu. Res da četica ni bila velika, zagotovo pa je bila najmlajša. Morda bodo prav spremljevalci na Tonetovem vozu nekoč nadaljevali začeto delo in spodbujali k ohranitvi starih loških običajev.

■ Čeprav je Tone paraplegik na vozičku, se ni ustrašil dela in priprav na mengeški praznik. S pomočjo domačih, prijateljev in Kulturnega društva Antona Lobode se je podjetni Ločan z vso resnostjo lotil popravila starega zapravlživčeka, saj ga je bilo treba prebarvati, pa tudi popraviti. Z veliko vnemo in skrbnostjo je sodeloval pri opremljanju voza, saj je moralo biti na njem vse, kar so nekoč njegovi starši in stari starši uporabljali za ročno sajenje koruze, za ročno setev, žetev in mlačev. Dodal je v jerbese koruzo, ajdo in pšenico v zrnju, priložil kruh iz kmečke peči in slastne pečene dobrote, delo ženskih rok, tako da bi čim bolj prepričal gledalce, predvsem pa zadovoljil svoj strogi, a častitljivi odnos do kruha. Hkrati je izpolnil zamisel prireditelja, ki si je za letošnji sejem izbral čudovito temo z naslovom Od zrna do kruha.

■ Staro slovensko izročilo pravi, da so naši kmečki predniki ob raznih priložnostih po končanem opravilu vedno zapeli in zaplesali – seveda ob nepogrešljivi harmoniki. Tako je bilo tudi tokrat: naša vesela, mala družčina je prepevala ob zvokih 11-letnega harmonikarja Aleksandra Levca, vso pot po mengeških ulicah in spominjala na tiste čase.

Jože Brojan

PODJETNIŠTVO

PODJETNIŠKO ZDRUŽENJE MENGEŠ

Povabilo in prošnja

■ Ponovno vabimo vse podjetnike, obrtnike, zasebnike, kmete in podobne, da sodelujejo pri aktivnostih in delu našega združenja. Veseli bomo vsakega predloga, opozorila, dobronamerne kritike, predvsem pa pomoči pri realizaciji skupnih načrtov.

■ V decembru 1996 bomo, ob podpori Občine Mengeš in ob sodelovanju Turističnega društva Mengeš, izdali Podjetniško turistični zemljevid Občine Mengeš. Zemljevid bo brezplačen in bo tiskan v velikem formatu in v nakladi najmanj 10.000 izvodov. Prednostno ga bodo prejeli plačniki oglasov na zemljevidu, preostali izvodi bodo na voljo na poslovno najbolj zanimivih in obiskanih točkah v občini. Na razpolago je še nekaj oglašnega prostora. Cene za simbolno oznako so 4.000 SIT, za standardne oglase od 9.000 SIT do 25.000 SIT in za nestandardne oglase od 50.000 SIT. Na zemljevidu bo spisek po dejavnostih vseh registriranih obrtnikov, podjetnikov in zasebnikov. PZM Mengeš zato popisuje dejavnosti v občini. Prosimo, da popisovalcem posredujete vsaj osnovne podatke, ki jih potrebujemo za spisek na zemljevidu. Potrebujemo jih zato, da bodo podatki točni in aktualni. Popis je brezplačen. Podatke, ki ste se jih odločili posredovati, pa morate potrditi z žigom in podpisom.

Pojasnilo

■ PZM Mengeš oz. njegovi pogodbeni partnerji izvajajo storitve oglaševanja na drogovih javne razsvetljave in storitve nameščanja plakatov na stebrih, vse v lasti Občine Mengeš. Storitve izvajamo po pooblastilu, skladno z odloki in s pogodbenimi določili z Občino Mengeš. Informacije so na voljo na sedežu združenja, Hribarjeva 35 (tel. 737 317) in pri vodstvu združenja, Hribarjeva 35 (tel. 737 265). Komerčne in operative informacije so za storitve oglaševanja na drogovih javne razsvetljave na voljo na tel. 133 92 19 in 125 21 94 ter za storitve plakatiranja na tel. 737 317.

Informacije

■ PZM Mengeš pripravlja predlog sprememb odloka o oglašnih napisih in objektih ter o oglaševanju. Lastniki in najemniki zemljišč in objektov naj bi imeli pravico nameščati opozorilne, smerne in reklamne table ter napise in oglaševati za lastne potrebe in za lastno dejavnost brez plačila taks in potrebnih soglasij, če to niso pomožni objekti in je potrebna prigrasitev.

■ Pridobili smo tudi specializirano podjetje, ki bo nudilo informacije o bonitetah in poslovnosti (za okoli 80.000 subjektov) ter izvajalo izterjave (brez nasilja!). Aktivni člani združenja, ki redno plačujejo članarino, bodo upravičeni do 10% popusta. O tem prihodnjič, ko bo sklenjen ustrezen dogovor.

Na podlagi 70. člena Statuta Občine Mengeš župan izdaja za nerazdeljeni del sredstev ponovni

RAZPIS

POSOJILA ZA OBNOVO DOTRAJANIH FASAD NA CELOTNIH OBJEKTIH NA ULICAH IN CESTAH MESTNEGA JEDRA IN NJEGOVIH VPADNIC, IN SICER NA:

Slovenski, Kamniški, Gorenjski, Prešernovi, Lipajevi, Jelovškovi, Ropretovi, Grobeljski, Kolodvorski ulici in Trdinovem trgu ter glavnih ulicah v naselju Loka in Topole.

1. člen

■ Razpisana vsota posojila znaša 29.000.000,00 SIT, po letni obrestni meri TOM +3%.

2. člen

■ Posojilo se dodeljuje za kritje stroškov naslednjih del:

- postavitve ustreznih odrov,
- nujne rekonstrukcije poškodovanega ometa, okrasnih špalet in štukatur ter okenskih polic,
- pleskarska dela na fasadi,
- zamenjava dotrajanjih žlebov.

3. člen

Za posojilo lahko zaprosijo:

- občani, ki so lastniki objektov,
- občani, ki so najemniki objektov, če imajo z lastnikom objekta sklenjeno ustrezno dolgoročno najemno pogodbo o sovlaganjih v objekt,
- podjetja v zasebni lastnini,
- samostojni podjetniki (obrniki) in ostali zasebniki, ki bodo zagotovili lastna sredstva za obnovo v višini 50% predračunske vrednosti obnove.

4. člen

■ Doba vračanja posojila znaša 5 let po letni obrestni meri 3%. Posojiljemalec

prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene z banko.

5. člen

■ Posojiljemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če do konca leta 1996 ne izrabi posojila. Posojiljemalec je dolžan obvestiti občino o datumu opravljenih del in izkoriščenem kreditu.

6. člen

■ Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo po objavi v Glasilu Mengšan, do vključno 8. novembra 1996 na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, Mengeš, z oznako "kreditu za obnovo fasad".

■ Prošnja za posojilo mora vsebovati ime, priimek in naslov prosilca, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža, rok zaključitve predvidenih del.

7. člen

■ Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

1. potrdilo o lastništvu ali najemna pogodba in potrdilo o lastništvu za lastnika,
2. potrdilo o lastnih sredstvih,
3. dokazilo o plačilu vseh davkov in prispevkov:
 - fizične osebe: potrdilo RUJP – Izpostava Domžale o plačanih davkih, ki ni starejše od 3 mesecev,
 - pravne osebe: BON 3 ali potrdilo, da še niso pričeli poslovati, ki ni starejše od treh mesecev.
4. dokazilo o kreditni sposobnosti:
 - potrdilo pristojnega delodajalca ali ZPIZ,
 - za pravne osebe: BON 3.
5. dokazilo glede na namen posojila – predračun del od za to pooblaščenih organizacij s popisom del.

8. člen

■ Nepopolne in nepravočasno vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

9. člen

■ Komisija za obnovo fasad v Občini Mengeš bo najkasneje v 15 dneh po preteku razpisnega roka sprejela sklep o odobritvi posojil. Vsi prosilci bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po sprejemu sklepa o odobritvi posojil s strani komisije.

10. člen

■ Posojila se plasirajo preko SKB Banke d.d. PE Domžale-Kamnik, s katero Občina Mengeš sklene ustrezno pogodbo.

predsednik

*Občinskega sveta Občine Mengeš
Alojzij Janežič l.r.*

OBČINA MENGEŠ
Slovenska c. 30, 1234 Mengeš

Na podlagi 13. člena Statuta Občine Mengeš (Ur. vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) in Pravilnika o štipendiranju dijakov in študentov v Občini Mengeš (Ur. vestnik Občine Mengeš, št. 31/96) in Sklepa Občinskega sveta Občine Mengeš (št. 118/96) se objavlja

RAZPIS

DVEH ŠTIPENDIJ ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE ZA ŠOLSKO LETO 1996/97

■ Štipendiji se razpisujeta v skladu z 10. členom Pravilnika o štipendiranju dijakov in študentov v Občini Mengeš, in sicer:

- eno štipendijo za šolanje na Srednji glasbeni šoli,
- eno štipendijo za študij na Pravni fakulteti.

■ Prijava mora vsebovati:

- dokazilo o vpisu v tekoči letnik šole,
- dokazilo o učnem uspehu zadnjega letnika predhodnega izobraževanja,
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije,
- življenjepis,
- dokazilo o dohodkih oziroma prejemkih na družinskega člana,
- dokazilo o stalnem prebivališču v Občini Mengeš.

■ Prošnjo z zahtevano dokumentacijo mora kandidat poslati v 15 dneh po objavi razpisa v glasilu Mengšan na naslov: Občina Mengeš, Referat za družbene in društvene dejavnosti, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš.

■ O izbiri bodo kandidati obveščeni 15 dni po opravljenem izboru, ki ga bo opravila Komisija za štipendiranje v skladu z merili in kriteriji Pravilnika o štipendiranju dijakov in študentov v Občini Mengeš.

Janez Per,
župan

VIDEO

STOP

Recite STOP dolgočasnim dnevom in poženite svoj videorekorder!

PRIČAKUJEMO VAŠ
CENJENI OBISK!

Moravški upokojenci so obiskali IV. Mihaelov sejem in se srečali z upokojenci DU Mengeš

V soboto 21. septembra 1996 v dopoldanskih urah so se moravški upokojenci – kolesarji srečali z upokojenci DU Mengeš in si skupaj ogledali že tradicionalni Mihaelov sejem, otvoritev, razstavo "Kruha in peciva", razstavo rejcev malih živali, razvitje prapora Čebelarskega društva iz Mengša in predstavitev Občine Kamnik. Vse to se je letos dogajalo v stranski Zoraninovi ulici na parkirišču pred banko, med zdravstveno postajo in otroškim vrtcem. Zanimiva je bila razstava kruha in peciva v prostorih otroškega vrta. Na razstavi je razstavljalo osem pekov iz Mengša in okolice. Svoje dobrote so ponudile na ogled kmečke žene iz Mengša in avstrijskega St. Egidana. Na 95 stojnicah so prodajalci ponujali nekoliko večjo izbiro blaga kot prejšnje leto. V času sejma od 20 do 22. septembra, so potekale še druge prireditve: razvitje prapora Čebelarskega društva Mengeš, revija narodnozabavnih ansamblov, promenadni koncert beljaške, dobrepolske, mengeške in moravske godbe. V soboto se je

predstavila kamniška občina s svojim pestrim programom, na čelu z gospodom županom Tonetom Smolnikarjem. Torej se je v času sejma vsako uro nekaj dogajalo pod geslom "Od zrna do kruha". Kljub slabemu jesenskemu vremenu je bil sejem vse dneve dokaj dobro obiskan. Obiskovalci so prihajali iz raznih krajev Slovenije, največ je bilo domačinov in ostalih iz sosednjih občin, ki prihajajo na sejem vsako leto. Med obiskovalci so bili moravški upokojenci že četrto leto.

Upokojenci so se srečali iz dveh društev, saj že nekaj let sodelujejo na športnem in rekreativnem področju. Imeli smo si kaj povedati, izmenjali smo si izkušnje. Ob prijazni pogostitvi Mengšanov so se spletli številni zanimivi pogovori. Ob tem je nastala tudi priložena fotografija pod velikim platnenim šotorom, na delu Zoranine ulice.

Moravški upokojenci – kolesarji obljublajo, da se bodo sejma udeležili tudi prihodnje leto.

Foto: Marija

Jože Novak

Srečanje upokojencev – kolesarjev DU Mengeš in DU Mirna peč na IV. Mihaelovem sejmu v soboto, 21. 9. 1996.

Komenda

Meddruštveno sodelovanje s podelitvijo priznanja

Foto: A. Novak

Moravški in komendski upokojenci že več kot deset let uspešno sodelujejo na športnorekreativnem področju. Tradicionalna pa so vsakoletna sračanja kolesarskih ekip v Moravčah in Komendi. Zadnje tako srečanje je bilo 26. septembra 1996 v prostorih društva upokojencev Komenda. Moravske kolesarje je sprejel tamkajšnji predsednik društva gospod Jože Kern s članicami upravnega odbora. Ob tem srečanju je bilo podeljeno pisno "priznanje" za 10-letno sodelovanje DU Moravče. Priznanje in simbolično darilo je iz rok predsednika DU Jožeta Kerna prejel Jože Novak, član upravnega odbora DU Moravče in se v imenu društva zahvalil za priznanje. Moravški upokojenci so si ogledali društvene prostore in društveni prapor, katerega so razvili ob 40-letnici društva Komenda. Ob prijetnem kramljanju in postrežbi smo ugotovili, da je naše sodelovanje postalo že tradicionalno. Vsekakor želimo obdržati, po možnosti tudi izboljšati sodelovanje, vsaj na določenih športno rekreativnih področjih. Po končanih pogovorih so si

moravški upokojenci s komendskimi še ogledali doprski kip Petra Pavla Glavarja, ki stoji med cerkvijo in župniščem. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo 23. 9. 1996, ko je somaševanje vodil v župni cerkvi ljubljanski nadškof in metropolit dr.

Alojzij Šuštar, ki je po maši blagoslovil tudi kip Petra Pavla Glavarja. Komendčani so proslavili tudi 700-letnico prve bolnišnice (Hospitale Soneti Petri). Komendski župnik in dekan Nikolaj Pavlič, pa je bil sprejet v Malteški viteški red. Slovesnosti se je udeležil župan občine Kamnik gospod Tone Smolnikar s sodelavci iz občinske uprave, narodne noše, veliko domačinov in okoličanov sosednjih občin. Za spomin je nastala skupinska fotografija komendskih in moravških upokojencev pred doprskim kipom Petra Pavla Glavarja. Zatem smo si ogledali tudi LPK Lončarsko podjetje Komenda, Mlaka 4. Tu je znana trgovina s keramiko in uvoza iz Kitajske, grosistična prodaja in malo-prodaja. Telefon 061/841 015, Komenda, Mlaka 4, 1218 Komenda.

Zadovoljni moravški kolesarji so se poslovili od prijaznih gostiteljev in se v lepem sončnem vremenu popeljali s svojimi kolesi proti Moravčam.

J. Novak

Francka Ficker

*Prisrčen sprejem
je gospod župan doživel
pri Francki Ficker, ki je 3. avgusta 96
praznovala 90-letnico.*

Vprijetni dnevni sobici s čudovitim šopkom na pogrnjeni mizi je Fickarjeva mama s hčerko Neli pričakala gospoda Janeza Pera. Rodila se je v Malem Mengšu, po domače pri Jaku leta 1906 v številni družini. Bilo je šest otrok, trije fantje in tri deklice. Francka je bila stara komaj devet mesecev, ko jim je umrla mama. Njen oče Jaka Janežič je lepo skrbel zanje, bil je tudi ustanovitelj mengeške godbe.

Osnovno šolo je obiskovala v Mengšu. Poročila se je 15. avgusta 1931. V zakonu sta imela z možem dva otroke, hčerko Neli, s katero skupaj živita, in sina Sandija, ki živi z družino v Nemčiji.

Pred drugo svetovno vojno se je zaposlila v tovarni Majč v Jaršah in je delala sedem let. Pravi, da takrat niso imeli nobenega dopusta, kaj šele malico med delom. Mož Sandi je bil Ljubjančan, umrl je leta 1982, zaposlen je bil v Strojnih tovarnah v Ljubljani, kasneje pri Majču in nato do upokojitve v tovarni Trak. Prepričan sem, da se Fickarjeve mame dobro spomnimo tudi kot dolgoletno sodelavko (40 let) pri kinu Mengeš.

Pred 102 leti je bila zgrajena hiša, v kateri sedaj živita s hčerko. Gospa Francka je neverjetno bistrega duha za svoja leta, s hčerko redno prebirata časopis, posebno pozorno prebereta Mengšana in ga vsakič nestrpnost čakata. Novice na televiziji in druge oddaje redno spremljata. Okoli hiše imata zelo lepo urejen vrt, kjer imajo tudi rože svoj prostor. Ob lepem vremenu praktično ni

dneva, da mama ne bi nekaj postorila. Ima še veliko idej in načrtov za naprej.

Vsakič pa zelo težko čaka obisk svojega sina Sandija z družino. Fickarjeva mama veliko plete pregrinjala za postelje in nogavice. Tudi okrog štedilnika je kar spretna. Želimo ji, da bi še dolga leta ostala zdrava, vedra, delavna, bistrega duha in ne nazadnje tudi dobra in prijetna soseda.

F. Zabret

**Gospa Francka Ficker
ob 90-letnici.**

Marija Strle roj. Škrbinc

Gospo Minko Strle Mengšani kar dobro poznamo; pred 30 leti je prišla v Mengeš, malokdo pa ve, da se je pred 80 leti v Mengšu tudi rodila. Otroštvo in vse do svojega 50. leta je preživela pri starih starših v Kamniku, tako je tudi Kamničanka... Kamnik in Kamničane v resnici dobro pozna: tu je hodila v osnovno šolo, nato pa še k uršulinkam v Mekinje. 16-letna se je zaposlila v Tiskarni Slatnar v Kamniku. Izučila se je za vlagalko pri tiskarskem stroju. Ko so to tiskarno ukinili, se je večina delavcev zaposlila v Blatnikovi tiskarni ob Ljubljani. Tudi Minko je doletela ta usoda in s tem se je začela vsakodnevna vožnja z vlakom v Ljubljano in nazaj. Zardi boleznij službo začasno pustila in se nato zaposlila v železniški tiskarni v Kolodvorski ulici, kjer so tiskali vozne karte in formularje za potrebe železnice. Tudi njen mož je bil zaposlen na železnici – tako sta skupaj odhajalal in prihajala, vse do upokojitve 1968. leta. Leta 1965 sta se preselila v mamino hišico v Mengšu; pot na delo je bila vsaj 3 leta krajša za nekaj kilometrov.

izguba; če pa ostane človek čisto sam, se mu življenje ne le spremeni, lahko se mu na trenutke celo zazdi, da ni poti naprej. Gospa Minka je prav ob moževi smrti dokazala, da je močna oseba: čeprav njeno življenje že vrsto let spremlja bolezen, se je spoprijela z življenjem in jasno spoznala, da mora živeti naprej in za vse skrbeti sama: za kurjavo, za vzdrževanje hiše in dolge poti od ceste do hiše, kadar zapade sneg...

Čeprav je sama, v bistvu ni osamljen človek – njen značaj ji omogoča, da na simpatičen način vzdržuje krog prijateljev, ki ji, kadar je

breme le pretežko, priskočijo na pomoč. Svojo 80-letnico je "praznovala" v bolnišnici. To je bil poseben rojstni dan, ki ga ne bo pozabila – pa tudi ne njeni prijatelji, ki smo ji prišli voščiti; tudi v nenavadnih razmerah se da praznovati – saj ni bistvo praznovanja pogrnjena in obložena miza... Prav vsi, ki smo jo obiskali (in bilo nas je veliko), smo prišli z iskrenim namenom: da ji zaželimo, da se spet vrne v naš svet, v Mengeš, kjer jo videmo na poti k prijateljem, v trgovino, na pokopališče, v cerkev...

V Mengšu sta se hitro vživela, našla sta dobre prijateje; marsikatera družina jima dolguje hvaležnost za njuno zares nesebično pomoč pri različnih domačih opravilih. Pri obrezovanju sadnega drevja, spravilu sadja in drugih pridelkov, pri zidavi hiš in še bi lahko naštevali... Hišico in vrt sta si prijazno uredila, vedno sta imela zajce, kokoši, psička in celo polhe. Njuna idila se je žal končala leta 1981, ko je mož Lojze umrl. Smrt je vedno

Spet sem vesela, da lahko predstavim malega človeka. Kot že nekajkrat, sem začutila, kakšno bogastvo so ljudje, ki nimajo ničemrnih ciljev, marveč je njihov smisel skrb za človeka vredno življenje. Gospe Minki to uspeva. Zato ji zaželimo zdravja, vedrine in življenjske moči še naprej!

Jožica Marin

OB DNEVU REFORMACIJE

■ Vsekakor ima narodni spomin svojo težo. Kakor je zanimiv vsak človek, ki ima svojo posebno zgodbo, tako tudi narod išče svojo unikatnost med drugimi narodi.

■ Protestantizem je za Slovence prav gotovo eden izmed najbolj svetlih trenutkov v zgodovini. Za skupno delo je povezal ustvarjalne ljudi.

■ Zgodilo se je tisto, kar se danes dogaja ob vesoljskih poletih: s svojo drznostjo in znanjem se pri ljudeh razblinjajo v golo spektakularnost, življenje pa nam spreminjajo vsi stranski napor in raziskave za preživetje v mejnem položaju. Tako nismo priče razcvetu nove vere, napor za njeno ubeseditvev pa je ostal in pognal stoteren sad. Že po tristo letih je s Prešernom dosegel nikoli preseženi vrh.

■ Prav v teh dneh smo dobili ponoven prevod Svetega pisma: večletno delo cele ekipe ljudi z moderno tehnološko opremo! Pred štiristo leti pa je en sam človek škrebiljal z gosjim peresom in črnilnikom po tem obsežnem tekstu in z muko iskal in izumljal ustrezne besede.

■ Kaj nam danes, ki noče nič vedeti za včeraj in tako suvereno vé za jutri, še lahko ta praznik pomeni? Predvsem gre za upor, protest, sveto jezo (ne sovraštvo!) proti utečenemu, zaležanemu mišljenju in življenju. To je pravi napad na udobje! Smo danes sposobni česa takega? Priče smo operetnim gladovnim stavkam, kadar je ogrožen posameznikov interes. Kje je tisti večni uporniški potencial najbolj osveščenih ljudi? Sponzorirani umetniki, nagrajeni znanstveniki, štipendirani študentje: je to humus za uporništvo? Stiska do nebes rodi žlahten upor, nevarno solidarnost.

■ Kaj pa ti, bralec, za kaj bi založil svoje premoženje, in če bi bilo treba, tudi življenje? Imaš v svoji zadnji kamrici še kaj takega?

Majda Lampič

ZLATI OČENAŠ ZA ZLATO MAMO

P red nekaj leti je v Družini izšel zlati očenaš, ki mi ga je povedala sedaj že pokojna Alojzija Dolinšek, Dolinškova mama (1910-1996) iz Mengša. Naj ob dnevu mrtvih ta stara molitev izide v Mengšanu kot memento za to plemenito ženo, ki se je letos marca poslovila od nas.

Dolinškova mama se je Zvat očenaš naučila še kot otrok od sosedovih otrok, Zalipnjekovih iz Znojil v Tuhinjski dolini, od koder je bila doma.

ZVAT OČENAŠ

Oče naš,
Boh je naš,
Marija je sina rodiva,
nebo in zemljó potrdiva.
Tam stoji ena bela cerkvice,
v tej cerkvi
svet Janez mašo bere,
svet Mihev mu streže,
svet Petr pozvanja.
Marija v cerkov pride,
se milo joka.
Janez se nazaj ozre:
"Marija, kaj se jokaš?"
"Men se je muja jokati,
ker nism vidva tri dni
in tri noči svojga sina."
"Tja pojd, kjer sonce doli gre,
boš vidla dvanajst jogrov,
ta trinajst bo Jezus."
"Lub moj Jezus,
kje s biv?"
"Jest sm tam biv,
kjer v grobe pokopavajo
in od mrtvih vstajajo."
Kdor bo vsak dan to molitov molov,
bo rešov tri duše iz vic:
očetovo, materno, sam sojo.
Amen.

Zlati očenaši so se širili po Evropi že od 14. stoletja dalje, širili so se po ustnem izročilu, natiskani na listih in s prepisovanjem, zato ni čudno, da so se oddaljevali od prvotnih zapisov. Ljudska domišljija jih je udomačevala z apokrifnimi dodatki in narečnimi posebnostmi. Že uvodoma je poslanstvo božje matere izraženo z narečno obliko glagolov, s švapanjem (rodiva, potrdiva), prav tako se pogovarja Marija s sv. Janezom (vidva), kar izžareva posebno domačnost in identiteto v osmišljanju človeškega trpljenja.

Mnogi zlati očenaši so tudi bolj ali manj posrečeno prevedeni iz nemščine, tako da so nekateri izrazi neustrezno uporabljani ali narobe prepisani. V našem primeru: men se je muja jokati, se je tudi Dolinškovi mami zdela čudna ta pomen-ska zveza; morda v kakem drugem kraju bolj razumljiva. Poznamo sicer besedno zvezo: je muja jokati, kar pomeni: je težko jokati. Dolinškova mama je znala lepo razložiti, da se je v tem primeru

Mariji "mus" jokati, da se je "primorana" jokati, ker ne najde svojega sina.

Ta zlati očenaš je bil prvotno najbrž daljši in je sčasoma okrnul na poti od ust do ust in iz roda v rod. V drugem delu se prepleta z motivom Marije, ki išče Jezusa. Najde ga pri "Šentjanževi" maši; ta motiv smo že srečali v molitvi, kjer poosebljena Beva nedelja pripelje Marijo v cerkveno na gori. V današnji molitvi pa pri maši streže svet Mihev, to je nadangel Mihael, ki je še posebno priljubljen v vzhodni liturgiji, saj je spremljal Kristusa v najpomembnejših trenutkih njegovega poslanstva. Sv. Mihael je torej angel

Jezusovega občestva, saj je spremljevalec umirajočih in njihov vodnik v nebeško kraljestvo. Zato njegova podoba krasi mnoge pokopališke kapele.

Za nekatere zlate očenaše je značilen pogovor med Jezusom in Marijo, v tem pa se Marija pogovarja tudi s sv. Janezom, ki jo napoti k vstalemu Jezusu in njegovim učencem. Molitev se zaključuje z znano apokrifno obljubo, da bo sleherni rešil tri duše iz vic, če bo molil zlato očenaš in seveda živel iz vere Kristusovega vstajenja.

Marija Cvetek.

O PRITRKOVANJU

Zvonovi nas spremljajo od zibelke do groba. Na Mihaelovem sejmu so se letos prvič predstavili pritrkovalci na miniaturnih zvonovih in upravičeno navdušili občinstvo.

V petkovem delu programa, kjer so nastopile tudi pihalne godbe, so pokazali svoje mojstrstvo odlični pritrkovalci z Vrhnike, ki so pritrkovali ob slovesnem papeževem prihodu na hipodrom v Stožicah letos maja.

Smo ljudje, ki si ne moremo zamisliti večjega praznika brez zvonjenja oziroma pritrkavanja, ki ga obvladajo samo Slovenci in del zamejcev, torej upravičeno sodi pritrkavanje med našo folkloro.

Na Vrhniki imajo pet bronastih zvonov, največji tehta preko 3 tone; mimogrede naj omenim, da mengeški največji zvon tehta 2806 kg. Miniaturni vrhniški zvonovi imajo od 15 do 65 kg in so zelo lepo uglašeni.

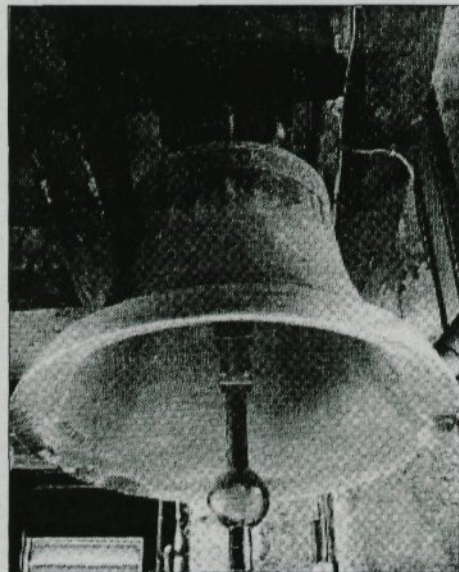
V Mengšu nas je ostalo iz starejše generacije še nekaj pritrkovalcev in želimo to znanje prenesti na mlajše, zato srčno vabimo k sodelovanju vse, ki imate ve-

selje do tovrstnega ohranjanja ljudskega izročila iz roda v rod.

Trenutno se učijo trije fantje iz Loke in eden iz Mengša, in sicer uporabljajo za učenje različno uglašene železniške traverze, kar ni najugodnejše in si želimo nabaviti podobne miniaturne zvonove, kot so vrhniški.

Vsi zainteresirani za tovrstno udejstvovanje se lahko javijo na moj naslov: Franc Blejc, Medvedova 10, Mengeš.

Franc Blejc

Modre sanje Jožeta Brojana

Jože Brojan, pesnik, domačin iz Loke pri Mengšu, je svojim pesniškim zbirkam za otroke Počitnice (1989), Moji prijatelji (1990) in Sonček kliče (1992) v letošnjem septembru dodal še četrto z naslovom Modre sanje – prav gotovo vsebinsko in ritmično-melodično najbolj tehtno oziroma dodelano doslej. Tiskana je v 1000 izvodih in v samozaložbi, njen izid pa sta omogočila Aerodrom Ljubljana in Občina Mengeš. Z risbicami jo je domiselno opremil koprski slikar Janez Janežič, tako da je zbirka lahko otrokom tudi pobarvanka.

Pesnik se zna vživeti v otroško dušo in razmišljanje (velikodušna pomoč malim Afričanom, strah pred strašilom). Svet, ki najmlajše zanima, je opisan preprosto, prisrčno in s posrečeno metaforiko (vesoljni red, prebujenje pomladi, selitev štokelj na jesen). Poudarjena je navezanost starejših na otroke – torej tradicionalne družinske vezi, tudi če ne živijo ravno skupaj. Ribniški suhorobar in cigan prav tako zapolnjujeta otroško domišljijo z večnim vandranjem. Verzi Jožeta Brojana tudi nevsiljivo poučujejo, na primer z modrovanjem palčkov, da je njihovo življenje daleč od "človeških skrbi" – žalosti, solz, hudobije in prepira.

Izražanje je tekoče, na ritmično-melodično neizdelanost naletimo res poredko. Opazno pesniško sredstvo je rima, a je pesnik ne postavlja za vsako ceno. Ritmično in tematsko je prepričljiva denimo Stara ura, zvočno pa je najbogatejša Koscu v pozdrav.

MODRE SANJE se bodo s svojo povednostjo, iskrenostjo in preprostostjo zagotovo priljubile otrokom, ki so jim namenjene. Jožetu Brojanu pa želimo nadaljnega plodnega pesniškega snovanja.

Helena Škrlep

Kaj je človek?

Kaj je človek, da se ga spominjaš s svojo tolažbo, ko je na milost in nemilost prepuščen sočloveku? Zakaj mu daješ mir, ko ga najmanj pričakuje? Zakaj mu daješ kraljevsko dostojanstvo, ko je najbolj ponižan? Zakaj se ti zdi vreden, da se ga dotakneš s svojo milostjo? Da pobožaš z mehkiimi rokami njegovo razgreto čelo, njegovo razbolelo dušo. Da mu sredi največje bolesti odvzameš trpljenje in oživiš upanje.

Kaj je človek, da se ga spominjaš? Zakaj mu daješ pogum, da vztraja v kletki telesa in ne obupuje? Zakaj mu daješ dvoje žarečih oči, skozi katere se pretaka Tvoja ljubezen? Zakaj se njegov vonj dviga v prijetno daritev Tebi? Zakaj v Tebi počiva njegova duša? Zakaj iz solz bolečine vedno znova vzbrsti nov nasmeh?

Kaj je človek, da se ga spominjaš? Ustvaril si ga po svoji podobi, v njem odprl vrelec žive vode, ga prerodil s Tvojim dubom, ga oblekel v neminljivost, mu nakazal, da je telo samo senca prihodnjega, njegove poti samo drobec večnosti.

Kaj je človek, da se ga spominjaš? Pa vendar si ga postavil na svojo desnico, ga izpeljal iz pustinje, ga rešil pred rjovečim levom, ga zavil v svojo milost. Ga postavil na vrh samega stvarstva, da so mu podložna vsa bitja.

Kaj je človek, da se ga spominjaš, da ga kličeš brat in da ga kličeš sestra?

Alenka Camlob

ŽUPAN NA OBISKU PRI MENGEŠKIH MALČKIH

✿ Predirljiv zvok telefonskega zvonca, potem pa vsi tisti avtomatski gibi, ki jih izvedemo, ne da bi se jih povsem zavedali. Na moj prosim, mi do ušesa priplava prijazen zvok županovega glasu: "Dobro jutro, lep pozdrav!" No sem si mislila, ta je pa lepa, da me župan takole kliče, kaj neki je narobe. Možgani so iskali "sličice" naprej, ušesa pa poslušala, kaj neki bo. Kako smešno, da še vedno pomislim, kaj je narobe, če me pokliče kdo od "zgoraj".

✿ Prijetno presenečenje nam je vsem, ki se ukvarjamo z mengeškimi malčki, s svojim klicem pripravil naš župan; želel si je ogledati oba naša vrtca in se ob zaključku "Tedna otroka" aktivno vključiti v "našo" dejavnost. Spoznal jo je s prijetne strani, za prvič mora biti tako, saj se tja, kjer je komu lepo, rad vrača.

✿ Vrtec je financiran iz proračuna lokalne skupnosti in prispevka staršev, če ima "vrtec srečo", dobiva na poseben žiro račun še sredstva donatorjev. Kaj vse bo potreboval vrtec kot samostojni javni zavod, smo se tako pol uradno z županom, z gospo Riko Binterjevo in zaposlenimi v vrtcu pogovarjali v obeh mengeških vrtcih.

✿ Vesela sem bila županove želje, da nas obiše v vrtcih tudi zato, ker sedaj vem, da bo razumel, zakaj potrebujemo tako "ogromna" finančna sredstva, ki nam jih zagotavlja občinski proračun.

✿ Vem, da mora biti Mengeš urejen tudi na komunalnem področju, ceste, pločnike, kanalizacije, in da se vse nešteto kaže svetnikom, ki

živijo na področju Občine Mengeš, v bistveno bolj zahtevni luči kot pa delo, ki poteka vdveh stavbah, ki se jima reče vrtec, od katerih je ena na istem kraju že četrto stoletja.

✿ Delo na komunalnem področju ni nikoli končano, tudi delo na vzgojnovarstvenem področju se nikoli ne zaključí, saj se učimo vse življenje. Marsikdo bo zavihal nos nad tem mojim razmišljanjem; vsi tisti pa, ki mi daste prav, pa vem, da veste tudi vi to resnico, s katero živim že skoraj trideset let. Kaj je bolj pomembno: asfaltna cesta, športna dvorana ali vrtec?

✿ Zame, za moje kolegice, otroke in starše je najbolj pomemben vrtec, kajti če bomo kot lokalna skupnost omogočali kvalitetno predšolsko vzgojo in s tem kvalitetno otroštvo vsem mengeškim malčkom, bodo le-ti v svojem kasnejšem delovanju lahko zgradili in asfaltirali še mnogo kilometrov cest.

✿ In za konec, še enkrat lepa hvala županu gospodu Janezu Peru za njegov samoiniciativni obisk v naših dveh vrtcih, z veliko željo, da tako zgledno sodelovanje poteka tudi v prihodnosti. Vedno nekdo naredi prvi korak, če je to korak v prijetno presenečenje, je tak korak zapisan v spomin vseh tistih, ki so nekaj časa korakali z njim. "Teden otroka" smo v Mengšu zaključili s prijetnim obiskom, ki nam vsem, ki delamo v obeh vrtcih, veliko pomeni in kaže, da bomo s skupno skrbjo dobro delali za mladi rod.

Marija Kavka

Aktivnosti prostovoljnega gasilskega društva Mengeš v letošnjih devetih mesecih

Do 30. septembra smo imeli mengeški gasilci 38 intervencij, in sicer:

- 21 požarnih akcij in gašenje,
- 12-krat smo posredovali v prometnih nesrečah in
- 5-krat v tehničnih intervencijah.

Mengeški "veterani" na tekmovanju v Mengšu

je udeležilo 24 moških in 5 ženskih ekip, izvedeno je bilo na visokem strokovnem nivoju kot vedno, zato se ga tudi vsako leto udeležijo tako številne ekipe iz vse Slovenije.

Taka tekmovanja, bolje rečeno srečanja, utrjujejo prijateljske vezi med starejšimi gasilci in gasilkami. S tem namenom so se tudi naši "veterani" in "veteranke" udeležili številnih tekmovanj po Sloveniji: v Celju, Teharjah, Šinkovem Turnu, Bevčah pri Velenju, Smokuču, Matkah pri Celju, Prevaljah, Mengšu in Bohinjski Bistrici, kjer so posegali vedno po najvišjih mestih.

V oktobru – mesecu požarne varnosti – pa bomo izvedli še praktične vaje čiščenja divjih odlagališč, nudili ogled gasilskega doma in opreme šolarjem Osnovne šole Mengeš, določene učence pa skromno nagradili za najboljšo risbo z gasilsko tematiko ob mesecu požarne varnosti. Gasilsko vozilo in tehniko gašenja bomo pokazali tudi varovancem VVZ Gobica v Mengšu.

Opravili smo še:

- štiri dovoze vode (46.000 l),
- 14-krat razna tehnična dela (pranje cest, asfaltiranje površin, čiščenje kanalizacije in jaškov, zalivanje lip v drevoredu ipd.),
- 11-krat razna gasilska dežurstva, redarstva in požarne straže (v KD, pri kresu, obisku papeža),
- 9-krat sodelovali na raznih praktičnih vajah,
- 10-krat sodelovali pri raznih večjih aktivnostih (očiščevalna akcija, 5. obletnica državnosti, nastop Helene Blagne, izvedba Mihaelovega sejma ipd.).

V mesecu septembru smo izvedli tradicionalno tekmovanje starejših gasilcev in gasilk za pokal Občine Mengeš in GZ Domžale. Tekmovanja se

Praktična vaja gašenja gorečega kombija

za poveljstvo PGD Mengeš
Stane Šimenc

GASILSKO TEKMOVANJE NA VIRU

Z gasilskim tekmovanjem GZ Domžale za letošnje leto gasilci nismo imeli sreče. Potem ko je bilo zaradi državnega prvenstva maja v Celju predstavljeno na jesen, pa žal ni bilo izvedeno zaradi tragičnega dogodka, ko je med samim tekmovanjem ugasnilo življenje moravškega gasilca. Zato se je vodstvo GZ Domžale odločilo, da letošnje tekmovanje članic in članov odpove in ga izvede naslednje leto. Teden dni kasneje naj bi tekmovali mladi upi, pa tudi ti niso imeli prevelike sreče, saj je tisto soboto "lilo kot iz škafa", zato so tekmovanje izvedli teden dni kasneje, v soboto, 12. oktobra v športnem parku na Viru.

Prostovoljno gasilsko društvo Loka je tudi tokrat sodelovalo v polni zasedbi, torej v vseh štirih kategorijah in doseglo kar lepe rezultate. Posebno dobro so se odrezali mladinci, saj so zmagali z lahkoto in z veliko prednostjo pred ostalimi. To pa ne zmanjšuje uspeha ostalih naših ekip, saj so bile mladinske odlične tretje, pionirke šeste in pionirji deveti. Čestitamo!

REZULTATI:

Mladinke (8 ekip)

1. Dob	1073.2 točk
2. Topole	1067.0 točk
3. Loka	1066.5 točk

Mladinci (14 ekip)

1. Loka	1084.0 točk
2. Topole	1069.5 točk
3. Stob	1068.0 točk

Pionirke (6 ekip)

1. Peče	928.0 točk
2. Domžale	922.5 točk
3. Ihan	919.0 točk
6. Loka	911.0 točk

Pionirji (15 ekip)

1. Krašce	931.5 točk
2. Mengeš	930.4 točk
3. Študa	929.1 točk
9. Loka	921.9 točk

TRIDESET LET
ALPSKEGA KVINTETA

POSLOVILNI KONCERT V MENGŠU

Poslovilni koncert je imel Alpski kvintet z Ivanko, Branko in Otom v polni dvorani Kulturnega doma v Mengšu 13. septembra. Takrat se je ansambel z vodjo Jožetom Antoničem še posebej zahvalil tudi piscu besedil prof. Ivanu Sivcu. Ansamblu pa so se zahvalili številni ljubitelji, še posebej pa mladi iz društva Sožitje Mengeš.

Ansamblu je dal ime pred 30. leti Jože Kuralt starejši, doma iz Zgornjih Gorij. V tridesetih letih so se v ansamblu menjavali številni člani. Edina, ki sta člana ansambla vseh trideset let, sta kitarist Jože Antonič in trobentar Ivan Prešern.

Z imenom Alpski kvintet je ob ustanovitvi ansambel le enkrat nastopil doma, in sicer v Kranju, v Iskrini restavraciji v Savski Loki, 24. septembra 1966. Potem pa je bil ansambel povabljen v Francijo, kjer je na začetku sklenil pogodbo za nekaj mesecev. Naključje pa je takrat hotelo, da so zanj zvedeli tudi v Švici. In tako se je potem začela uspešna pot Alpskega kvinteta po raznih mestih in državah. Poleg Francije in Švice je namreč Alpski kvintet nastopal še v Nemčiji, Avstriji, Holandiji, Belgiji in Italiji.

Alpski kvintet pa je tudi doma postal glasbena skupina, ki je vrsto let sodila v sam vrh slovenske domače glasbe. Brez jubilejno evforičnega navdušenja mu lahko pripišemo prvo mesto med delujočimi ansambli. To velja tako po avtorski strani kot po instrumentalni in

Jože Brojan

pevske izvedbi. Glavni avtor glasbe je bil Ivan Prešern-Žan. Poleg njega so bili ustvarjalni tudi drugi člani ansambla Jože Antonič, Janez Per, Edi Semeja.

Veliko skladb je napisal tudi Jože Burnik, nekaj pa tudi Ivanov brat Brane Prešern. V Alpsekem kvintetu so bili tako zbrani izvrstni instrumentalisti in vsaka njihova skladba je zato zazvenela profesionalno. Vodja ansambla Jože Antonič pa se je ves čas trudil, da so ob izvrstni pevki – belokranjskem slavčku – Ivanki Kraševci bili vedno tudi najboljši slovenski pevci. Besedila za Alpski kvintet pa so pisala znana imena, kot so na primer Elza Budau, prof. Ivan Sivec, pred nedavnim umrl Marjan Stare in drugi.

Prof. Ivan Sivec je v nekem trenutku zapisal, da je Alpski kvintet pojem odličnega ansambla, znan po vsej zahodni Evropi, saj so z značilnim zvenom Žanove trobente in njegovimi izvrstnimi skladbami, Janezovega baritona, Edijeve harmonike, Vinčevega klarineta in značilnega ritma Jožetove kitare in pevcev Ivanki Kraševci-Prešern, Branke Kraner in moške zasedbe ustvarili povsem novo barvo kvinteta in svojevrsten stil v tej zvrsti glasbe. Tako se je ob izvrstnih instrumentalistih odlično ujemalo tipično slovensko večglasno petje. Njihovo kvaliteto danes potrjuje tudi več posnemovalcev po Avstriji, Nemčiji, Švici, skoraj pa ni narodnozabavnega ansambla, ki ne bi igral skladb Alpskega kvinteta.

Precej skladb je že prešlo v stalni repertoar vseh boljših ansamblov, prav tako pa je veliko glasbenih skupin, ki v različnih priredbah stalno igrajo skladbe Alpskega kvinteta. Po vsej zahodni Evropi, kjer je imel Alpski kvintet nastope, so klubi prijateljev Alpskega kvinteta. Nanj pa smo bili vedno ponosni tudi doma, saj je tako dober ansambel ves čas v svetu predstavljal Slovenijo. Alpski kvintet pa je bil tudi gost številnih radijskih in televizijskih hiš, kot so na primer ORF, ZDF, ARD, AT 1, RTL,

SRG, RAI in poleg domačih nastopov tudi v domačih radijskih in TV hišah, kot so RTV Slovenija, POP TV, TV 3 in na domala vseh lokalnih radijskih in kabelskih TV postajah v Sloveniji.

S svojo izvirnostjo in več kot 400 lastnimi skladbami je ansambel osvojil velik krog poslušalcev. Posneli so 35 plošč, kaset in CD. Za prodane plošče so prejeli 5 zlatih plošč in eno diamantno v Avstriji ter doma 2 zlata plošči. Lani je ansambel na Bledu dobil 4 zlate note (vključno z Ivanko Kraševci kot najboljšo pevko narodnozabavne glasbe), letos pa je

ansambel pevec Oto Pestner dobil v Celju zlatega petelina kot najboljši pevec narodnozabavne glasbe. Sicer pa je ansambel dobil tudi več drugih priznanj: dvakrat zlatega slavčka v Domžalah, zlato trobentico Radia Celje ter več petelinov za zmagovalce Lojtrce domačih. Ansambel je prejel tudi turistični nagelj RTV Slovenije za organizacijo Alpskih večerov (letos so pripravili že deseto tovrstno prireditev na Bledu) in za poživitev turističnega utripa na Bledu. Gorenjska turistična zveza pa je ansamblu podelila priznanje za promocijo gorenjskega in s tem slovenskega turizma v tujini.

Velika glasbena ustvarjalnost, pošteno delo, visok profesionalni pristop in zares velika zaljubljenost v domače note so tisto, kar nam je zagotavljalo prijetne trenutke ob poslušanju njihovih skladb. Ob 30-letnici gredo zato Alpsekemu kvintetu iskrene čestitke. Naj njihove viže še naprej bogatijo glasbeni prostor doma in v tujini, pa je iskrena želja številnih ljubiteljev Alpskega kvinteta. Jože Antonič, vodja Alpskega kvinteta, je ob poslovilnem koncertu v Mengšu oziroma po njem zanimal, da ansambla ne bo več. Nasprotno, rekel je, da bo Alpski kvintet še med nami, vendar v drugačni zasedbi.

Andrej Žalar

Bogato kulturno poletje v Mengšu

Razstava oljnih slik znamenitega mengeškega rojaka, baročnega slikarja Franca Jelovška, je bilo uvodno dejanje projekta, ki ga je oblikovalo Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš. Naslov projekta je Kulturno poletje v Mengšu. Omenjeno razstavo je organiziral Muzej Mengeš s sodelovanjem društva in pod strokovnim vodstvom dr. Anice Cevc. Slavnostni govornik je bil minister za kulturo dr. Janez Dular. V svojem nagovoru je dejal: "Z reformo lokalne samouprave v Sloveniji se je zlasti v novonastalih občinah pokazal nek problem – problem iskanja svoje identitete. V teh občinah je danes značilno živahno iskanje posebnosti v primerjavi s svojimi sosedi. Razveselljivo je, da pri tem iskanju svojih poudarkov upoštevajo poleg zemljepisnih, gospodarskih in podobnih posebnosti tudi posebnosti v svoji kulturni razpoznavnosti, svoji kulturni identiteti. Zelo pomembno je, če se imajo priložnost sklicevati na kulturno dediščino in v Mengšu je tako. Ena najpomembnejših dragotin v tej mengeški kulturni dediščini je ravno freskant Jelovšek.

Ko odpiramo razstavo, bi želeli, da bi ob njem in drugih slikarjih, ki bodo v galeriji Mežnariji v bodoče razstavljali, spoznavali svojo krajevno, narodno in siceršnjo kulturno in duhovno identiteto in da se ob njej bogatili".

Franc Jelovšek, ki je bil predvsem freskant, je naslikal malo oljnih slik, zaradi tega je razstava njegovih olj v galeriji Mežnariji, ki je v njegovi rojstni hiši, ocenjena kot zelo dobra. Med številnimi uglednimi gosti je bilo tudi mnogo umetnikov – starih prijateljev Kulturnega društva Franca Jelovška in Jelovškove galerije Mežnarije. Kulturno poletje, ki je bilo letos predvsem v znamenju razstav,

KD Franca Jelovška Mengeš in Muzej Mengeš sta proslavila 4. oktober rojstni dan velikega rojaka Franca Jelovška s kulturnim večerom in šopkom.

je z bogatim opusom obogatil tudi akademski slikar, Kranjčan Milan Batista.

Batistova razstava jedkanic pod naslovom Oljke je imela v Mengšu poseben pomen in namen. Dasiravno umetnost na nek način živi sama zase, je vendar to hkrati nekaj božanskega in nekaj človeškega. To je ustvarjanje iz ljubezni. Batistove oljke izražajo vero in upanje, pa tudi kljubovanje in odločno trdoživost, ko morda ne kaže n a j b o l j e . Njegove oljke so odločitev za obstati, živeti, ljubiti in roditi. Batista ni le slikar, ki tako-rekoč obvlada vrsto slikarskih

tehnik, je tudi pesnik, ukvarja pa se tudi z letrizmom.

Tretja razstava je bila razstava osnutkov za vitraže Marka Jermana. Marko Jerman je danes najbolj iskani vitražist na Slovenskem. Umetnosti izdelovanja vitražev se je naučil v Argentini, kjer se je tudi rodil, do mojstrstva pa se je izpopolnil pri akademskem slikarju mojstru vitražev Santeju Pizzolu v Milanu.

Vitraž je okno, sestavljeno iz raznobarnih stekel, ki so povezana med seboj s svinčnimi okvirji. V tej izrazito sakralni, krščanski umetnosti so bili prvotno le ornamentalni, kasneje pa figuralni motivi.

Prve pisne omembe barvnih oken so iz leta 675 po Kristusu, najstarejši ohranjeni kos barvnega stekla z upodobitvijo Kristusovega obraza pa sodi v 9. stoletje.

Vitraže slikarja Marka Jermana lahko občudujemo v cerkvah sv. družine Ljubljana Moste, na Fužinah, v Preski in Sori pri Medvodah, v Vrhopolju pri Vipavi, v Stolnici v Mariboru, v Hočah pri

Utrinek iz Galerije Mežnarija ob rojstnem dnevu Franca Jelovška v njegovi rojstni hiši. Njegovemu spominu smo posvetili razstavo slikarja Krištofa Zupeta.

Foto: Peter Škrlep

Jelovškovo razstavo si je ogledal tudi konzul Republike Češke Tomáš Vostry z družino. Ob tej priložnosti je v spominsko knjigo zapisal:

*Prečno lepa razstava in izredno pisarem spremljavo.
Želim kulturnemu društvu Franca Jelovška vse najboljšo!*

Mengša, 29. 7. 1996

*Tomáš Vostry
Konzul Čisti Republike
v Republiki Sloveniji*

Mariboru, v Ljubičnem nad Poljčanami, v samostanu sester usmiljenk v Kamniku, v spominskem znamenju v Šentjoštu nad Horjulom in seveda v času kulturnega poletja tudi v galeriji Mežnarija v Mengšu. Zaključna razstava mengeškega kulturnega tedna je razstava slikarja, pisatelja, genija, akademskega slikarja Krištofa Zupeta. Razstavlja del bogatega opusa z naslovom Katedrala sv. Jožefa. Ta znameniti štiriletni slikarski opus je velik, drzen in na videz neracionalen. Gotovo bi nam postal bolj razumljiv, če bi prebrali njegov dnevniški roman Katedrala sv. Jožefa. Katedrala, ki je slikarsko in literarno delo, obstaja v umetnikovi zavesti. Predstavlja mu smisel, zaradi katerega se spleča živeti, trpeti, ljubiti, in ne nazadnje tudi umreti.

To čudovito kulturno poletje v Mengšu je odprlo nova obzorja za delovanje Kulturnega društva Franca Jelovška in

tudi Muzeja Mengeš. Med drugim smo navezali stike z Veleposlaništvom Republike Češke, s konzulom gospodom Tomašem Vastryjem in se dogovorili za sodelovanje med Republiko Češko, Muzejem in kulturnim društvom.

Poletje se je prevesilo v jesen, za Kulturno društvo Franca Jelovška v plodno kulturno jesen. Še bomo vabili na razstave, na predavanja o aktualnih temah in o pomembnih Slovencih – mengeških rojakih, v likovno šolo, katere ustvarjalni program navdihuje praznično leto Slovencev, v kulturni dom na gledališko predstavo naše gledališke skupine.

Vabimo vas na vse te prireditve, vabimo pa vas tudi, da postanete člani našega društva.

Janez Škrlep

Občina Mengeš bo podelila koncesijo Muzeju Mengeš?

■ Področje Občine Mengeš je izredno bogato kulturno-zgodovinsko in arheološko področje. Tu je tisočletno naravno križišče, kjer so se srečevali tisti, ki so iz različnih razlogov potovali s severa na jug, iz vzhoda na zahod in seveda tudi obratno. Tu se srečujeta vpliva Mediterana in Balkana, alpskega prostora in zahoda, pa zelo izrazito tudi Panonske nižine in celo daljnega Baltika.

■ Te poti in še mnogi drugi vplivi so seveda tudi danes prisotni z vsemi posledicami.

■ Ljudje na področju Mengša živijo od prazgodovine naprej. Arheološke najdbe pričajo, da življenje tu ni nikoli zamrlo. Številne najdbe iz različnih obdobj opozarjajo na arheološke lokalitete, ki pa so z novogradnjami in drugimi posegi močno načete.

■ V tem dolgem obdobju je vsaka generacija zapustila mnogo dobrega, ta materialna in duhovna osnova je danes ogrožena.

■ Da bi tej dediščini namenili potrebno pozornost, smo ustanovili Muzej Mengeš. Pri tem nas je vodila tista misel modreca, da namreč ne moremo biti celostne osebnosti, če dopuščamo propadanje ali uničujemo podstat in snov, iz katere smo in kar smo – Slovenci. Dejstvo pa je tudi, da nam skope slučajne najdbe, ki pridejo raztresene in ne celotne v muzej, ne zadostujejo. "Mnogo naporov in sistematičnih raziskav bo potrebno, da si bomo lahko zgradili taka znanstveno podoba svoje preteklosti, ki smo jo kot kulturni narod dolžni imeti in kakršno tuji svet zaradi mednarodne pomembnosti našega ozemlja tudi pričakuje," kot je v mengeškem zborniku že leta 1954 zapisal akademik dr. Stane Gabrovec.

■ To spoznanje je dozorelo tudi v novi Občini Mengeš. Na oktobrski seji Občinskega sveta bodo podelili koncesijo za muzejske dejavnosti Muzeju Mengeš, ki bo v sodelovanju z drugimi strokovnimi institucijami in strokovnjaki v okvirih finančnih zmoglosti opravljal svoje poslanstvo.

Janez Škrlep

Razstava umetniških del akad. graf. spec. Črtomirja Freliha v galeriji Teater – Kulturni dom Mengeš

19. septembra 1996 je bila v galeriji Teater otvoritev razstave likovnih del akadem. graf. spec. Črtomirja Freliha, popestrena tudi s kulturnim programom.

Umetniška vizija in umetniški izraz sta ljudem sposobna odkrivati smisel stvari v neposrednem sporočilu s svojo čutnostjo, lepoto in z globokim doživljanjem.

Umetnik je bil rojen 20.8.1960 v Nomenju. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani na oddelku za grafiko pri prof. Zvestu Apolloniju leta 1985. Nadaljeval je grafično specialko in bil v tem času asistent za grafiko na istem oddelku. Specialko je končal leta 1990. Od tedaj je asistent za didaktiko likovne vzgoje na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Leta 1993 (23. septembra) je pridobil naziv docent za grafiko na ALU Ljubljana.

Razstavlja doma in v tujini. Prejel je nekaj nagrad, objavil nekaj strokovnih člankov v revijah, zbornikih in katalogih, je član uredniškega odbora strokovne revije za likovno pedagogiko "Likovna vzgoja" in umetniški vodja mednarodnega likovnega projekta INTART 95/96 "Pokrajina in njena podoba", tudi član ZDLSU.

Umetnik je s svojo neposrednostjo v svojem zapisu želel ljudem sporočiti svoj odnos in čutnost do ustvarjanja:

Osrednja podoba – "Znamenje" je ena

od sedmih, ki so visele v gozdu nad Nomenjem v Bohinju zadnji dve leti. Posvečena je vsem Bohinjcem, ki so se v bližnjih hribih ponesrečili.

Oblika male kapelice, obešena na smreko, je votivna podoba, prošnja, da bi se pokojnemu dobro godilo na onem svetu, hkrati pa izraz upanja, da se bomo živi nesrečam

izognili.

Druge podobe predstavljajo vas Vipavski križ pri Ajdovščini. "Tudi v tem kraju sem občutil čas, ki potuje mimo naše volje, in če je prijazen, se nam pusti ujeti, seveda – samo za hip in le na papirju. Upam, da vam bodo moje slike povedale vsaj nekaj takega, kar mi je bilo rečeno."

V kulturnem programu je sodelovala vokalna skupina Kvarta z izjemno lepo tonsko barvitostjo in usklajenostjo izbranih pesmi. Ob njihovi izvedbi smo lahko globoko začutili, da je pesem tisto, kar brez posebnega napora premika zemljo in nebo, vzbuja naklonjenost duhov in bogov, odnos med ljudmi naredi nežnejši in mehča srca še tako krutim ljudem.

Organizator HIT FIT d.o.o.

Smiljana Mayer-Škofic

Primožev večer

Leto je naokrog in zopet smo pripravili večer narodnih pesmi pod naslovom "Primoževi večeri", tokrat drugi po ustanovitvi Kulturnega društva Antona Lobode. Večeri naj bi postali tradicionalni, saj imamo odlične pogoje za to vrsto kulture in ohranjanje lepe domače pesmi.

Tokrat smo povabili v goste: Kamniške kolednike, Tunjiški oktet in Mešani pevski zbor K. D. Groblje. Večer pa sta popestrila tudi člana Mengeške godbe A. Kompare in R. Nova z uvodno ter zaključno skladbo za dve trobenti.

Kamniške kolednike vsi prav dobro poznamo in tudi tokrat so blesteli s svojim nastopom. Zapeli so nam pesmi iz svoje najnovejše kasete. Poslušalce so tako navdušili, da so svoj nastop zaključili še z dodatno pesmijo.

Kot drugi so nastopili Tunjiški oktet z zborovodjo gospo Ano Stele, ki jih uspešno vodi. Delujejo že 11. leto in so se že zelo uveljavili.

Mešani pevski zbor K.D. Groblje z zborovodjem Tomažem Pirnatom se je predstavil kot izredno kvaliteten zbor iz sosednje občine. Zaradi svoje mladosti so pokazali vse vrline takih zasedb. Delujejo že 4. leto.

Prireditelj je povezovala ga. Nataša Jerič, za uspel večer pa se moramo zahvaliti tudi sponzorjem: podjetju Fida iz Ljubljane, Občini Mengeš, Strojno ključničarstvo Capuder iz Domžal in Gostilni Kurent.

Prostovoljni prispevki pa so namenjeni za obnovo freske na južni strani cerkvenega zidu, ki neusmiljeno propada.

Ne moremo pa biti zadovoljni z obiskom koncerta, upamo pa, da bodo tovrstne predstave bolj obiskane.

Milan Kralj

Absolutni zmagovalec v Italiji

Klemen Leben iz Mengša

Kdo bi si mislil, da v Mengšu živi kar absolutni zmagovalec s svetovnega prvenstva diatoničnih harmonikarjev v Italiji! Pa vendar drži. To je Klemen Leben, ki je ta zavirljiv naslov dosegel v bližini Ancone, pomeni pa ravno toliko kot svetovni prvak. Za svetovnega prvaka tekmujejo namreč le v dveh kategorijah: od 14 do 18 let in nad 18 let. Klemen pa je star komajda trinajst let, zato so mu podelili naslov absolutnega zmagovalca v kategoriji do 14 let, kar po domače pomeni, da je bil najboljši v tej kategoriji med več ducati harmonikarjev.

Sicer pa Klemen Leben ni neznan harmonikar, saj je že dvakrat zmagal na tekmovanju harmonikarjev v Ljubečni, prav tako pa je bil prvi pri Repanšku na Homcu. Harmoniko se uči igrati tri leta – njegov učitelj je Robi Stopar, pri

katerem vadi enkrat tedensko po eno uro – veliko pesmi pa se je naučil tudi sam. Menda jih zna zaigrati več kot dvesto, predvsem Slakove, Avsenikove in Miheličeve.

Klemen Leben tudi že tretje leto spremlja Folklorno skupino Svoboda iz Mengša. Z njo je že nastopal tudi na Poljskem, na Madžarskem, v Italiji in Nemčiji, pa tudi sam je že veliko gostoval doma in v tujini – največ po zaslugi dobrotnika Jožeta Ekarta, izdelovalca harmonik, ki ga finančno podpira pri povrnitvi stroškov za daljše poti. Klemen je tudi marljiv učenec tako v osnovni šoli kot v glasbeni šoli in iz njega enkrat še nekaj bo: pa tudi naslov absolutnega zmagovalca na svetovnem prvenstvu ni od muh! Srečno, talentirani harmonikar Klemen!

I. Sivec

OB 90. OBLETNICI SMRTI
GORIŠKEGA SLAVČKA

Simon Gregorčič spet med nami

Simon Gregorčič se je rodil 15. oktobra 1844, umrl pa je pred devetdesetimi leti – 24. novembra leta 1906. O njem je bilo doslej kar nekaj napisanega – posebno obsežna je Koblarjeva monografija o življenju in delu goriškega slavčka – nihče pa si še ni upal ugrizniti v nehvaležno literaziranje njegove življenjske poti. S tem poskusom se

je spopadel v Mengšu živeči pisatelj Ivan Sivec, ki je napisal o Gregorčiču knjigo z naslovom Biseri bolečine. "Gregorčičevo življenje in delo izhaja že skoraj vse leto v tedniku Družina, prav te dni pa bo zagledala luč sveta tudi knjiga z bogatim slikovnim gradivom, ki ga je prispeval Goriški muzej, spremno besedo pa je napisal odličen poznavalec Gregorčičevega dela prof. Janez Dolenc iz Tolmina.

Ivan Sivec ob izidu knjige pravi:

"K pisanju Biserov bolečine me je spodbudilo dejstvo, da so mnogi prikazovali goriškega slavčka zelo enostransko, tako rekoč politično, veliko premalo pa so se ustavljali ob njegovih prekrasnih verzih.

Prvi je to zaslutil kamniški pesnik Anton Medved, ki je po Gregorčičevi smrti pripravil za Mohorjevo družbo izbor najlepših Gregorčičevih pesmi, zelo globoko se je poglobil v Gregorčiča znani literarni zgodovinar France Koblar, plodno pa je Gregorčičevo pot opisal tudi Janez Dolenc. Ko sem se leta 1994 udeležil proslav ob 150. obletnici Gregorčičevega rojstva, se mi je na mah odprlo, da bi bilo treba še drugače poiskati pot do Gregorčiča – nekoliko bolj mehko,

Pisatelj Ivan Sivec

toplo, literarno. S pomočjo prof. Dolenca sva prehodila vse Gregorčičeve postaje, seveda pa sem prebral tudi vse tisto, kar je bilo strokovno napisanega o goriškem slavčku. Pri tem mi je veliko pomagala knjižničarka Jožica Per iz Mengša, za kar sem ji iskreno hvaležen. Knjiga je nastala v dobrem letu, skuša pa prikazati Simona Gregorčiča kot izredno rabločutnega človeka in kot odličnega pesnika, ki se je znal najbolj približati duši slovenskega človeka. Za Prešerna labko rečemo, da je v nekem smislu akademski pesnik, Gregorčič pa je zrastel in deloval kot dubovnik in pesnik samo za ljudstvo.”

Menda pa ste napisali tudi nekaj pesmi o njem?

“Napisal sem dve pesmi: eno z istim naslovom, kot nosi naslov knjiga, torej Biseri bolečine, drugo pa sem naslovil Goriški slavček. Zelo me veseli, da je glasbo zanjo ustvaril Franci Lipičnik, priredbi legendarni Vilko Ovsenik, posnela pa sta jih izvrstna slovenska mezzosopranistka Jožica Kališnik in prvi slovenski citrar

Miba Dovžan. Hkrati z izvirnima pesmima pa sta omenjena umetnika posnela še deset uglasbenih, že skoraj ponarodelih Gregorčičevih pesmi. Torej bosta knjiga in nove pesmi s kasete stopili v novo življenje ob devetdeseti obletnici Gregorčičeve smrti z roko v roki in tako – usaj upam, da bo to – tudi na svojski način najširšemu krogu predstavili Gregorčičev lik pesnika.”

Boste knjigo predstavili tudi v Mengšu?

“Seveda. Vsako knjigo želim predstaviti najprej v Mengšu. Tudi to bom, in sicer v petek, 15. novembra, ob 19.00 v prostorih MI AMIGO. Gregorčičeve pesmi bosta predstavila Jožica Kališnik in Miba Dovžan, nekaj jih bo zrecital dramski prvak Andrej Kurent, nekaj besed pa bom o Gregorčiču povedal tudi sam. Vabim vse, da se udeležite večera, saj boste slišali veliko lepih pesmi in recitacij. Upam pa tudi, da boste z veseljem prebrali mojo knjigo o Gregorčiču – Biseri bolečine”.

A.B.

Biseri bolečine

Kot kralj na planini visoki
v mladosti je Simon živel,
zaupal vse solze je Soči,
ko v daljnem je kraju trpel.
Iskreno je ljubil Slovence
na zadnjem braniku sveta,
ker so ga krivice bolele,
odkril je vse rane srca.

Biseri bolečine
so biseri z dna srca,
to so dragotine,
vse polne upanja.
Biseri bolečine
so biseri vseh ljudi,
to so brazgotine,
ki čas jih pozlati.

Razkrival je naše globine,
poti do neba in pekla,
le malo je srečal toplino,
a mnogo užil je gorja.
Kot školjka srce je odprl,
ranili premnogi so ga,
še preden oči je zaprl,
odkril nam je pelin sveta.

Biseri bolečine
so biseri z dna srca,
to so dragotine,
vse polne upanja.
Biseri bolečine
so biseri vseh ljudi,
to so brazgotine,
ki čas jih pozlati.

Goriški slavček

Pod visokim belim Krnom
majhna borna vas leži,
to je naše malo Vrsno,
Simon v njej se tam rodi.
Spodaj bistra Soča teče,
zvabi Simona v svet,
a nikjer ne najde sreče,
vleče ga domov umret.

Goriški slavček ni umrl,
vse dneve z nami še živi,
goriški slavček nam je odprl
široko pot do večnosti.

Bival je pod rajsko trto,
ljubil dobre je ljudi,
toda nad vipavskim vrto
je pogrešal čar planin.
Ko se vrnil je v Gorico,
našel ni miru nikjer,
kot ujeta drobna ptica
se je zgrudil na večer.

Goriški slavček ni umrl,
vse dneve z nami še živi,
goriški slavček nam je odprl
široko pot do večnosti.

Gorski tek na Grintovec

Alpinisti iz alpinističnega odseka Mengeš so 29. septembra organizirali ekstremni gorski tek iz Kamniške Bistrice (600 m) do vrha Grintovca (2558 m). Teka se je udeležilo večje število reprezentantov v gorskem kolesarjenju in teku. Po lažjem spodnjem delu je bila v vodstvu skupina gorskih tekačev z vsemi favoriti za zmago: Mernikom, Teražem, bratoma Urh ter triatlonecema Zupančičem in Močnikom. Prvi je na Kokrško sedlo prišel dvakratni prvak triatlona Jeklenih Marjan Zupančič. Najbližje mu je bil domači favorit Lado Urh, kot tretji pa se je vzpenjal reprezentant Igor Mernik iz Celja. Na pobočju Grintovca sta ga ujela Metod Močnik in Ivan Urh, ki je nato pod vrhom prehitel tudi brata Lada. Zadaj sta se za šesto mesto borila Zvone Zorc in reprezentant v gorskem kolesarjenju Sandi Srdar. Malo pod vrhom je tekmovalce ovirala še snežna odeja. Kljub temu je 15,8 km z višinsko razliko 1957 metrov prvi pretekel Škofjeločan Marjan Zupančič v manj kot uri in pol. Med ženskami je prva pritekla na cilj

Marija Trobec iz Kobarida s časom (1,51,24).

Mengeški alpinisti za naslednjo leto obljublajo ob pomoči sponzorjev še večjo tekmo z nekaj tujimi tekmovalci, mogoče s svetovnim prvakom v gorskem teku. Letošnja tekma je bila uganka. Kdo bo zmagovalec, bo morda kolesar, gorski tekač, triatlonec ali alpinist? Čas zmagovalca? Ena ura in 30 minut? Letos je to uganko izboljšal izvrstni tekač Marjan Zupančič, ki je za prvo mesto dobil 500 DEM, pokal, diplomu ter indijsko vazo v vrednosti 400 DEM.

Da so alpinisti lahko finančno zmogli to tekmo, se zahvaljujejo glavnemu sponzorju Avtoličarstvu Papež in Avtomehaniki Cotman, Galmi d.o.o. in Intershoppu Kammeleon. Praktične nagrade pa so prispevali: MI AMIGO, Proloco šport in Kemis.

Dare Božič

Sandi Srdar nekaj metrov pod vrhom Grintovca.

Rezultati gorskega teka

Marjan Zupančič	1	01:29:45
Ivan Urh	2	01:30:27
Lado Urh	3	01:32:00
Metod Močnik	4	01:32:48
Igor Mernik	5	01:36:28
Sandi Srdar	6	01:37:27
Zvone Zorc	7	01:37:53
Boštjan Potočnik	8	0:38:24
Milan Kirn	9	01:39:16
Blaž Mihelič	10	01:40:27
Jože Štefe	11	01:41:56
Marino Bajič	12	01:42:51
Peter Macuh	13	01:45:53
Tomaž Igljč	14	01:45:55
Anton Pančur	15	01:47:59
Vojko Džuričič	16	01:48:10
Klavdij Maraž	17	01:48:19
Tone Jamnik	18	01:48:27
Peter Bertoncej	19	01:50:16
Sašo Koprivc	20	01:51:00
Franci Teraž	21	01:51:52
Pavel Erlah	22	01:53:02
Jože Kirama	23	01:53:44
Marko Kotnik	24	01:57:56
Boris Andrejka	25	01:58:02
Milan Hodnik	26	01:59:50
Janez Krek	27	02:00:56
Janez Sirnik	28	02:02:35
Boris Kolman	29	02:02:40
Janez Tušek	30	02:02:40
Uroš Zagožen	31	02:03:44
Tone Andrejčič	32	02:04:50
Živko Milankovič	33	02:06:40
Janez Ambrož	34	02:08:22
Milan Vidmar	35	02:11:26
Anton Vencelj	36	02:12:42
Bojan Prijatelj	37	02:16:18
Jože Gaber	38	02:19:29
Jure Podbevšek	39	02:27:00
Tomaž Štrakelj	40	02:31:53
Roman Kirn	41	02:33:35
Ženske		
Marija Trobec	1	01:51:24
Olga Grm	2	01:59:46
Sonja Bernard	3	02:00:33
Majda Miklič	4	02:30:28

Skakalci v SSK Mengeš smo začeli zares

Premagali smo jo, pa nam seže čez glavo (Skakalnica).
Zabrdje-Mirna na Dolenjskem
Foto: Špela Selak

Otroci so v treh tednih opravili že preko petdeset skokov in njihovo navdušenje je iz dneva v dan večje, velik je tudi napredek.

Udeležili smo se tudi že prvega tekmovanja. To je bilo letno državno prvenstvo dečkov do 9 let, ki je bilo 13.10.1996 v Zabrdju pri Mirni na Dolenjskem. Res da na tem, za nas prvem tekmovanju, še nismo zmagali, smo pa zato vsej naši Sloveniji pokazali, da delamo načrtno in da nismo kar tako, kajti naši mladi nadebudneži so stari komaj od 5 do 8 let in jih prihodnost še čaka. Na tej tekmi smo bili vsi zelo veseli in presenečeni.

Zavedamo se tudi, da so k temu pripomogli tudi naši prvi sponzorji, zato se jim v imenu našega kluba, staršev in mladih tekmovalcev iskreno zahvaljujemo.

POMAGAJO NAM ŽE:

Zaščita steklenih površin KOMPARE s.p., Matej KOMPARE Mengeš, Volan servis Aleš Silvo Mengeš, Retos Mengeš, Ha-Ni Mengeš, Avtopralnica Karin Mengeš, Ka-Ro d.o.o. Mengeš, Semesadika Mengeš, M.B.B. d.o.o. Mengeš, Ključavničarstvo Vahtar Vinko Mengeš, Občina Mengeš, Jože Vidali Domžale (Montana), Avto servis Šubelj Domžale, Avtonega Letnar Suhadole, Avto prevleke-tepihi Grabljevec Podrečje Domžale, Hid-metal d.o.o. Mengeš, Montaža kovinskih konstrukcij Andrej Koželj Mengeš, Gostilna Pavovec Mengeš.

Joj, sodniki me gledajo (Zabrdje-Mirna na Dolenjskem).

Foto: Špela Selak

Naši uspešni veterani, veteranke

Tudi mi smo še aktivni

V mesecu septembru smo se udeležili veteranskega tekmovanja za pokal Kranja v smučarskih skokih na 15 m skakalnici, kjer so tekmovali v posebni kategoriji tudi ženske. Zopet smo posegli v sam vrh. Osvojili smo eno prvo, eno drugo in dve tretji mesti.

Ker pa se zima hitro bliža in ker vemo, da je med vami veliko ljubiteljev smučarskih skokov, Vas vabimo, da se pridružite našim vrstam, tako mladi, kot tudi malo manj mladi.

SSKMengeš
predsednik, Brane Šuštar

Uspehi članov šolskega športnega društva že na začetku sezone 1996/97

Tako so mladi atleti pozirali za Mengšana.

Zadaj z leve proti desni: Peter Frol, Saša Ilovár, Mirela Ikić, Natalija Lužar, Karmen Hribar, Špela Burgar, Darko Topić. Spredaj z leve proti desni: Gašper Tomšič, Andrej Obadič, Milorad Drljača, Luka Janežič, Dragan Topić.

3. oktobra je kar 83 članov ŠSD Osnovne šole Mengeš sodelovalo na jesenskem medobčinskem krosu na Viru.

Že kar nekaj let smo na krosih uspešni, zato je prav, da predstavimo tokratne dobitnike medalj.

V najmlajši kategoriji sta iz drugega razreda osvojila srebrno medaljo Saša Ilovár in Luka Janežič.

Tudi tretješolec Andrej Obadič je osvojil srebrno medaljo.

Četrtošolce je častno, z bronasto medaljo zastopala Natalija Lužar.

Tudi pri 5. razredih smo "pobrali" obe srebrni medalji. To je uspelo Špeli Burgar in Darku Topiću.

V močni konkurenci šestih razredov, ki so tekli na 1000 m, sta bronasti medalji osvojila Mirela Ikić in Peter Frol.

Najboljše uvrstitve pa smo imeli pri

starejših kategorijah, saj je medobčinski prvak pri sedmošolcih postal Milorad Drljača, uspehu pa je dodala srebrno medaljo še Karmen Hribar.

Osmošolci so dosegli dvojno zmago, saj je medobčinski prvak postal Gašper Tomšič, drugo mesto pa si je pritekel Dragan Topić.

Po odhodu odličnega tekača Tomaža Kušarja in uspešnih Anje Završnik in Helene Pečnik, so mladi tekači dokazali, da na šoli skrbimo za naslednike, ki bodo ime Mengša ponesli tudi širom Slovenije, saj se bodo dobitniki medalj že 20.10.1996 udeležili državnega krosa v Velenju.

III. ATLETSKI MITING DRUŠTVA SOŽITJE MENGEŠ

■ Šport je tisti, ki nudi največ možnosti, da se tudi duševno prizadeti mladostniki potrjujejo s svojimi dosežki, obenem ohranjajo zdravje in kar je najbolj pomembno, sklepajo prijateljstva. Kar 290 športnikov in 94 njihovih spremljevalcev iz vse Slovenije se nas je zbralo v petek 20.9.1996 na atletskem stadionu v Domžalah.

■ Čeprav je ponoči močno deževalo, nas je vreme v času tekmovanj "počakalo". Dobre volje in športne vneme ni zmanjkalo. Dobili smo kar 8 rekorderjev, pokale so športniki prejeli v diskoteki Life. Med njimi je bil tudi naš tekmovalac iz domske skupnosti Doma počitka Mengeš, Silvo Drčar, za skok v višini z rezultatom 1,39 m.

■ Tekmovalci iz našega društva so dosegli odlične rezultate:

- med športniki vozičkarji je blestela naša Darja Gašperlin, kar tri medaje so jo krasile, in sicer zlata v metu žogice, srebrna v slalomu za vozičkarje in hitrostni vožnji na 25 m,

- med peterobojski je bil prav tako najboljši športnik iz našega društva, Danilo Kregar iz Kamnika, dosegel je 1821 točk. Redki so sposobni kar v petih disciplinah doseči najboljše rezultate, ob tem lahko čestitamo tudi tekmovalki Katji Zevnik iz Trzina, za doseženo srebrno medaljo v peteroboju za ženske,

- v suvanju krogle je športnica domske skupine iz Mengša Saša Kordeš dosegla bronasto medaljo,

- v skoku v višino si je srebrno medaljo izboril Dušan Noč in bronasto Franci Martinjak,

Milica Tomšič

- ženska štafeta 4 x 100 m iz Mengša je po hudem boju osvojila drugo mesto.

■ Verjetno tudi v vašem imenu čestitamo športnikom in njihovi potrpežljivi trenerki Eli Košir.

■ Posebno priznanje pa je bilo poleg medalje to, da jim jo je podelila gospa Štefka Kučan. Pristrčnih objemov na obeh straneh ni manjkalo.

■ Slavnostnega uvodnega dela, v katerem je za slavnostno vzdušje poskrbela godba iz Mengša – mladi godbeniki in pristrčna plesna skupina Osnovne šole Roje, so se udeležili poleg častne pokroviteljice Štefke Kučan in častne sopokroviteljice Danice Simšič, še predstavnik Specialne olimpiade Slovenije, Zveze društev Sožitje, predstavniki občin in mam povedali nekaj spodbudnih besed. S svojo prisotnostjo so nas počastile tudi ravnateljica OŠ Roje, 27. julij iz Kamnika in ravnateljica OŠ Domžale. Zahvaljujemo se ji ker nam omogoča treninge v njihovi telovadnici. Športniki so bili po napornem tekmovalstvu utrujeni, pa ne toliko, da ne bi mogli zaplesati ob bučnih zvokih v diskoteki Life Domžale.

■ Poleg nekaterih članov društva, kateremu predseduje Vera Juhant, je mnogo truda v organizacijo vložilo še nekaj naših stalnih sodelavcev: Ince Mengeš, sodniki Atletskega kluba Domžale, Športna zveza Domžale, ki nam je pripravila in oddala v uporabo stadion, gasilci iz Mengša, brez katerih ne bi postavili ličnih stojnic, klopi in miz, simpatična napovedovalka Alenka Strnad-Reza, ki je morala poleg napornega napovedovanja, tekmovalcev in zmagovalcev dati še avtogram, a vse to so odtehtali srečni in ponosni obrazi športnikov.

Darji Gašperlin
je gospa
Štefka Kučan
nadela tri medalje.

(Foto: Vili Majhenič)

■ Pristrčna hvala tudi vem sponzorjem, ki so prispevali finančna sredstva, brez katerih ne gre in ponovno hvala vsem, ki ste nam pomagali.

za društvo Sožitje Mengeš
tajnica Silva D.

Duško Noč se je takole zavihtel preko letvice.
(Foto: Vili Majhenič)

DANSKA – DEŽELA SANJ

POUKA JE KONEC

■ Konec šolskega leta je bil izjemno naporen. Kako bi tudi ne bil, saj je bila pred nami še vsa maturitetna ujma in ko sem dobila obvestilo, da me šola pošilja na Dansko, nisem bila tako vesela, kot bi bila sicer, če bi bile vse šolske skrbi že za menoj. Toda vse enkrat mine in tako sem se začela pripravljati na potovanje v deželo, ki sem jo doslej poznala le iz šolskih učbenikov.

**... ZAČELO SE JE NEPOZABNO
DANSKO DOŽIVETJE**

■ Prvi šok (precej prijeten) je bilo ogromno letališče, kakršno sem videla prvič v življenju. In vse je bilo tako čisto. (Na straniščih so bile celo majhne mizice za previjanje dojenčkov).

■ Še žig v potni list in dobili smo dovoljenje za bivanje. Danska (brez Grenlandije) je približno dvakrat večja kot Slovenija, vendar je po geografskih značilnostih popolnoma neprimerljiva z našo ljubko deželico. Sestavljena je iz polotoka Jutland ali kot mu pravijo domačini Jylland, množice otokov, največja sta Fyn in Sjaelland, Grenlandije in Fererskih otokov. Na Sjaellandu je tudi glavno mesto København. Ima okoli pet milijonov prebivalcev in število rojstev vztrajno narašča, zato prevladuje mlado prebivalstvo. Za razliko od Slovenije pa je Danska hudo ravna dežela, kjer pokrajina le sem ter tja malo vzvalovi. Pred vhomom nas je že čakal avtosus in prijazen šofer, ki nam je pomagal naložiti prtljago ter nas odpeljal našim dogodivščinam naproti.

■ Dokaz za to, da Balkan le ni tako daleč, kot se nam je na pravi pogled zdelo, je bil že danski parnik, ki je prej prevažal potnike iz Hvara v Rimini. Ker pa smo imeli le teden dni časa, smo pustili svoje bivše koreninice za seboj in se vkrkali. Trajekt nas je pripeljal na otok

Fyn, kjer je rojstno mesto Hansa Christiana Andersena, Odensee. Mojster pravljic nas je sprejel prav po domače, pravzaprav so to storile njegove "namestnice", ki pa imajo še vedno nekaj težav z ločevanjem Slovaške in Slovenije (saj je res tako podobno). Gospodična, ki je že od daleč razodevala, da ima Andersena v malem prstu, nam je seveda vsa vesela tekla pokazat slovensko izdajo njihovega vzbujevalca otroške domišljije, vendar jo je prav to rahlo osmešilo, saj so se naše knjižice bohotele pod slovaškim imenom. Tetica pa nam je obljubila, da bo vse skupaj popravila. Sicer pa so v rojstni hiši poleg izdaj Andersenovih pravljic v vseh svetovnih jezikih na ogled tudi njegova ročna dela, po katerih je bil že za časa življenja najbolj cenjen in poznan.

OSVOJITEV JUTLANDA

■ Naša pot nas je peljala na polotok Jutland, ki je bil naša postojanka celih pet dni. In povsod, kamor smo prišli, same zastave. Ubogemu, že od vsega napora in potovanja rahlo utrujenemu maturantu, se seveda zazdi, da so te zastave zaradi takšnega pomembnega obiska, kot so slovenski (bodoči) bruci, vendar smo kaj kmalu pristali na trdnih tleh, ko nam je vodja naše odprave prijazno pojasnil, da je to njihov način praznovanja vsakterih praznikov, naj bo to rojstni dan v hiši ali pa krajevni praznik, da državnih sploh ne omenjam.

■ Mestece Ry nas je sprejelo v svoje naročje in tam smo začeli spoznavati danski način življenja.

**SEVERNJAŠKA HLADNOST,
JA PA KAJ ŠE?**

■ Občudovanja vredna je njihova pripadnost skupnosti, nekakšna zrelost, kot da bi bili vsi, celoten narod odrasli in modri. Pregovorne severnjaške hladnosti pa nismo nikjer doživeli. Zanimivo je

tudi to, da na Danskem skorajda ni socialnih razlik. Vsi živijo na neki podobni življenjski ravni, zato država mladim omogoča velika posojila, da si lahko že takoj ustvarijo oz. dosežejo standard.

■ Vsi so bili izjemno gostoljubni in marsikomu se je enako storilo, ko je zapuščal ljubko malo mestece v osrčju danske celine.

■ O hladnosti pa le še to, če jih vsaka stvar ne spravi iz tira, da bi začeli takoj uporabljati najslabši besednjak, ki so ga zmožni najti, so pač hladni. Se ne petelinijo naokoli kot morda ljudje, ki živijo nekaj cm nižje na zemljevidu.

**PREDAVANJE, PREDAVANJE, KAJ
PA JUTRI? PREDAVANJE!!**

■ Čeprav se morda sprva sliši malo hudo, smo vsi preživeli. Smo se pa marsikaj naučili. Organizacija danske družbe, šolskega sistema, toliko opevane države blagostanja (zelo širok seznam socialnih ugodnosti, posojila, državna podpora...), pregled zgodovine, razvoja družbe, gospodarstva, spoznavanje načina življenja.

■ Med našim bivanjem na Danskem smo spali v internatih t.i. Folkehøjskole, nekakšnih "ljudskih šol", ki jih imenujejo tudi šole za življenje. V takšnih šolah se ne učijo matematike in kemije, temveč se pogovarjajo o sistemu družbe, države, mladih, življenju. Človek bi ga celo lahko poimenoval "tečaj za preživetje", in to v najbolj žlahtnem pomenu te besede. Predavatelji na teh šolah pa so ustrezno strokovno usposobljeni, poučujejo pa tudi tisto, kar jih najbolj veseli in so zato s tem še bolj seznanjeni (npr. gledališče, glasba). V šolah vlada sproščen odnos, večina učencev predavateje kliče po imenu, v vsakem trenutku lahko ugovarjajo, vendar pa je pri tem pomembno, da spoštujejo kulturo dialoga.

■ V času našega obiska so imeli tam letne počitnice, zato so se ti predavatelji

posvetili nam in nam razlagali stvari, ki jih še nismo poznali oz. so pri nas drugače urejene.

■ Čas za nas pa so si vzeli tudi podžupan mesta Ry, poslanec danskega parlamenta, ki nam je prijazno razkazal "Tovarno danske demokracije", kot šalji-vo poimenujejo svoj parlament ter danski poslanec v evropskem parlamentu, ki nam je predstavil tudi negativne posledice vstopa v Evropsko skupnost.

■ Čeprav je dežela drugačna kot Slovenija, smo našli marsikatero podobnost. Če ne drugega, tudi tam otroci ne padajo v razne evforije, če morajo v šolo, tudi tam hodijo ljudje v službo in celo zelo veliko delajo. So pa zelo prijazni in marsikaj smo se lahko pogovorili.

takšnem koncertu. Imela sem kaj videti. Aarhus je veliko mesto in po večurnem ogledovanju si človek želi kanček sprostitve. No na koncertu tega ni bilo moč iskati, še več, bliže ko sem bila odru, bolj sem se spraševala, kje sem. Hrupa raje ne bi omenjala, zanimivi pa so bili tudi objeti ljudje, matere in hčere, parčki, fantje, oblečeni v bolj ali manj črne obleke, s čim bolj nenavadnimi pokrivali, ki so krožili in tudi precej "vijugali" po prostoru in se nasploh zabavali, tako da so imeli "varuhi reda in miru" precej dela z njimi.

HRANA IN PIVO

■ Danci so znani po svojem pivu, tudi popijejo ga temu primerno veliko. Pivo

ONI NAM PIVO, MI NJIM VINO

■ Zadnji večer v Ryu in prvi v Københavnu smo se tudi mi predstavili v pesmi in besedi in z vinsko kapljico, kar jih je ob našem ubranem petju navkljub od vsega najbolj prevzelo.

■ Vina Danci ne poznajo, oz. ga uvažajo iz drugih držav, zato jim je rujna slovenska kapljica prijetno popestrila večer.

Res pa je, da kadar pijejo, pijejo v nemajhnih količinah in starost ne igra pomembnejše vloge, saj so "veseljaki" stari tudi 13 let. Ker pa tudi Slovenci nismo radi žejni, smo z veseljem okušali njihovo pivo.

■ Na "slovenskih večerih" smo gostili Dance, ki so kakor koli povezani s Slovenijo in vsak od njih je za spomin vzal nekaj značilno slovenskega, kar smo udeleženci izleta prinesli s seboj.

DANSKA ZGODBA O USPEHU

■ Ko čovek prvič zasliši te besede, se mu zazdi, da imajo Danci zlate roke, vse, česar se dotaknejo, se spremeni v svetovno znano verigo proizvajalcev nekega izdelka ali vsaj v podjetje z velikim uspehom na domačem trgu. Vsak dan nam je prinesel nekaj novega in tako smo se nekega dne odpravili obiskat tovarno Pressalit, ki proizvaja visoko cenjen izdelek za vse uporabnike "angleškega stranišča", to je straniščni pokrov. Dokaz, kako prestižno je imeti takšen pokrov, je že njegova cena, saj si navaden delavec v tej tovarni s svojo plačo lahko kupi le reci in piši štiri (4) pokrove, takšne najdražje seveda, iz mahagonija (cena se giblje okoli 1000 DEM). Na naša vprašanja, če imajo tovrstni izdelki garancijo, nam je vodja prodaje odgovoril, da če pokrov počí v roku petih let, ga tovarna takoj zamenja z novim. (Na naš odobravoč vzklik pa je odgovoril, da se kaj takšnega do sedaj še ni zgodilo. Vsako upanje na morebitno koriščenje garancijskih pravic je torej povsem odveč.)

■ Zlata jama danskega gospodarstva pa je gotovo Legoland in znana tovarna kock, nad katerimi se navdušujejo otroci

ČE PREŽIVITE TO, BOSTE KARKOLI – GRØN KONCERT

■ Mesto Aarhus je polno najrazličnejših zanimivosti, v času našega potepanja pa je bil tam tudi Zeleni koncert, katerega izkupiček je namenjen danskim invalidom, z namenom, da bi se čim lažje živeli v navadno življenje. Izrek v naslovu pa je le izjava kustosinje v aarhuškem kulturnem muzeju, ki je tako opisala za marsikoga koncert leta. Ženska radovednost me zato ni pustila pri miru, in kar dočakati nisem mogla, kaj je tako šokantnega na

je za spoznanje bolj grenko od našega in rahlo temnejše barve.

Če pivo res zasluži visoko mesto na lestvici sladokusnih užívalcev te pijače (sama ga za Uniona vseeno ne bi zamenjala), pa se hrana lahko skrrije pred našo. Sicer jedo predvsem, kar mi imenujemo "zdrava prehrana", toda tudi zelenjava in ribe na sto in en način ne zmorejo zamenjati telečje pečenke moje mame. Moram pa priznati, da so ljudje "z rahlo povečano telesno težo" v manjšini, ker se enostavno nimajo od česa zrediti.

različnih starosti po vsem svetu. Legoland je nekaj, kar mora človek enostavno doživeti, saj se zdi, kot da je vstopil v popolnoma drug in pravljичen svet. Obiskovalec si lahko ogleda pomajšano izvedbo najbolj znanih gradov, palač, se popelje med slone in tigre, obiše divji zahod, se spusti po divji reki in si nenazadnje ogleda muzej igrač in prikaz statističnih podatkov o tem zabaviščnem parku. Ko smo zapuščali Legoland, smo pred vrati lahko opazovali množice ljudi, ki so si to najbolj znano dansko znamenitost želele ogledati. Mestece Bilund je celo postavilo letališče zraven parka, ker si toliko ljudi želi vsako leto ogledati to svetovno čudo.

**Legoland –
privlačen za majhne in
velike otroke.**

(NE)LEPO VREME

■ Lepo in slabo vreme sta verjetno pojma, ki ju oblikuje osebna presoja vsakega posameznika. Vreme je bilo v času našega obiska po mojem mnenju slabo – pihalo je, rosilo, bilo je mrzlo in oblačno in čeprav se je naš odhod iz Slovenije začel v podobnih vremenskih

razmerah, je bilo to tam še potencirano. Ugotovili smo, da danski vremenoslovci z napovedovanjem vremena nimajo pretežkega dela, vsak dan pač napovejo "vetrovno, delno oblačno z možnimi plohami", pa ne morejo zgrešiti.

■ Vsaka sončna ura pa vesele danske nadebudneže takoj privabi iz zaprtih prostorov in takoj si nadenejo kratke hlače ter veselo tekajo naokoli (pa čeprav je topel pulover ostalim kar dobrodošel dodatek).

CHRISTIANIA

■ Ko so nam Danci govorili o svoji deželi, bi človek sklepal, da je to raj na Zemlji. Kljub temu je v glavnem mestu København nastal predel, kjer živijo ljudje, ki so nezadovoljni z državo. Kdo bi le lahko bil v državi blaginje nezadovoljen?

■ Res je, da mladi z izpolnjenim 18. letom začnejo dobivati državno podporo v višini 2200 DEM, vendar so cene zelo visoke in ker vlada nekakšno splošno mnenje o življenjski ravni, sicer te družba izključi, zato pač ni čudno, da se najdejo nasprotniki sistema.

■ Christiania naj bi bila družba enakih. Ni pomembno koliko zemlje človek ima, vsi plačujejo enako najemnino (prav v tem se kaže neenakost, saj so nekateri

lastniki nekaj hektarov zemlje, drugi pa manjšega vrtička).

■ Toda tudi tu imajo svoje otroške vrtce, frizerja, skupno kopalnico, elektriko, trgovine. Ko smo že pri trgovinah, prav v tem predelu mesta se lahko kupujejo mehke droge kot pri nas na trgu solata. Pogledaš, plačaš, dobiš in greš. Zanimivo pa je, da nam je vodič po tej "deželi enakih" rekel, da oni droge preganjajo, ker nočejo priti na slab glas. Razne "travce, shit" in še kaj pač "niso" droge.

■ Še mnogo stvari je o Danski, ki so se mi vtisnile v spomin. Teden, ki sem ga preživela med ljubeznivimi ljudmi, mi bo ostal v najlepšem spominu. Veliko smo se presmejali, med maturanti, ki smo se prvič srečali na letališču, so vzklicale pristne prijateljske vezi.

■ Vedno pa mi bo v spominu ostal danski ponos na njihovo domovino in na vse, kar je dansko. Čeprav je njihova najvišja gora kar 17-krat manjša od Triglava, je vendarle njihova najvišja. In čeprav sta v trgovini na voljo dva podobna izdelka ter je eden od njiju danski, se bodo odločili za danskega. S spoštovanjem sebe in drugih so si pridobili odlično mesto v Evropi in svetu, to pa je nekaj, kar se lahko, z malce truda, naučimo tudi mi.

Mateja Jemec

**Slovenski maturanti na najvišjem danskem vrhu –
Ejersbarenehøj.**

PO AVSTRIJSKIH ALPAH

Tako, priprave so za mano, sem si rekel, še enkrat na hitro pregledal prtljago na kolesu in se podal na pot. Poln optimizma sem poganjal že po nešteto krat prekolesarjeni cesti do Kranjske Gore. A še predno so se noge dobro ogrele, se je zaslišal čuden zvok izpod kolesa. Preluknjana zračnica – prvič, do zaključka poti je sledilo še pet "gumidefektov", skoraj neverjetno, toda resnično. Po začetnem nezadovoljstvu in zamenjani zračnici sem se podal naprej z mislijo – slab začetek, dober konec. A pred končno epizodo je bilo treba premagati še približno 2000 kilometrov in 20 visokogorskih alpskih prelazov.

Prek Korenskega sedla sem se povzpel proti Avstriji in se za nekaj časa poslovil od lepe slovenske dežele in veliko manj lepih slovenskih cest. Pred mano pa je ležala Avstrija, s svojimi gorami, jezeri in rekami, predvsem pa z lepimi alpskimi cestami in prelazi, pravi raj za vsako kolesarsko dušo.

Do prelaza Felber Tauern je šlo ve po načrtih, tam pa se je prvič zataknilo. Uslužbenci, ki pobirajo cestnino pred tunelom, me niso hoteli spustiti skozi. Ker pa se vrniti seveda nisem hotel, sem si moral izbrati prevoz za tunel. V svojem kombiju so prostor zame in za kolo našli prijazni Bosanci na začasnem delu v Švici. Ko sem hotel izstopiti in nadaljevati, pa niso mogli razumeti moje odločitve, da nadaljujem s kolesom: "Zašto češ, da goniš, ako možeš da se voziš?" Nisem se trudil, da bi jim to razložil, ampak sem se zahvalil za prevoz in oddrvel v dolino.

Jutro sem pričakal v kampu pod prelazom Gerlos. Optimizem, ki sem ga izžareval na začetku dneva, so kmalu zagrnili oblaki in dež, ki je z vmesnimi trenutki sončnega vremena padal vseh dvanajst dni. Pot proti sedlu Kühtai je bila precej idilična. Prav pod vrhom pa je začel pihati orkanski veter, tako da je bil spust v dolino pravo samomorilsko dejanje, vendar brez hujših posledic.

Naslednje jutro se je prvič in tudi zadnjič zgodilo, da je zjutraj, ko sem se podal na kolo, sijalo sonce. Ker so bila sončna obdobja večinoma zelo kratka, sem se kar se da hitro odpravil na Kaunertal. Pot po ledeniški dolini se je vztrajno dvigala. V ozko dolino so se z vseh strani zlivali slapovi in hudourniki, ki so nastajali zaradi topečega se snega, ki je prejšnjo noč pobelil gore. Tudi krave ob cesti so čutile, da se poletje počasi poslavlja in so se nastavljale še zadnjim sončnim žarkom preden jih odpeljejo v dolino. Zvečer sem v kampu v Prützü spoznal kolesarja, ki je prav tako potoval po Alpah. Utrujeni Nемеc je bil po enajstih dneh vožnje tako izmučen, da je naslednji dan odšel proti Innsbrucku, od tam pa z vlakom nazaj domov v Stuttgart.

Po nadaljnjih nekaj dneh vožnje, ko se je pot obrnila že nazaj proti Sloveniji, je bil pred mano še zadnji prelaz, višji od 2500 metrov. Legendarni Grossglockner, prelaz, ki ga naj bi imel vsak kolesar v svoji trofejni zbirki. Vzpon bi se lahko končal precej bolj tragično, kot se je na koncu izteklo. Že pred začetkom klanca je nekaj ur močno deževalo. Proti vrhu Grossglocknerskih vzpetin pa je začelo močno snežiti, tudi temperature so bile zelo nizke, tako da je vzpon postal prava mora. Vendar mi kolesarska trma ni dovoljevala, da bi se ustavil, o vrnitvi seveda ni bilo govora, saj bi bil spust nemogoč. Rezultat tega so bile ozeblina na treh prstih na nogah, ki pa sem jih s pomočjo izkušenega alpinista v koči na vrhu prelaza odpravil.

Tako je bila pot do doma le še stvar rutine, ostalo pa je še nekaj prelazov, s katerimi sem mimogrede opravil.

ŠE STATISTIKA:

Prevozil sem 1900 kilometrov v dvanajstih dneh ali povprečno 158 km na dan, premagal sem 20.000 metrov višinske razlike, na kolesu presedel približno 90 ur ali v povprečju 7,5 ure na dan, prekolesaril sem 21 prelazov, od tega 7 višjih od 2000 metrov, najdaljša etapa je bila 223 kilometrov, materialne izgube pa znašajo tri zračnice in dva plašča.

Prelazi nad 2000 metrov:	Kaunertal 2750 m
	Timmelsjoch 2509 m
	Grossglockner 2505 m
	Franz Josefs Höhe 2365 m
	Staller Sattel 2056 m
	Silvretta 2040 m
	Kühtai Sattel 2020 m

Po lanski poti Mengeš–Zürich–Mengeš, ki sem jo prekolesaril v paru, je letošnja solo vožnja po Avstriji druga kolesarska izkušnja te vrste in upam, da ne zadnja. Za konec se zahvaljujem vsem, ki so mi pri tem pomagali in omogočili to potovanje.

Gorazd Lukan

TORINSKI DNEVI

SREDA, 12. JUNIJ 96

■ Po uspeli torkovi žurki zaspano prikobacamo na zajtrk. Danes razen popoldanske predstavitve iger nimamo obveznosti. V miru lahko napišemo razglednice svojim sponzorjem in domačim, ostane pa še dovolj časa za potep po mestu. Pri raziskovanju torinskih lepot in tržišča naletimo na Portugalce, ki so zelo očitno še malo potrenirali.

■ Tudi z ostalimi ekipami se srečamo le tako, mimogrede v mestu, saj smo v različnih hotelih in za navezovanje novih mednarodnih stikov ni prave priložnosti. Popoldan se pri odhodu na demonstracijo iger prvič pobljše srečamo s svojimi tekmeci. Vsi se sprašujemo, kdo od nas bo zbral dovolj moči in sreče za petkovo zmago. Mi stavimo predvsem nase in na našo maskoto Mengota, ki nam je že na Malti prinašal srečo. V bus se natrpamo skupaj s Švicarji in že drvimo iz Torina, kjer je postavljen "ring" za naše boje.

■ Tekmovašišče v čudovitem parku Stuppinigi je zelo barvito. Vendar ne utegnemo dosti občudovati dvorcev okrog sebe, saj si vsaka ekipa že skuša najti čim boljšo pozicijo za ogled prve predstavitve iger. Marsikaj, kar prej nismo mogli razbrati iz skopega opisa, ki so nam ga poslali s televizije, nam je tu postalo jasno. Igre se vrstijo, tekmovalci in naši spremljevalci pa si skušamo zapomniti čim več in že poiskati boljše rešitve za izvedbo od naših demonstratorjev. Roman po najboljših močeh snema dogajanje, saj razen kapetanov nihče ne sme na tekmovalno ploščad, tribuna pa je za snemanje kar precej oddaljena.

■ Po predstavitvi iger sledi prijava tekmovalne ekipe. Kocka je padla! Frenki se po vrnitvi izgubljenega sina Mačota

odloči, da bo od naših pravih moških v rezervi Pišo. Tako vse, razen Pišota in Tanje, zamarkirajo s plastičnimi zapestnicami. Na njih so zapisane številke, po katerih nas bodo sodniki prepoznavali na tekmi. Ko oštevilčijo še zadnjega trpina, je vse nared za žrebanje.

■ Na zabavi, ki sledi, si izmenjamo darila in spominčke z ostalimi ekipami. Italijanki Ani Rosi pa to očitno ni dovolj, takoj nam skuša zapечат Pajota. Pajo v prvih trenutkih ni dozeten za italijankine čare, dokler ga ta ne izzove v šprintu na 100 metrov. Na žalost sta morala tekmo zaradi zabave odložiti.

■ Zato pa smo vsi ostali že v naslednjem trenutku tekli za Mengotom, ki nam ga je nekdo skušal odnesti. Ampak res samo poskušal, saj smo zadevo hitro spravili v red! Bolj kot zabava nas je tisti trenutek mikalo izvedeti rezultate žrebanja. Firbec nas je pasel do večera, potem pa se nabutamo v sobo našega coacha in tiho premlevamo svojo nadaljnjo usodo. Žreb kar ugoden! Celo sami bi težko izdelali boljšo kombinacijo! Zdaj pa spat!

ČETRTEK, 13. JUNIJ 96

■ V četrtek, dan pred tekmo, imamo dopoldan kostumsko probo. Vsak dobi pinki pajaca, preko katerega potem probavamo različne kostume. Vse je prirejeno tako, da je slačenje in oblačenje lahko čim hitrejše. Za razliko od Malte nas tu kostumi navdušijo, pa čeprav nas bodo kasneje kar dobro ovirali na tekmi. Če nam ne bi prav izrecno prepovedali, bi si vsak z vesejem prinesel kakšen del te blesteče garderobe domov.

■ Po vrnitvi v hotel si ogledamo kadre, ki jih je Roman posnel na demonstraciji. Naredimo pravi bojni posvet. V vroči

debatni čas tako hitro mineva, da komaj utegnemo skočiti na kosilo do "kitajčka", potem pa spet dirkamo na bus in na generalko.

■ Roman s kamero spet beleži vse od ogrevanja dalje. Teče nam kot namazano in na generalki zmagamo! Zelo dobro izhodišče za tekmo in hkrati potrdilo, da smo dobro trenirali. Naslednji dan si želimo le, da bi še enkrat ponovili rezultat.

PETEK, 14. JUNIJ 96

■ Petek, samo da ni trinajsti! Že pri zajtrku je čutili rahlo nervozo, nekako nam ne tekne kot prejšnje dni. Dopoldan še zadnjič premeljemo svojo taktiko pri posameznih igrah. Po pregledu posnetka z generalke ravno poslušamo še zadnja navodila našega coacha Frenkija, ko vletijo televizijci Neli, Dušan, spiker Hugo (Grega) in slovenska sodnica Lea. Tudi Trefaltov Mitko je že prispel nazaj v Torino in se je pridružil naši delovni seji. Razložijo nam zadnje spremembe iger, dobimo zadnje odgovore na svoja vprašanja. Izvemo vse, kar se je dalo izvedeti, od zdaj naprej pa gre zares!

■ Še pred koncem bojnega posveta se od nekod vzamejo ata župan, kar pomeni, da so tudi naši navijači godbarji že prispeli. Pred hotelom naredijo pravo balkansko razpaljotko, ljudstvo raja in pleše. Na žalost jim moramo pobegniti h kitajčku še na zadnjo porcijo riža, ker se odhod na tekmo nezadržno bliža. Ob sedmih že odhajamo. Ne v boj, v me-sarsko klanje, saj bo šlo za vsako točkico! Na že znanem prizorišču nas spet pozdravi godba, naši zvesti navijači. Ni vrag, da ne bomo dali vse od sebe!

Varna pot

Kar nekaj časa se je v meni nabirala jeza, nato strah in končno sem zbrala pogum, da vam pišem.

Ves čas počitnic, razposajenosti, dopusta ter vsega, kar spada zraven, sem s strahom opazovala cesto. Cesto, po kateri vsak dan hodimo, se vozimo, kraj, kjer so naši otroci. Avto sem, avto tja, hrup motorjev, otroci 12, 13-letniki s polno hitrostjo, brez čelad, s sklonjeno glavo na motorju po sredini ceste. Groza me je obšla, strah, kdaj bo počilo in nenazadnje me je morilo vprašanje, kako so prišli do motorjev. Cesta Mengeš-Loka je obupna. Pred časom so na začetku Loke postavili znak za zoženje ceste malo pred "Bife Ilonka" – na žalost ga nihče ne vidi. Ko se na tem istem mestu srečata dve vozili s polno hitrostjo, me obide zona.

S strahom sem pričakovala prvi šolski dan, mojega in vseh drugih otrok. Koliko pasti in koliko strahu? Samo starši občutimo strah, gledajoč na ure v naših službah, z mislimi pri našem otroku, kako je prišel in, ali je sploh prišel v šolo! Pri Pošti bi skoraj moral hoditi po zraku, da bi prišel mimo. Pa vendar tudi naši občinski gospodje parkirajo svoje konjičke kar lepo na pločniku.

Dragi gospodje na občini, prosim vas, zavoljo naših in vaših otrok, zavoljo vseh, poskrbite za varno pot, storite kaj za našo mladino.

Mogoče vas moje pismo ne bo ganilo, vendar meni kot materi in vsem drugim bi storili veliko – pa četudi bi postavili "ležeče policaje", kot so to npr. storili Kamničani, da zavarujejo otroke in s tem vse nas! Z mislijo, da boste poskrbeli za varno pot naših otrok vas toplo pozdravljam.

Žalostna mamica

Javni poziv

Ministrstvu za promet in zveze,
Javnemu tožilcu RS,
Glavnemu republiškem inšpektorju.

Ogoljufali in prevarali so nas

Dir. Slovenskih železnic – Marjan Rekar

Direktor Kambusa – Tone Zlatnar

Županja Domžal – Cvetka Oražem

Župan Kamnika – Tone Smolnikar

■ V javnih izjavah po podpisu pogodbe o skupni vozovnici in uskladitvi prevozov Kamnik-Ljubljana-Kamnik ste dejali, da ste s podpisom pogodbe:

■ Zboljšali kvaliteto prevozov – dejansko ste jih poslabšali, saj je železnica ukinila vse prevoze ob sobotah in nedeljah, avtobusni prevoz se ni povečal. V avtobusih se je posebno ob konicah povečalo število potnikov, za kar vaši avtobusi niso primerni.

Prevažate nas kot živino!

■ Enotna vozovnica je v povprečju cenejša – v resnici se je cena za železniško vozovnico povečala za 70%, iz 135 na 230 SIT.

■ Uvedli ste enake prodajne pogoje, kot so bili prej na železnici – v resnici je prej veljala vozovnica 1 mesec, sedaj le en dan.

■ Podpisali ste monopolno pogodbo, ki je lažnjiva in ogoljufali svoje potrošnike, saj je pogodba enostranska, le v vašo korist. Taka pogodba je po mednarodni konvenciji in zakonu o obligacijah nična. Župana občin Kamnika in Domžal nista zastopala interesov svojih občanov, saj take pogodbe ne bi podpisala za svoj račun, pa če sta še tako neumna. Sta pa dokazala, da sta zvesta stara režimska pripadnika, ki jima monopol in enoumje

še ni šlo iz glave. Volivci tega ne bomo pozabili.

■ Naslovnike javno pozivamo, da takoj ukrepajo v skladu s svojimi pooblastili in razveljavijo pogodbo ter ukrepajo v skladu s pozitivno zakonodajo.

■ Inšpekcijske službe naj poostrijo nadzor nad prevoznimi sredstvi, pogoje, opremo in delovanje naprav, merjenje zraka, obrnjenje vozil, na železnici pa znanje slovenskega jezika in kontrolo kajenja.

■ Župana Kamnika in Domžal naj nemudoma javno razpišeta in podelita koncesije privatnim prevoznikom, ki bodo kvalitetno in cenovno prav gotovo konkurenčni. V nasprotnem primeru naj tako odstopita, ker ne zastopata interesov svojih občanov.

■ Železnico pozivamo, naj preide na prejšnji vozni red in cenik. Če tega ne boste storili, pozivamo potnike na popoln bojkot storitev obeh prevoznikov.

*Skupina dnevnih prevoznikov
v Ljubljano*

*Gravec Alino
Plevel Franc
Toučka Flerin
Kera Leopold
Vesil Jan*

Odprto pismo ravnatelju OŠ Mengeš, gospodu Liparju

■ Dejstva, da je dvigalo na OŠ Mengeš nujno potrebno, se jasno zavedam, saj sem bila lansko šolsko leto razredničarka 4. b razreda, v katerem je bil tudi Jure. Vem tudi, da Jure ne bi mogel nadaljevati šolanja na naši šoli, kar bi bilo zanj veliko razočaranje. Verjetno pa je marsikdo ob prebiranju vašega prispevka v septembrskem Mengšanju pomislil, da sem brezsrčen "zmaj", ki je proti gradnji dvigala. Ker ste me javno napadli menim, da se imam pravico na enak način tudi braniti, oziroma zadevo pojasniti.

■ Učiteljica sem že 20. leto. Ne trdim, da sem nekakšna super učiteljica, a otroke in delo z njimi imam rada. Veliko generacij, bolj ali manj uspešnih učencev, je šlo skozi moje roke in moje srce in vsaka je pustila v njem delček sebe. Na mojo humanost do sedaj ni še nihče trkal, ne učenci, ne njihovi starši, ki bi bili do tega lahko upravičeni.

■ Vi, gospod ravnatelj, pa mene in mojega dela sploh ne poznate, ne veste, kakšna sem kot človek, ali sem dobra ali ne. Zato vam ne dovolim, da s prstom kažete na mojo humanost. Menim, da jo imam dosti več, kot jo boste vi kdaj imeli. Pri delu v razredu sploh ni mogoče biti nehuman. Ne obnese se niti narejena humanost, humanost na zunaj, ki jo predvsem učenci takoj začutijo. To je vrednota, ki jo imaš ali je nimaš, ne moreš je enkrat imeti, drugič pa ne.

■ Z Juretom sem preživela 35 tednov, 4 do 5 šolskih ur na dan in mu pomagala, da se je počutil med sebi enakimi. Precej ur sem pomagala tudi pri srečolovu na humanitarni prireditvi "Za dvigalo v OŠ Mengeš" Ali to za vas ni humanost?

■ Veliko ste naredili, da dvigalo na šoli bo. O tem nisem in tudi danes ne dvomim. Da pa "nekaj smrdi", kot ste zapisali, oziroma, da delate, kot se vam zdi prav, pa menim še danes. Vi, kot varuh zakonitosti na šoli, ste dolžni spoštovati in se držati zakona, še zlasti v primeru, ko gre za denar, ki ga prispeva vsa družba. Če se je na razpis, objavljen v Uradnem listu RS, prijavilo pet neustreznih ponudnikov, bi morali razpis ponoviti. Na to sem vas tudi opozorila. Ne verjamem, da bi se zaradi tega, sicer pravilnega postopka, gradnja zavlekla. Vendar vi ne dovolite, da bi vam nekdo, v tem primeru govorim o sebi, kratil pravico, da o vsem odločate in da imate vedno prav. Zakaj se podjetje Limab ni odzvalo na uradni razpis? Zakaj jih niste pozvali, naj to storijo, če je bila njihova ponudba tako ugodna in bi prihranili toliko in toliko denarja? Ali je bila ta najugodnejša ponudba dana šele po odpiranju zakonsko pravilno prispelih ponudb? Menim, da ste napako naredili vi, sedaj pa s prstom kažete na nekoga drugega.

■ Moje "jezikanje" me je drago stalo. Prepričana sem, da me prav zaradi tega niste pustili v letno šolo v naravi, čeprav sem učence učila celo šolsko leto in bi bila šola v naravi nekakšen prijeten zaključek šolskega leta. Vendar se vam ni zdelo vredno niti obvestiti me o tej vaši nameri. Povsem slučajno sem zanj zvedela tri dni pred odhodom v Baško. Kot ste zapisali, dvigalo bo "zahvaljujoč ljudem z dobrim srcem in občutkom za človeka". Sama se imam za takega. Kaj pa vi, gospod ravnatelj?

Nada Javb

Zahteva za varstvo zakonitosti in enakopravnosti

Spoštovani gospod Per,

kot predsednik volilnega štaba in občinskega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije za področje Občine Mengeš Vam posredujem zahtevo za varstvo zakonitosti in enakopravnosti v zvezi s plakatiranjem na velikih oglasnih panojih (jumbo plakati) v Občini Mengeš.

Združena lista socialnih demokratov (ZLSD) in Liberalna demokracija Slovenije (LDS) sta v soboto, 12. oktobra 1996 namestili vsaka po en veliki plakat z volilno propagandnim sporočilom. Znano Vam je in večkrat smo opozarjali na nezakonitosti teh treh plakatnih mest – in to pred samo občinsko stavbo, ki niso postavljeni v skladu s sprejetim odlokom o postavljanju in upravljanju objektov za nameščanje reklam in plakatov ter o nameščanju in ravnanju z reklamnimi plakati na območju Občine Mengeš. Več kot pol leta, kljub opozorilom, nihče ni ukrepal: ne svetniki, ne odbor za infrastrukturo in ne Vi kot odgovoren za spoštovanje občinskih odlokov, to je za zakonitost. Za to ni nikakršnega opravičila. Nesramnost in ignoranca je z namestitvijo plakatov na velike plakatnike, ki so postavljeni nezakonito in tudi niso v razrezu plakatnih mest, preseгла vse meje.

Zahtevam Vaše takojšnje ukrepanje za zagotovitev spoštovanja občinskih predpisov in sklepov in za spoštovanje zakona o volilni kampanji. V zakonskem roku zahtevam pisni odgovor o ukrepih, ki ste jih uvedli. Pričakujem odstranitev ali legalizacijo velikih plakatnih mest v skladu z odlokom in zagotovitev enakopravnosti organizatorjev volilne kampanje v skladu z zakonom o volilni kampanji in pogoji uporabe plakatnih mest, ki ste jih objavili v Gorenjskem glasu 23. septembra 1996. Zahtevamo objavo tudi v glasilu Mengšan in obravnavo zadeve na prvi seji sveta Občine Mengeš.

Lep pozdrav!

**Predsednik OO SDS Mengeš
mag. Tomaž Štebe, dipl. inž.**

Raziskovalni projekt

Celostni razvoj športa v Občini Mengeš

Odgovor na članek gospoda Jožeta Mlakarja v Mengšanu,
Mali srpan, str. 50 – 52.

Mengeš, 10. 10. 1996

Še zadnjič se oglašam v zvezi z večmesečno polemiko o raziskovalnem projektu Celostni razvoj športa v Občini Mengeš.

Tokrat predvsem v imenu in zaradi športne stroke in znanosti, ki si po mnogih letih "kraljevanja" raznih "kvazi strokovnjakov" in "najboljših poznavalcev športa" ter vseh njegovih različic – športne vzgoje, vrhunškega in rekreativnega športa – resnično zaslužita. Zaslužita, da ju vodijo strokovnjaki, raziskovalci in znanstveniki, ki so z zaključkom dodiplomskega, podiplomskega oz. specialističnega študija na Fakulteti za šport v Ljubljani ter z delom v praksi dokazali, da to znajo, hočejo in zmorejo. **Nobenega od naštetih študijev na Fakulteti za šport v Ljubljani ni končal gospod Jože Mlakar.** Njegovo strokovno področje, za katerega ima ustrezno izobrazbo, je povsem drugo. **Pa vendar ga to ne moti, da ne bi svojih sodb in ocen o raziskovalnem projektu na področju športa "argumentiral" kot "strokovnjak".** Nihče ne oporeka temu, da je dolgoletni amaterski delavec in potemtakem poznavalec mengeškega športa, vendar to še ni opravičilo in razlog, da z amaterskim znanjem (oz. z znanjem laika) posega na strokovno področje, za katerega nima ne visokošolskih in ne akademskih kvalifikacij. Nikoli ni bil raziskovalec, nikoli se ni ukvarjal s preučevanjem posameznih problemov na področju športa nasploh in ne na nobenem ožjem področju športa, kamor spada tudi športna rekreacija oz. njena akcijska različica "šport za vse". **Stroko spremlja le amatersko, to pa danes za njen razvoj in napredek že zdavnaj ni več dovolj.**

Gospod Jože Mlakar je sicer zgleden amaterski delavec, ki jih slovenski šport potrebuje, vendar tako, da le-ti delajo v timu visokokvalificiranih strokovnjakov in ustrezno izobraženih športnih kadrov. Ti namreč vedo, kako se v okviru ekspertnega modeliranja pri posameznih športih vodi zahteven trenajni proces za doseganje vrhunskih rezultatov in poznajo fiziološke, psihološke, sociološke in druge zakonitosti, ki so potrebne za končni uspeh, zlasti mladih tekmovalcev. Prav tako vedo, kako poteka zahteven športnorekreativni transformacijski proces za različne kategorije prebivalstva, vse od predšolskega obdobja, preko obdobja šolanja in zrelosti do pozne starosti.

Vedo tudi, kako se skupaj v timu z zdravnikom vodi programiran zdravstveno-preventivni-rekreativni oddih, ali pa šport-

norekreativni transformacijski proces v okviru rehabilitacije funkcionalno oviranih. Ne bom našteval dalje. **Za vse to in še za marsikaj drugega na področju športne stroke in znanosti gospod Jože Mlakar ni ne kvalificiran ne habilitiran in ni usposobljen.**

Lahko je funkcionar na področju športa, lahko je "manager", lahko je predsednik ali upravljaec Partizana Mengeš, lahko je predsednik športne zveze, vendar ne more opravljati del in nalog, za katere se zahteva oz. je potrebna **ustrezna visokošolska izobrazba. Nasilja nad športno stroko, ki ga ne najdemo na nobenem drugem strokovnem in znanstvenem področju v slovenskem prostoru, ne izvaja le gospod Jože Mlakar v Mengšu, takih je v Sloveniji žal še mnogo. Mnogo preveč!**

Samoumevno je, da zdravstvene ambulante v posameznih krajih vodijo za to usposobljeni splošni zdravniki, da kirurgi vodijo operativne posege, da se pediatri ukvarjajo z zdravstvenimi problemi otrok, da advokati in notrari vodijo pravne posle, da arhitekti načrtujejo izgradnjo posameznih naselij in vodijo ustrezne projekte itd. Nihče od amaterjev ali laikov ne posega v njihovo delo. Nikoli ni in nikoli ne bo. **To, da so poklicne naloge na področju športa opravljali amaterski delavci (ponekod jih žal še vedno), brez vodilne vloge poklicnih kadrov oz. fakultetno izobraženih strokovnjakov, je bila v Sloveniji ena največjih zmot. Še zlasti velja to za področje športne rekreacije.**

Gospod Jože Mlakar in njemu podobni sicer povedo, da so amaterski delavci na področju športa, vendar si nenehno prizadevajo, da bi opravljali profesionalne oz. poklicne naloge, za katere nimajo ustreznih strokovnih kvalifikacij. Vendar jih kljub temu opravljajo, in ne le v Mengšu. Zato naj vsem tistim, ki v Mengšu mislijo in delajo na področju športa tako kot gospod Jože Mlakar, povem, da naj v imenu razvoja in napredka tega pomembnega človekovega področja prepustijo strokovno delo za to usposobljenim strokovnjakom.

AMATERJI NAJ OPRAVLJAJO AMATERSKA DELA, STROKO PA NAJ VODIJO ZA TO IZOBRAŽENI STROKOVNJAKI.

Osebno poznam amatersko delo gospoda Jožeta Mlakarja bolj, kot on pozna moje poklicno-strokovno delo. Če bi ga poznal

oz. cenil, bi me že zdavnaj oz. pred 10 leti povabil k sodelovanju v Partizan Mengeš, ki kliče po prenovi, pa tega ni storil. Samo on ve, zakaj. Kot nosilec raziskovalnega projekta sem mu predlagal razgovor. Ta naj bi, tako sem upal, omogočil, da bi se raziskava umestila v življenjski prostor Mengša in v njegovo okolje in predvsem preko II. III. faze uresničila v praksi. **Za razgovor ni nikoli našel potrebnega časa. Očitno se je odločil drugače in izbral drugo pot.**

Na njegovo pisanje, v katerem med drugim "secira" raziskovalni projekt, ne mislim direktno odgovarjati, ker to niso ocene strokovnjaka in potemtakem nimajo strokovne vrednosti. So pač izražena mnenja amaterskega strokovnega delavca. Sicer pa sem enemu od gospodov in "strokovnjakov" s področja športa, ki so se vključili v polemiko v zvezi z raziskovalnim projektom, že odgovoril. Žal ni hotel ali pa zaradi neustrezne strokovne izobrazbe s področja športne stroke in znanosti, preprosto ni mogel razumeti. **Domnevam, da tudi gospod Jože Mlakar mojih strokovno utemeljenih in argumentiranih odgovorov ne bi hotel ali pa ne bi mogel razumeti.**

Na različnih tečajih pridobljeni amaterski nazivi pač ne morejo nadomestiti štiriletnega poglobljenega študija na Fakulteti za šport ali specialističnega oz. podiplomskega študija, ki se zaključijo z diplomo oz. z ustreznim delom. Naj pa le dodam, da imam tudi sam za seboj več desetletij strokovnega (ne le amaterskega) dela na področju športa oz. športne rekreacije in precej tega tudi v Partizanu Križe pri Tržiču, v prejšnjem Partizanu Slovenije, v Partizanu bivše Jugoslavije, v bivši Zvezi telesnokulturnih organizacij slovenije in v Športni zvezi Slovenije, v Športni Uniji Slovenije, v Zvezi paraplegikov Slovenije, v Zvezi za rekreacijo in šport invalidov Slovenije in v mednarodnih organih na področju športne rekreacije – v ELRI – Evropski zvezi za šport in prosti čas, v ICSSPE – Mednarodnem komiteju za šport in prosti čas, ki deluje v okviru UNESCO in v drugih organizacijah in organih.

V enem izmed svojih prispevkov v Mengšanu sem zapisal, da bi bilo smiselno združiti vse strokovne potenciale na področju športa v Občini Mengeš, tako amaterske kot profesionalne z obeh bregov Pšate. Zdaj ne mislim več tako. Bomo pač ostali vsak na svojem bregu. S podajanjem mengeške športno-raziskovalne žogice in s polemiko o tem, zakaj naj se raziskuje, kaj naj se raziskuje in kako, da bo mengeški šport v praksi napredoval v dobro ljudi in kraja, sem zaključil, vsi pa, ki mislite enako kot gospod Jože Mlakar, se ta "ping-pong" lahko igrate dalje.

PA SREČNO MENGEŠKI ŠPORT, KAKRŠEN KOLI ŽE SI ALI BOŠ!

Dr. Herman Berčič

Delovanje iz teme

■ Gospod Štebe, predsednik OO SDS Mengeš oziroma predsednik Podjetniškega združenja Mengeš in predsednik glavnega organizacijskega odbora ter odgovorni za celotno organizacijo minule prireditve ob Dnevu državnosti, se je v prejšnji številki Mengšana razhudil na zapis, ki ga je objavila LDS Mengeš v julijskem Mengšanu. V povsem miroljubni in kulturni maniri smo objavili mnenje o omenjeni praznični prireditvi v naši občini. Razviden je naš pozitiven pogled na celotno prireditev, potarnali pa smo nad slavnostnim govornikom, sicer zaslužnim za slovensko osamosvojitve na vojaškem področju, ki je govor, po našem mnenju, prikrojil nekoliko preveč dnevnopolitično, pa še, da je bila to proslava ob državnem prazniku, torej za vse zdržavljane in ne le za pristaše ene politične opcije.

■ Gospod Štebe ni bil dovolj natančen pri odgovoru oziroma pojasnilu. Pravi, da je bila odločitev o vabljenem svečanem govorniku sprejeta skupno, nikakor pa ne pove, kaj misli s to besedo, trdi tudi, da smo pri soodločanju o govorniku imeli možnost sodelovati!?

■ Člani našega odbora seveda nismo sodelovali pri izbiri govornika niti nismo imeli možnosti za to. Tudi trditev, da je glavno besedo imelo KD Franc Jelovšek in vodstvo Občine Mengeš z županom in predsednikom Občinskega sveta na čelu, ni točna. Kot nam je znano, župan ni sodeloval pri izbiri govornika. Ali je torej vodstvo občine, po mnenju g. Štebeta, le predsednik oziroma prvi med enakimi v občinskem svetu, drugače pa njegov strankarski sodelavec ali morda še kdo drug? Glavno besedo je po vsej verjetnosti imel on sam, saj navaja, da je bil kot predsednik glavnega organizacijskega odbora, odgovoren za celotno organizacijo in izvedbo! Slovesnost ob državnem prazniku je bila občinska (pokrovitelj je bila Občina Mengeš), zato bi bilo prav, da občina oziroma njeni izvoljeni predstavniki sodelujejo pri povabilu gosta oziroma zunanje svečanega govornika, v kolikor se je organizator odločil, da ga uvrsti v program.

■ Gospod Štebe povsem vam verjamemo, da ste srečni in ponosni, da živimo v samostojni državi Sloveniji, toda menda si niste vzeli ekskluzivno pravico v svojem kraju odločati ali določati, kdo morda nima pravice gojiti domoljubnih čustev do naše države Slovenije? To je vendar država vseh Slovencev, tudi tistih, ki niso pripravljeni kar naprej mahati s strankarskimi zastavicami ali imajo o strankarski politiki kritično mnenje. Radi se namreč sklicujete na demokratična načela, torej jih morate upoštevati v celoti.

■ Gospod Štebe je zadel "žebljico na glavico" (v svojem stilu zabijanja žebljeve, seveda) z navedbo, da smo v našem prispevku zapisali zastrašujoč zadnji stavek, ki da je tudi izjemno demagoški, in sicer, da si bo OO LDS Mengeš prizadevala, da do takih primerov ne bo več prihajalo. To pač pomeni, da si bomo skupaj z drugimi političnimi in oblastnimi subjekti prizadevali ustvariti odnose, ko bomo tudi odločitve o slavnostnih govornikih na državnih proslavah zares sprejemali skupno. Kaj je v tem zastrašujočega? Gospod Štebe? In demagogija? To je vaš problem, kajti vi zavajate javnost, kot se temu pojmu reče po slovensko.

■ O tem, da g. Štebe obvlada posebno taktiko političnega delovanja, priča tudi nemoč, nestrpnost, strah ali želja delovati iz teme. Mar ne polemizirate s politično stranko, ki je po vseh pravih demokratičnega političnega delovanja pridobila zaupanje četrtnine volivcev v občini, ki povsem javno pravzaprav "v sončni svetlobi" razglašča svoja stališča in predloge in si prizadeva za uresničitev svojega programa v prid vseh Mengšanov? Ko gre za interese naše občine ali druge skupne interese, je naša stranka v občinskem svetu vedno sposobna najti skupen jezik in podpreti stališča drugih. Za tako delovanje so potrebne povsem drugačne lastnosti, kot nam jih očita g. Štebe.

■ O tem, da se g. Štebe občasno povsem izgubi in daje videz, kot da nas strašijo neki strahovi iz teme (v temo je sicer stlačil nas), priča besednjak in slog njegovega članka o kozlovskem parlamentiranju (Mengšan, September 1996, strani 16 in 17). Pričakovali bi preudaren zapis razsodnega političnega liderja, še posebej, ker je namenjen domači javnosti. Tako pa beremo panflet slabše vrste. Pred očmi se ustvarjajo apokaliptični prizori: razsulo, propad, uničenje. Nikjer svetle točke. Gorje ti Slovenija? In to samo zato, ker Državni zbor ni ubogal njegove stranke glede datuma razpisa volilnih referendumov.

■ Ko bo ob kaki primerni priložnosti narejen pregled piscev za Mengšana, bo gospod Štebe zagotovo med najplodovitejšimi. Pa ne navadnih, ki pišejo o zgodah in nezgodah mengerskega vsakdanjika. Njegovi prispevki so nekako zažigalni in polni eksplozivne moči (te besede smo namerno uporabili, da bo g. Štebe dobil istočnico za članek v naslednji številki Mengšana, kako ima LDS Mengeš saboterske in zažigalne namene, ve se zakaj) bralcu se zdi, da bere kriminalko.

■ V OO LDS Mengeš v naslednjih številkah občinskega glasila nimamo več namena polemizirati o zadevah, ki niso produktivne za kvaliteto življenja v občini, ker hočemo svojo energijo in znanje usmeriti v demokratično soočenje mnenj in strokovnih argumentov, ki bodo dejansko pripomogli k boljšim odločitvam pri razvoju naše lokalne skupnosti.

Občinski odbor LDS Mengeš

Hvala vam, Alpski kvintet!

Biti 30 let na samem vrhu narodnozabavne glasbe, pomeni samo eno, ogromno dela, povezanega z ljubeznijo do glasbe. Člani ansambla Alpski kvintet z gosti so se z zaključnim koncertom 13.9.1996 poslovili od svojih zvestih poslušalcev v prepolni dvorani Kulturnega doma v Mengšu.

Številni domačini, drugi prvaki narodnozabavne glasbe, prijatelji iz bližnjih in daljnjih krajev Slovenije in celo iz tujine smo preživeli večer, ki se ga bomo še dolgo radi spominjali. Z usako pesmijo se nam je predstavil eden izmed članov, s tisto, v kateri še posebno pride do izraza njegovo mojstrsko obvladovanje instrumenta ali pevška posebnost obeh pevk in pevca. Vsak zase daje ansamblu nekaj posebnega, vsi skupaj pa zazvenijo v poseben zven, po katerem spoznamo Alpski kvintet.

Program je povezovala Betka Šubelj, brez katere ne bi bilo tisto pravo. Paša za oči je bila lepo, nevsiljivo, s kančkom simbolike opremljena odrska scena, ki so jo pripravili Anton Benda, Peter Krušnik, Hribar in Marjeta Šuštar, ki je prispevala cvetje. S pravo umetnostjo priprave hrane se je izkazalo gostinstvo Jožeta Pera, izdelke je prispevala tudi mesarija Arvaj in Pivovarna Union, ki je skrbela, da gostje niso bili žejni.

Gorenjski glas in Radio Ognjišče sta bralce in poslušalce obvestila o koncertu. Hvala Vam Alpski kvintet in vsem sponzorjem v imenu številnih duševno prizadetih mladostnikov, za katere skrbimo v društvu Sožitje Mengeš, saj ste nam poleg dobrodošle finančne pomoči, da ste nam namenili izkupiček tega koncerta, izkazali tudi sopošтовanje do našega dela.

Za društvo Sožitje Mengeš, Silva D.

Predsednica društva Sožitje iz Mengša, Vera Juhant, se je zahvalila Alpskemu kvintetu.

EKOLOŠKO-KULTURNI NEKADILSKI FESTIVAL SLOVENIJE

Pod geslom "Ne kadimo – zdravo živimo" je bil v Mengšu 20. septembra 1996 ekološko-kulturni nekadilski festival Slovenije s kulturnim in pestrim sporedom. Festival je potekal pod pokroviteljstvom Občine Mengeš in s podporo Ministrstva za zdravstvo Republike Slovenije.

Pozdravni nagovor je imel mengeški župan gospod Janez Per. Sledili so nagovori gostov in prirediteja ob tednu boja proti kajenju. Za zabavni del so poskrbeli otroci iz raznih krajev Slovenije.

- ✿ Osnovna šola Bogojina se je predstavila z nastopom folklorne skupine in s skečem v domačem narečju.
- ✿ Učenci iz Osnovne šole Krašnja so se predstavili z nastopom plesne skupine z žogami in z recitacijami.
- ✿ Društvo nekadilcev Ljubljana Center se je predstavilo z dejavnostmi, kako se odvadimo kajenja, ki škodi našemu zdravju. Društvo nekadilcev Slovenska Bistrica pa je poslalo na festival dva mlada harmonikarja, ki sta navdušila gledalce.
- ✿ Društvo "Mladi in tobak" iz Maribora je poslalo na festival mlade glasbenike, ki so najlepše izvajali svoje točke.
- ✿ Društva nekadilcev iz občin Mengeš, Domžale, Moravče in Lukovica so se predstavila z recitacijami o škodljivosti kajenja, s pevskimi zbori in folklorno skupino.
- ✿ Društvo nekadilcev Ptuj je s svojimi člani izvajalo skeč v domačem narečju, nastopili so tudi kurenti.
- ✿ Karate klub Ljubljana Domžale nam je pokazal zanimivo točko v svojem programu.
- ✿ Društvo nekadilcev Ljubljana Šiška je nekadilski festival pozdravilo z geslom "Ne kadimo, zdravo živimo".
- ✿ Ob koncu programa so nastopili gojenci plesne šole Bolero, državni prvak v hip-hopu s soplesalci in ljubljanske mažoretke. Nastop je omogočila Zveza društev nekadilcev Slovenije.

Vsem organizatorjem se po tej poti pristrčno zahvaljujem za res kvalitetno prireditev, še posebno dr. Krstiču in učenki Katarinci, ki je bila napovedovalka.

Pristrčna hvala vsem!

Danica Zidarič

Kdor krade, tudi laže

Že nekoliko starejša samska gospodična zasliši v stanovanju čudne šume. Vstane in gre pogledat, kaj to je. V dnevni sobi zasači vlomilca. Ta ji zagrozi, naj bo tiho, sicer jo bo posilil. Kljub grožnji gospodična močno krikne, vlomilec se prestraši in zbeži. "Saj sem vedela, tisti, ki krade, tudi laže," vzklikne razočarana gospodična.

Nisem padel na glavo

Na stopnišču parlamenta se spotakne obiskovalec. Minister je čisto blizu in mu priskoči na pomoč.

Ko ga pobere, se pošali: "Zdaj boste morali voliti mojo stranko."

"Gospod minister, jaz nisem padel na glavo, ampak na hrbet."

Med poslanci

"Ali je res, da ste za svojega sodelavca iz stranke, za cenjenega gospoda izjavili, da je popoln idiot."

"Čista laž! O strankinih skrivnostih nikoli ne govorim."

P KATALOŠKA PRODAJA NA INTERNETU

knjige, ljubezenski pripomočki, zeliščni proizvodi, igrače, računalniške igre, koledarji, rokovniki in voščilnice za leto 1997, poslovna in promocijska darila ...

<http://www.podgorsek.si/>

**RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER**

Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale

ZAČETNI TEČAJ (25 ur):
DOS, WINDOWS,
WORD FOR WINDOWS,
EXCEL (20 ur)

AUTOCAD, CORELDRAW, TANGO...

713-660

Tečajji potekajo v dopoldanskem in popoldanskem času!
Študentom, dijakom in brezposelnim priznamo 20% popusta!

Zahvala

*Ob boleči izgubi naše drage
žene, matere in sestre*

LJUDMILE MUŠIČ

*se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom,
prijateljem in vsem,
ki so jo pospremili na njeni
zadnji poti.*

*Zahvaljujemo se Loškemu Zvonu
in cerkvenemu pevskeemu zboru.*

*Hvala vsem za podarjeno cvetje
in sveče ter za izrečeno sožalje.*

*Zahvala gospodu župniku Mateju
Zevniku za lepo opravljen po-
grebni obred.*

Vsem pristrčna hvala!

Vsi njeni.

*Saj ni možno, da
Te ni, čeprav tvoj
glas se več ne sliši
beseda Tvoja v nas
živi, za vedno boš
med nami Ti.*

Obletnica

IGNAC LEVEC

roj. 1954

*Ni ure, dneva in noči,
povsod si navzoč,
zato se spominjamo prve
obletnice Tvoje prezgodnje
smrti.*

*Zahvaljujemo se vsem, ki obisku-
jete njegov prerani grob, mu
prižigate sveče in postojite v nje-
gov spomin.*

Hvala vsem!

Njegovi najdražji.

Vabilo

Župnijska karitas Mengeš se veseli dokončanja prenovitvenih del pri Kašči, saj se bo naslednji mesec lahko preselila v prostornejše in lepše sobe. Poleg skladiščnih prostorov in pisarne bo odslej za potrebe ljudi v stiski na voljo svetovalnica.

OB TEJ PRILOŽNOSTI VABIMO VSE ŽUPLJANE, POSEBNO PA SODELAVCE MENGEŠKE KARITAS IN VSE DAROVALCE, KI SO OMOGOČILI OBNOVO, DA SE UDELEŽIJO OTVORITVENE SLOVESNOSTI IN BLAGOSLOVITVE KAŠČE NA ZAHVALNO NEDELJO, 3. NOVEMBRA, PO SV. MAŠI, OB 11. URI.

OBČANI MENGŠA – KRAJANI LOKE!

Tradicionalna komemoracija ob dnevu mrtvih bo v četrtek, 31.10.1996, ob 10. uri v Loki pri spomeniku, ob 10.30 v Mengšu pri spomeniku talcev v Zaloki. Na obeh svečanostih bo krajši kulturni program z godbo, pevci in recitatorji. S svojo udeležbo počastite spomin na vse tiste Slovence, ki so umrli v prvi in drugi svetovni vojni, njihovi grobovi pa so raztreseni po vsej Evropi. Spomin počastite tudi umrlim v vojni za samostojno Slovenijo leta 1991.

V prejšnji številki Mengšana je bil pri Zahvali ob izgubi Ignacija - Naceta Levca napačno izpisan podpis pod Zahvalo. Pravilen podpis se glasi: **Žalujoci vsi njegovi.**

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGEŠ
UPRIZORI dr. Josip Štolba

STARI GREHI

Komedija v treh dejanjih

Režija: **FRANC VEIDER**

OSEBE:

Zapotocky – konzul v pokoju	DRAGO PLEVEL
Kučera – polkovnik v pokoju	FRANC ŠIMENC
Nvak – bivši tovarnar	STOJAN VIVOD
Katra – gospodinja pri Zapotockem	KARLA KUŠAR
Krupička – sluga pri Kučeri	ROK BURJA
Ema Mačkova – služkinja pri Zapotockem	META VRHOVNIK
Nimrtondlöva – vdova	AJDA BALDERMAN-BALIŽ
Šoulöva – vdova	LIDIJA DRAGAS
Rudolf Horlivy – inženir	JURE JERIČ

Godi se na začetku 20. stoletja v Pragi.

Scena: Drago Plevel · Inspicent: Matjaž Veider
Frizerki: Marjeta Plevel in Olga Zobavnik
Šepetalki: Barbara Kušar in Nika Matjan

Kulturni dom Mengeš

15. november 1996, ob 20. uri.

predprodaja vstopnic: Brigita Market in 2 uri pred predstavo.

VABLJENI!

Sponzorji: MI AMIGO Mengeš, Mizarstvo Ipavec, Lončarsko podjetje
Komenda, Integrating Marketing, Občina Mengeš, Filc Mengeš.

Območna organizacija Rdečega križa Domžale je začela 1. oktobra razdeljevati tople obroke v javni kuhinji na Ljubljanski 34 (stari dom upokoencev v Stobu) brezdomcem – klošarjem in socialno ogroženim občanom, ki nimajo toplega obroka na dan. Center za socialno delo bo osebe, ki jim nudi mesečne naročilnice za nakup hrane, sedaj napotil v javno kuhinjo.

Toplí obrok bomo razdeljevali

od ponedeljka do petka od 11. do 14. ure.

V soboto in nedeljo pa bomo poskusili razdeljevati suho hrano.

V primeru, da v občinah ali krajevnih skupnostih obstajajo takšne osebe, jih napotite na Center za socialno delo ali na Območno organizacijo RK Domžale.

Predsednik RK Domžale

Franc Zabret

NOVO V MENGŠU!

salon

Pramen

DELOVNI ČAS

ponedeljek, sreda, petek

12.00 - 19.00

torek, četrtek

7.00 - 14.00

sobota

7.00 - 12.00

Branka Dolenc s.p. Stara pot 1, Mengeš

Tel.: 061 738-755

SE PRIPOROČAMO!

Trgovina Koper

TRGOVINA BURNIK

Mengeš · Prešernova 3
telefon / fax: 061 738 785

HLADILNA TEKOČINA koncentrat 100% od 284 SIT dalje;
HLADILNA TEKOČINA razredčena 40% od 178 SIT dalje;
SNEŽNE VERIGE za osebna in tovorna vozila že za 6.000 SIT - montaža enostavna in hitra;
ZIMSKE GUME Sava Eskimo M+S in Marshal, na voljo so tudi pnevmatike Pirelli in Michelin;
GUME za tovorna vozila in traktorje;
AKOMULATORJI FIAMM za osebna in tovorna vozila ter traktorje - 24 mesecev garancije;
AGREGATI za pranje - 120 barov od 31.319 SIT dalje;
MOTORNE ŽAGE Husquarna;
MEGLENKE IN DALJINSKE LUČI;
REZERVNI DELI za osebna (Zastava, Fiat, VW, Lada, Renault) in tovorna (Iveco, Tam, Zastava) vozila;
PLOČEVINA blatniki, pokrovi motorjev, odbijači;
OLJA Elf, Castrol, Valvoline, Proton, Ina delta, Omf;
ELEKTROMATERIAL Hella, Saturnus, Valeco, Iskra;
DODATNA OPREMA za vozila, avtokozmetika;
FILTRI Donit in Fram za vsa vozila;
SKUTERJI Piaggio, motorji Tomos, kolesa Rog in Atala;
SOBNA KOLESA Atala - 10% popust za člane zdravstvenega sindikata;
AVTORADIJI Clarion, zvočniki, antene;

**KUPLJENO BLAGO LAHKO PLAČATE Z GOTOVINO,
S ČEKI (1+5) ALI S KREDITOM BREZ POLOGA.**

Trgovina je odprta

vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE O NAŠI VELIKI PONUDBI!

CENIK OGLASNEGA PROSTORA v glasilu MENGŠAN

● KOMERCIALNI OGLASI

Cena glede na velikost oglasa:

– cela 1/1 stran (260 x 185 mm)	36.000,00 SIT
– pol 1/2 strani (130 x 185 mm)	18.000,00 SIT
– tretjina 1/3 strani (260 x 70 mm)	12.000,00 SIT
– četrtnina 1/4 strani (130 x 90 mm)	9.000,00 SIT
– šestinka 1/6 strani (90 x 65 mm)	6.000,00 SIT
– osminka 1/8 strani (60 x 65 mm)	4.500,00 SIT
– šestnajstina 1/16 strani (65 x 45 mm)	2.000,00 SIT

Doplačila na ceno komercialnega oglasa:

– objava na 2. strani (notranji strani naslovnice) in zadnji strani naslovnice se poveča za 10%

Popusti na ceno komercialnega oglasa:

- za zakup oglasnega prostora za 1 leto (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 9 oglasov, 2 oglasa sta tako brezplačna,
- za zakup oglasnega prostora za 6 mesecev (na podlagi sklenjene pogodbe z izdajateljem glasila) zaračunamo 5 oglasov, 1 oglas je tako brezplačen,
- v času volitev imajo politične stranke 1 stran oglasnega prostora brezplačno.

● OBVESTILA, POVABILA, ČESTITKE

Obvestila, povabila in čestitke, ki vsebujejo do 30 besed stanejo 1.000,00 SIT, vsaka nadaljnja beseda pa še po dodatnih 10 SIT na besedo. Zavodi in društva, ki imajo domicil v Mengšu, imajo pravico do brezplačnega oglaševanja prireditev, občnih zborov – do velikosti oglasnega prostora 1/6 oziroma do 30 besed.

● OSMATNICE IN ZAHVALE

Cena za velikost:

– 1/3 strani po vertikali formata (245 x 70 mm)	6.000,00 Sit
– polovica od zgoraj navedene velikosti (120 x 70 mm)	3.000,00 Sit

Cene oglaševanja bomo letno uskladili z indeksom rasti cen na drobno.

V ceni oglasov ni vračunan 5% prometni davek.

● NAČIN ODDAJANJA OGLASOV

Vsebino oglasa, s točnim naslovom, odda uporabnik oglasnega prostora v času uradnih ur v sprejemni pisarni Občine Mengeš, najkasneje **do 12. v mesecu**.

Z dnem veljavnosti tega cenika preneha veljati cenik oglaševanja podjetja MI AMIGO z dne 1. 9. 1995.

● POJASNILO!

Tehnično in organizacijsko pripravo ter tiskanje Mengšana je v mesecu maju prevzelo podjetje Nagelj d.o.o., GRAFIČNI STUDIO HERLE iz Domžal, nova tehnična urednica je Sabina Kompare. Da bo Mengšan redno izhajal ob koncu vsakega meseca, je uredniški odbor skupaj z občinsko upravo potrdil že prej določen **zadnji rok za oddajo člankov do 12. v mesecu**. Vsi članki, ki bodo prispeli po tem roku, bodo praviloma objavljeni v naslednji številki. Občinski svet pa je na zadnji seji sprejel Cenik oglasnega prostora, ki velja od maja dalje. Vsi interesenti morajo svoje ponudbe za oglasni prostor oddati v sprejemni pisarni Občine Mengeš v času uradnih ur **do 12. v mesecu**. Vse dosedanje oglaševalce prosimo, da se zaradi sprejetega novega cenika in novega izvajalca tehničnih in organizacijskih opravil javijo na Občini Mengeš (tel.: 061 737-081 int. 213), da se dogovorimo o načinu oglaševanja.

KOLENDAR PRIREDITEV

KULTURNI DOM MENGEŠ

- 29. 10. ob 18. uri**
odprtje likovne razstave
LIKOVNI UMETNIKI ZA ŠOLSKO DVIGALO
- 29. 10. ob 19.30 uri**
Proslava DAN REFORMACIJE
- 7. 11. ob 19.30 uri**
MGL komedija
POLITIKA BOLEZEN MOJA
- 8. 11. ob 18. uri**
KO MI JE PRI SRCU TOPLO
humanitarna prireditev
- 15. 11. ob 20. uri**
KD Franc Jelovšek
STARI GREHI - komedija
- 22. 11. ob 20. uri**
VEČER ŠANSONOV Z VITO MAVRIČ

KINO PREDSTAVE

- 26. in 27. 10. ob 18. in 20. uri**
"TWISTER" - TORNADO
- 2. in 3. 11. ob 18. in 20. uri**
"TRENUTKI ODLOČITVE" - ljubezenski
gl. vloga: Meryl Streep, Liam Neeson
- 9. in 10. 11. ob 18. in 20. uri**
"INDEPENDANCE DAY"
znanstvenofantastični spektakel
- 16. in 17. 11. ob 18. in 20. uri**
"GOLO MESTO" - kriminalka
gl. vloga: Al Pacino, Bridget Fonda

